

PACT
ZAANDAM
OOST
2024-2044

We zien je in Zaandam-Oost

Voortgangrapportage 2024

Pact Zaandam-Oost

INHOUDSOPGAVE

VOORWOORD	3
EEN STEVIG FUNDAMENT VOOR DE TOEKOMST	4
TRENDS EN ONTWIKKELINGEN	6
2024 IN VOGELVLUCHT	9
PACT BREED	10
OPGAVE 1 - JEUGD	13
OPGAVE 2 - PARTICIPATIE & ARMOEDE	20
OPGAVE 3 - FIJN WONEN	25
OPGAVE 4 - VEILIGHEID	31
OPGAVE 5 - GEZONDHEID	36
MONITORING	41
FINANCIËN	48
BIJLAGE 1. IN DE MEDIA	51
BIJLAGE 2. STOPLICHTRAPPORTAGE 2024	54

Foto voorzijde:
Moeder Julie en dochter Floor samen aan het spelen bij de Ouder en Kindclub

VOORWOORD

In deze voortgangsrapportage leggen we verantwoording af over een jaar waarin we doorgepakt hebben. Niet vanuit afstand, maar vanuit nabijheid. Want alleen door te luisteren, te leren en te werken mét bewoners, krijgen onze afspraken betekenis.

2024 was het jaar waarin we het Pact uitbreidden van twee naar vijf wijken, met meer dan 40 partners die hun handtekening zetten onder een ambitie voor de lange termijn. We stelden een uitvoeringsplan op voor de komende vier jaar en zetten interventies uit op het gebied van jeugd, participatie en armoede, wonen, veiligheid en gezondheid.

We investeerden extra in buurten waar het moet. In mensen die zelden eerst aan de beurt zijn. In aanpakken die zich niet laten vatten in tabellen, maar wel zichtbaar verschil maken. Niet alles lukte, en niet alles ging snel – maar we leerden waar het schuurt, en waar het vonkt.

LEESWIJZER

De rapportage opent met een **terugblik op 2024**: het jaar van verbreding, samenwerking en het leggen van fundamenten. Daarna brengen we **trends en ontwikkelingen** in beeld. **2024 in vogelvlucht** laat de mijlpalen van 2024 zien. In het hoofdstuk per opgave lees je wat er is bereikt, wat er nodig is en wat bewoners en professionals hebben opgebouwd. In **monitoring** zoomen we in op de voortgang op basis van indicatoren. Gevolg door een hoofdstuk waarin we inzoomen op de **financiën**. Daarna sluiten af met een greep uit de **media-aandacht** van afgelopen jaar.

BIJLAGEN

De rapportage sluit af met twee bijlagen. In **bijlage 1** zie je hoe het Pact in beeld kwam via kranten, radio en sociale media. **Bijlage 2** bevat de **stoplichtenrapportage**: een overzicht van de voortgang op projectniveau. Zo houden we zicht op waar we staan – en wat er nodig is.

WE ZIEN JE IN ZAANDAM-OOST

In de klas, op het plein, in de wijk. In het werk dat je zoekt, de dromen die je hebt – én de zorgen die je hebt. Niet als doelgroep, maar als jongere, ouder, buur, partner. We bouwen verder. Zodat jij ook écht de toekomst hebt.

Namens het programmabureau van het Pact Zaandam-Oost,

Remy Justus en Marieke Sloep

EEN STEVIG FUNDAMENT VOOR DE TOEKOMST

2024: HET JAAR VAN GROEI, VERBREDING EN SAMENWERKING

In 2024 hebben we als alliantie grote stappen gezet. Het Pact kreeg een bredere reikwijdte, het uitvoeringsplan voor de komende jaren werd vastgesteld, bestaande interventies zijn uitgebreid, nieuwe zijn gestart en de samenwerking tussen de partners is verder verstevigd. Daarmee is een stevig fundament gelegd voor duurzame verandering in Zaandam-Oost.

VAN PACT POELENBURG EN PELDESVELD NAAR PACT ZAANDAM-OOST

Op 15 januari 2024 ondertekenden ruim 40 partners feestelijk het Pact Zaandam-Oost. Hiermee breidde het Pact zich uit van twee naar vijf wijken – en van ongeveer 15.000 naar ruim 48.000 inwoners. We spraken met elkaar af dat we ons 20 jaar lang willen inzetten voor échte verandering: een generatie lang, vastgelegd in het Pact Zaandam-Oost.

VAN AANPAK NAAR UITVOERING

Samen met onze partners werkten we in 2024 aan het uitvoeringsplan voor 2024-2027. Hierin staan onze ambities, concrete activiteiten, beoogde resultaten én de manier waarop we die willen realiseren. We bouwden voort op de basis die is gelegd in Poelenburg en Peldersveld. Dankzij extra rijksmiddelen konden we die aanpak uitbreiden naar andere wijken in Zaandam-Oost én nieuwe interventies starten.

We schaalden onder meer de Verlengde Leertijd, Moeders van Zaandam, Ouder en Kind-clubs, Kinderwerk, de gratis Opleiding in de Wijk, Bewoners aan Zet, het Interventieteam en het Team Wijkgerichte Overlast op naar alle wijken van Zaandam-Oost. Daarnaast startten we nieuwe initiatieven,

zoals de Aanpak EU-arbeidsmigranten, het Collectief aanbod, het Super Snel Schoonteam, Welzijn op Recept en de inzet van Gezondheidscoaches. Ook hebben we in 2024 grote stappen gezet in het aanpakken van malafide glazenwassers. En we zijn trots op de opening van Spaansgroen: een nieuwe, laagdrempelige plek midden in Zaandam-Oost, waar bewoners terechtkunnen met vragen of hulp.

VERSTERKING VAN DE SAMENWERKING

Zaandam-Oost is onderdeel van het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid (NPLV). In dit programma ondersteunt het Rijk 20 gebieden in Nederland waar sociaaleconomische problemen zich het meest opstapelen. We maken deel uit van een netwerk van NPLV-gebieden en trokken in 2024 samen op in de landelijke lobby, zoals rond de Woontop en de SPUK Kansrijke Wijk. Daarnaast wisselen we kennis uit en leren we van elkaars aanpak, zodat niet ieder gebied het wiel opnieuw hoeft uit te vinden.

Het NPLV stelt als voorwaarde dat er een stevige alliantie van partners is en een onafhankelijk programmabureau dat de uitvoering aanstuurt. Door de uitbreiding van het Pact gingen we in 2024 verder met het uitwerken van de randvoorwaarden, organisatievormen en de gebiedsgerichte aanpak. Daarbij speelt één centrale vraag: hoe werken we als partners écht anders samen, op basis van gelijkwaardigheid, eigenaarschap en de logica van de wijk?

We zetten stappen, maar we zijn er nog niet. Samenwerking is nog niet overal vanzelfsprekend en niet alle partijen voelen zich volledig mede-eigenaar van de opgaven. Dat is ook logisch wanneer je samen pioniert. We werken hier hard aan.

HELDERE ROLLEN EN STRUCTUUR

Een belangrijk vraagstuk was de tweeledige rol van de gemeente: als partner in het Pact én als beheerder van middelen en personeel van het programmabureau. In 2024 maakten we hierin duidelijke afspraken. In 2025 krijgt het programmabureau een zelfstandige plek binnen de gemeentelijke organisatie, met voldoende mandaat en budgetverantwoordelijkheid voor de programmadirecteur. Zo kan het programmabureau zijn rol zo onafhankelijk mogelijk vervullen, binnen de wettelijke kaders. Ook is de financiële structuur nu zó ingericht dat het programmabureau overzicht houdt en er geen sprake is van onbedoelde beïnvloeding.

INVESTEREN BOVENOP DE BASIS

In het Pact spraken we af dat we extra investeren in Zaandam-Oost. De middelen die we als alliantie verwerven, gebruiken we nadrukkelijk als **plus** – dus aanvullend op wat we als partners al doen. Tegelijkertijd zien we dat die reguliere inzet steeds vaker onder druk komt te staan. Daardoor dreigt het risico dat 'de plus' de plek van 'de basis' inneemt. Dat zou afbreuk doen aan onze gezamenlijke ambitie. De komende jaren blijven we hier kritisch naar kijken: de extra inzet moet terechtkomen waar die het hardst nodig is.

SAMEN VAART HOUDEN

De uitdagingen in het gebied vragen veel van de betrokken partners. We zagen dat het tijd kost om nieuwe interventies op te starten, en dat we soms minder snel gaan dan gepland. Per project bekijken we samen hoe we het tempo erin houden. Op verschillende plekken zetten we daarom extra in op coördinatie en ondersteuning, bijvoorbeeld door extra fte's in te zetten. Zo zorgen we dat we vooruit blijven gaan – ook als het ingewikkeld wordt.

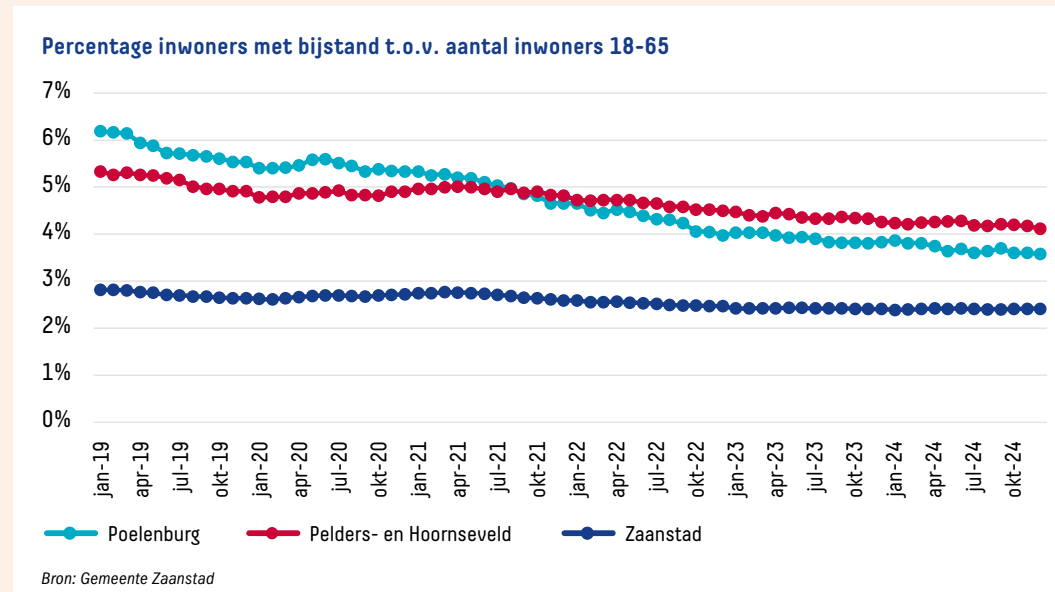
Opening Spaansgroen

TRENDS EN ONTWIKKELINGEN

Samen met het Rijk hebben we een aantal indicatoren vastgesteld om meetbare resultaten te volgen. In het hoofdstuk Monitoring staat een overzicht van de actuele stand van zaken. De vorige rapportage gold als nulmeting. In de komende jaren verwachten we steeds beter inzicht te krijgen in de langetermijnontwikkelingen in het gebied.

Naast de indicatoren die we met het Rijk hebben afgesproken, laten we in dit hoofdstuk ook zien welke trends en ontwikkelingen we nu al signaleren.

MEER BEWONERS AAN HET WERK

Een duidelijke trend is de aanhoudende daling van het percentage bijstandsgerechtigden in de wijken Poelenburg en Peldersveld (monitoring in het kader van de Regio Deal ZaanIJ). De aanpak 'Participeren met Perspectief' blijft resultaat opleveren. Intensieve begeleiding, vertrouwen en niet meer loslaten zijn succesfactoren. Het lukt het steeds vaker om wijkbewoners aan het werk te helpen of - als dat (nog) niet mogelijk is - op een andere manier mee te laten doen naar vermogen.

We zien een ongekend hoge uitstroom en tegelijkertijd een lage instroom van het aantal bijstandsgerechtigden. We vermoeden dat de daling van het aantal bijstandsgerechtigden mede het gevolg is van de Wet bijzondere maatregelen grootstedelijke problematiek (WBMGP). Sinds de invoering zijn er veel minder verhuizingen van mensen met een bijstandsuitkering naar Poelenburg en Peldersveld, waar deze wet van toepassing is.

MEER KINDEREN NAAR VOOR- EN VROEGSCHOOLSE EDUCATIE

We zien ook een positieve ontwikkeling in de stijging van het aantal kinderen dat deelneemt aan voor- en vroegschoolse educatie (VVE). Dit programma draait op kinderdagverblijven en in groep 1 en 2 van de basisschool. In 2024 zien we dat de deelname stijgt, na een paar jaar gelijk te zijn gebleven. De samenwerking tussen en gezamenlijke inzet van alle partners werpen hier duidelijk hun vruchten af.

Iets meer dan de helft, (53%) in 2024 en (54%) in 2023, van alle VVE-indicaties in Zaanstad worden afgegeven Zaanam-Oost. Een zo groot mogelijk bereik is van belang om juist deze kinderen de extra ondersteuning te bieden die nodig is om het risico op een taalachterstand te verkleinen en kansen voor ontwikkeling te vergroten. Het percentage doelgroepkinderen dat gebruik maakt van de VVE in Zaanam-Oost is 77% en ligt iets hoger dan het landelijk gemiddelde.

In 2025 starten we een verkenning naar de groep kinderen die we nu nog niet bereiken. Samen met andere NPLV-gebieden hebben we ook aangegeven dat we interesse hebben in verdiepend onderzoek om het bereik verder te vergroten.

Daarnaast groeit het aantal kinderen in de reguliere kinderopvang, omdat meer ouders aan het werk gaan. Dat heeft ook een keerzijde: kinderen met een VVE-indicatie missen daardoor vaker het VVE-programma, omdat de reguliere kinderopvang dat niet aanbiedt. Werkende ouders kiezen vaker voor deze opvang, omdat VVE alleen dagdelen biedt en geen volledige dagopvang. Dit punt staat op de agenda in de overleggen tussen de gemeente en opvangpartners.

KINDEREN IN ARMOEDE

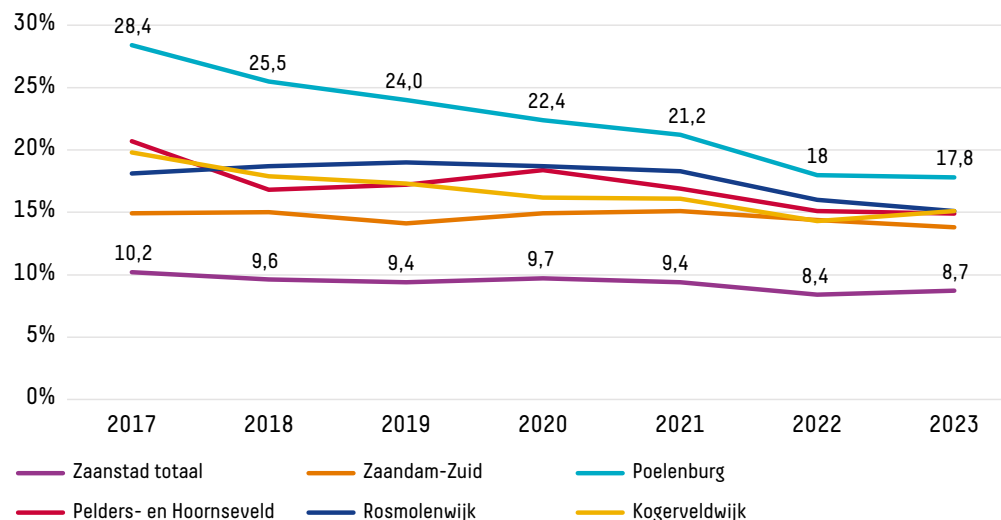
Een andere belangrijke ontwikkeling die we zien, is dat het percentage kinderen in minimahuishoudens daalt, vooral in Poelenburg. Een logische verklaring lijkt de werkwijze van Participeren met Perspectief, gecombineerd met het effect van de WBMGP.

In de aanpak *Participeren met Perspectief* hebben we bewust ingezet op inwoners met jonge kinderen. Daarmee snijdt het mes aan twee kanten: ouders vinden werk of participeren op andere manieren, en hun kinderen groeien op in betere sociaaleconomische omstandigheden.

ONDERWIJSACHTERSTANDEN

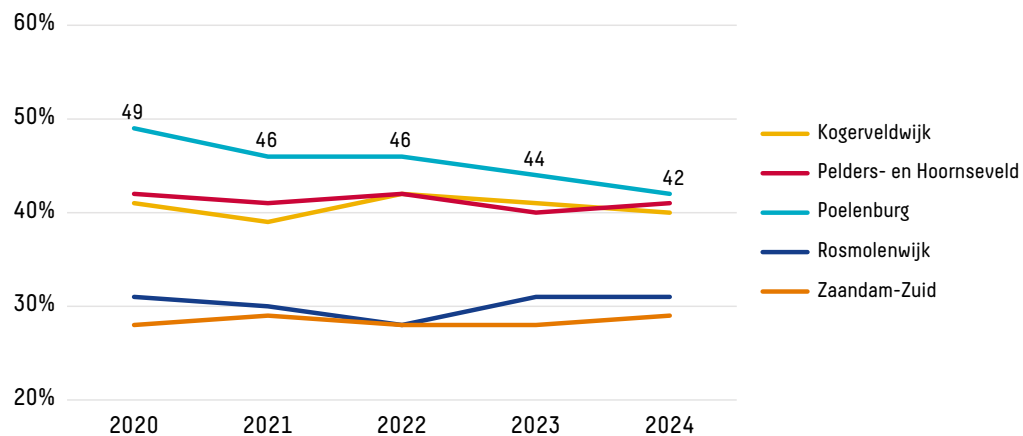
Het percentage kinderen met onderwijsachterstanden daalt, vooral in Poelenburg. Tegelijkertijd bereiken ons signalen over serieuze achterstanden bij kinderen van een deel van de arbeidsmigranten in Zaanam-Oost, die nog niet in de statistieken zijn meegenomen.

Percentage minderjarige kinderen in minimahuishoudens

Bron: CBS Integraal Inkomens- en Vermogensonderzoek (IIV)

Percentage kinderen met verwachte onderwijsachterstanden 2020-2024 (CBS)

Bron: CBS Dashboard onderwijsachterstanden

GEZONDHEID

Vorig jaar zagen we een forse verslechtering van de gezondheidsindicatoren in Zaandam-Oost, maar ook in de hele gemeente en landelijk. We hebben het RIVM gevraagd naar een verklaring, maar die is nog niet bekend.

Ook los van deze verslechtering vraagt gezondheid in Zaandam-Oost om extra aandacht. Het kaartbeeld van bijvoorbeeld ervaren stress onderstreept dat. Met de uitbreiding van het Pact is gezondheid daarom toegevoegd als vijfde opgave.

Samen met het RIVM werken we aan betere cijfers om trends en inzichten scherper in beeld te krijgen. In 2025 doet de GGD bovendien verdiepend onderzoek naar de mentale gezondheid van jongeren.

SAMENLEVEN

Hoe is het eigenlijk gesteld met het samenleven en de sociale binding in Zaandam-Oost, aan de buurt en aan anderen? De Zaanse wijkenmonitor¹ laat een gemengd beeld zien:

- De **woonduur** stijgt sinds 2013. Dat wijst op een grotere aantrekkelijkheid van de buurt, al zullen ook beperkte verhuismogelijkheden een rol spelen.
- De **gehechtheid aan de buurt** daalde tussen 2014 en 2018, en is daarna min of meer stabiel gebleven. In alle Pact-wijken ligt deze score lager dan het gemiddelde in Zaanstad.
- Het **gevoel van medeverantwoordelijkheid voor de buurt** schommelt en daalt bovendien in het meest recente jaar. Ook hier scoren alle wijken lager dan het Zaanse gemiddelde.
- **Sociale cohesie** blijft redelijk stabiel, al zien we in Poelenburg een duidelijke stijging in het laatste jaar. Toch liggen de scores in alle wijken nog altijd onder het Zaanse gemiddelde.

TOT SLOT: VERTROUWEN IN DE OVERHEID

Verskillende onderzoeken laten zien dat het vertrouwen in de overheid en instanties onder druk staat, bijvoorbeeld de Atlas van Afgehaakt Nederland en recent SCP-onderzoek². Dat geldt voor sommige groepen mensen en verschillende regio's in het land. In Zaandam-Oost blijkt dit onder andere uit het structureel lage opkomstpercentage bij meerdere verkiezingen. Werken aan herstel van vertrouwen in overheid en instituties is dus ook een belangrijke opgave.

Tegelijk zien we een voorzichtig hoopvol signaal. Landelijk daalt in 2024 het vertrouwen in regering en kabinet³, maar in Zaanstad stijgt het vertrouwen in burgemeester en wethouders juist. In 2016 bereikte dat vertrouwen in Zaanstad én in de wijken van Zaandam-Oost een dieptepunt. Sindsdien is sprake van herstel⁴ - en dat herstel verloopt in sommige wijken van Zaandam-Oost zelfs sterker dan in Zaanstad als geheel.

¹ Update beschikbaar in het eerste halfjaar van 2025.
<https://zaanstad.incijfers.nl/dashboard/wijkmonitor/>

² [Atlas van Afgehaakt Nederland | Rapport | Kennisbank Openbaar Bestuur en SCP: Structurele ongelijkheid beïnvloedt welzijn en gezondheid, sociaal vertrouwen en vertrouwen in overheid | Nieuwsbericht | Sociaal en Cultureel Planbureau](#)

³ [Burgerperspectieven 2025 Bericht 1 | Publicatie | Sociaal en Cultureel Planbureau](#)

⁴ Met een dip in 2022. Het onderzoek voor dat jaar is uitgevoerd in de turbulente coronaperiode in 2021.

2024 IN VOGELVLUCHT

Een greep uit enkele hoogtepunten en mijlpalen over het jaar 2024.

... MAAR ER WAREN ER NATUURLIJK NOG VEEL MEER!

PACT BREED

De missie van het Pact is helder: we willen de kansen-gelijkheid voor kinderen vergroten. Samen met veel partners werken we aan vijf verschillende opgaven. Hoewel we voor elke opgave een eigen aanpak hebben, lopen deze in de praktijk in elkaar over. Want juist door integraal samen te werken, versterken we elkaar.

STEEDS MEER INTEGRAAL WERKEN

Dat klinkt vanzelfsprekend, maar in de praktijk is het soms zoeken hoe we zorgen voor goede kruisbestuivingen. In 2024 hebben we daar opnieuw stappen in gezet. De samenwerking tussen opgaven en partners is verder geïntensiveerd. Organisaties uit verschillende domeinen weten elkaar steeds beter te vinden en trekken samen op in het ontwikkelen van oplossingen en aanpakken.

Denk aan de pilot *Zorg en ondersteuning op school*, waarbij het Sociaal Wijkteam en het Jeugdteam vanuit de school ondersteuning bieden. Of aan de koppeling tussen brugfunctionarissen en woningcorporaties, waardoor we signalen over schimmel en ongedierte in woningen snel kunnen oppakken.

Ook op andere vlakken ontstaan nieuwe verbindingen. Zo stimuleert *Gaan voor een Baan* jongeren om te kiezen voor kansrijke beroepen, door een samenwerking tussen zorgwerkgevers en middelbare scholen. Met het *Zaans Stadsgoed i.o.* maken we plannen om samen met corporaties, investeerders en de gemeente ondermijnend vastgoed op te kopen, te herontwikkelen en terug te geven aan de wijk. En initiatieven als *Vaders en Zonen* en *de*

Gezondheidsmonologen in 2025 slaan bruggen tussen de opgaven Gezondheid en Veiligheid.

Meer over deze activiteiten lees je in de hoofdstukken over de afzonderlijke opgaven. Sommige initiatieven vallen niet onder een specifieke opgave, maar richten zich op zichtbaarheid, toegankelijkheid en aanspreekbaarheid - voor bewoners én professionals. Zodat we naast ze kunnen staan en continu in gesprek blijven over of we het goede doen.

SPAANSGROEN: EEN WIJKPLEK VOOR ONTMOETING, VRAGEN EN ONDERSTEUNING

Door letterlijk aanwezig te zijn in Zaandam-Oost staan we dicht bij de bewoners. We werken áán de wijken ín de wijk. Dat doen we via *Spaansgroen*, dat in juni 2024 feestelijk is geopend. Deze plek is altijd open voor bewoners, die er terecht kunnen met vragen, meldingen en ideeën over wonen, openbare ruimte en veiligheid. Ook geven we er laagdrempelige hulp bij het vinden van stages, werk of een opleiding.

Spaansgroen wordt bemenst door professionals die vaak zelf in de wijk wonen en een stevig netwerk in het gebied hebben. Medewerkers van de gemeente, het Jongerenloket, UWV, FNV, Werkom en het Sociaal Wijkteam sluiten aan om bewoners verder te helpen met werk en opleiding. En ook de corporaties zijn - op de achtergrond - betrokken. Zo zijn en blijven we met bewoners in gesprek. Zij weten namelijk als geen ander wat er speelt. En of onze plannen in de praktijk ook echt werken.

Na wat opstartproblemen zien we dat Spaansgroen steeds beter draait. De samenwerking tussen de partners verbetert, inwoners weten de weg ernaartoe te vinden en de locatie is uitgegroeid tot een warme, uitnodigende plek. De uitdaging voor de komende tijd is om de verbinding met de formele partners nog hechter te maken, zodat bewoners de ondersteuning krijgen die écht verschil maakt.

STIPP: STUDENTEN VERSTERKEN DE WIJK ÉN ZICHZELF

StiPP (Studenten in Poelenburg en Peldersveld) is een leergemeenschap waarin het Pact samenwerkt met de Hogeschool van Amsterdam en Hogeschool Inholland. Via StiPP doen studenten praktijkervaring op in de wijk. Ze werken samen met bewoners, professionals, onderzoekers en docenten aan lokale en maatschappelijke vraagstukken. Samen werken, samen leren.

In het studiejaar 2023-2024 waren 73 studenten actief binnen StiPP. Zij kwamen van de opleidingen Sportkunde (41), Social Work (13), Voeding & Diëtetiek (3), Pedagogiek (3), Toegepaste Psychologie (10) en Interprofessionele Paramedische Zorg (IPZ, 3). In het studiejaar 2024-2025 groeit dit aantal verder door.

Daarnaast zijn ook de lectoraten Kracht van Sport, Empowerment en Professionalisering betrokken bij lopende onderzoeken voor het Pact.

AANPAK KWETSBARE EU-ARBEIDSMIGRANTEN: STEVIGE INZET OP BESCHERMING EN HANDHAVING

In juni 2024 stelde het college van gemeente Zaanstad de aanpak *Kwetsbare EU-arbeidsmigranten* vast. Dat deed ze in afstemming met het dagelijks bestuur van het Pact Zaandam-Oost. De aanpak rust op vier pijlers:

1. Het verstoren van criminele netwerken
2. Het handhaven op illegale en overlastgevende situaties
3. Het ondersteunen van aanwezige arbeidsmigranten in kwetsbare posities, met extra aandacht voor kinderen
4. Het ondersteunen van professionals die met deze doelgroep werken

Met de speedlab-methode voerden we samen met onder andere politie en inspectiediensten controles uit op overbewing en illegale verhuur. Dit bracht criminele netwerken in beeld. We ontwikkelden hiervoor een gerichte aanpak. Ook heeft de gemeente een glazenwassersvergunning ingevoerd en voorbereidingen getroffen voor snellere BRP-inschrijving (pilot start april 2025).

Het regionale plan voor een informatiepunt is vastgesteld. Het mobiele adviesteam is uitgebreid; in 2025 openen we een vast inlooppunt. In 2024 zijn verkenningen gestart rond opvang, professionalisering en aansluiting op zorgaanbod. Deze werken we in 2025 uit.

PACT ACADEMY: LEREN, INSPIREREN EN VERBINDEN

Pact Academy is het leer- en ontwikkelprogramma van het Pact, speciaal voor professionals en sleutelpersonen in Zaandam-Oost. We breiden het programma steeds verder uit. Een vast onderdeel is de Pact College Tour – een lezing of gesprek met een inspirerende gast. Deze bijeenkomsten houden we verschillende keren per jaar om professionals te waarderen, te inspireren én met elkaar te verbinden. In 2024 stonden Sinan Can, Illias el Hadioui en Tim 'S Jongers op het podium. Elke bijeenkomst trok meer dan 100 professionals die kwamen luisteren en meedenken.

In 2024 hebben we het programma uitgebreid met Alledaags Maatwerk, dat door het Instituut voor Publieke Waarden (IPW) wordt uitgevoerd. Binnen Alledaags Maatwerk onderzoekt IPW goede voorbeelden van maatwerk die vervolgens worden gebruikt om, in de eerste instantie de gemeentelijke organisatie, tools aan te reiken hoe maatwerk structureel toegepast kan worden in plaats van als een uitzondering of iets dat aan een bepaald team is voorbehouden.

Bijeenkomst Pact Academy bij Spaansgroen

FIETSPLAN: GEZONDE MOBILITEIT ÉN KANS OP WERK

Het *Fietsplan* is een mooi voorbeeld van een gezamenlijke, integrale aanpak. Met financiële steun van de Metropoolregio Amsterdam (MRA) en de RegioDeal starten we op een nog te verwerven locatie in de wijk. Samen met het wijkteam, het onderwijs, bewoners, werkgevers en de gemeente gaan we het fietsgebruik onder jongeren en ouders stimuleren - goed voor de gezondheid én de mobiliteit.

De locatie wordt meer dan alleen een fietshub: het wordt ook een aantrekkelijke plek waar bewoners werkervaring kunnen opdoen en worden opgeleid tot fietsenmaker. Zo verkleinen we tekorten op de arbeidsmarkt. Een deel van de fietsen hiervoor komt uit het gemeentelijk depot: in beslag genomen fietsen die niet zijn opgehaald krijgen zo een tweede leven.

ALARMSOEPJE: SOEP, NETWERK EN CONTACT

Elke maand organiseert het sociaal wijkteam van DOCK het *Alarmsoepje*: een netwerklunch voor partners en professionals in de wijk. Tijdens het luchtalarm op de eerste maandag van de maand schuift iedereen die dat wil aan voor soep, kennismaken of bijpraten en het versterken van onderlinge contacten. De bijeenkomsten zijn steeds plaats op een andere locatie in Zaandam-Oost, laagdrempelig en informeel - iedereen is welkom.

PACT POST: DE WIJKKRANT VAN EN VOOR BEWONERS

Acht keer per jaar krijgen bewoners de *Pact Post* - een wijkkrant waarin we laten zien wat er gebeurt vanuit het Pact. Bewoners en professionals vertellen zelf hun verhalen, zodat de praktijk centraal staat.

Achter in de krant staat de agenda met alle buurtactiviteiten en bijeenkomsten: van huiswerklessen tot buurtmaaltijden. Meer informatie is ook te vinden op www.pactzaandamoost.nl. Vanaf 2025 komt Pact Post vier keer per jaar uit.

OPGAVE 1 - JEUGD

KINDEREN DIE OPGROEIEN IN ZAANDAM-OOST MOETEN DEZELFDE KANSEN HEBBEN OP TALENTONTWIKKELING EN EEN KANSRIJKE TOEKOMST ALS KINDEREN IN ANDERE DELEN VAN DE STAD.

Meetbare resultaten waar we op inzetten:

- 90-95% bereik VVE
- Verhogen referentieniveaus taal en rekenen
- % 18-30 jarigen met startkwalificatie
- % kinderen met overgewicht/obesitas

INVESTEREN IN DE TOEKOMST VAN ZAANDAM-OOST BEGINT BIJ ONZE JEUGD

In 2024 hebben we dankzij de subsidieregeling *Kansrijke Wijk* flinke stappen kunnen zetten binnen onze jeugdopgave. We ontwikkelden bestaande initiatieven verder en hebben ze uitgebreid naar alle wijken van Zaandam-Oost. Daarnaast werken we vol enthousiasme aan het verstevigen van de aanpak.

Ons doel is helder: ieder kind dat opgroeit in Zaandam-Oost moet dezelfde kansen krijgen als kinderen in de rest van de stad. Want elk kind heeft talent en potentieel om een zelfstandig en betekenisvol leven op te bouwen. Daarom investeren we in de hele levenslijn van onze jeugd – van de allereerste 1000 dagen tot en met het 27e levensjaar.

Wat is er bereikt?

50 gezinnen namen deel aan Moeders van Zaandam-Oost.

Er zijn nu 11 Ouder- en Kindclubs. Er zijn drie locaties bijgekomen.

Het VVE-bereik in Zaandam-Oost is toegenomen van 73% in 2023 naar 77% in 2024.

12 basisscholen hebben Verlengde Leertijd. 5 scholen bieden 5 uur aan, 6 scholen 2,5 uur en de laatste school start binnenkort.

Inmiddels worden op alle basisscholen en scholen voor voortgezet onderwijs voor voortgezet onderwijs Rijke schooldag-activiteiten aangeboden.

Nagenoeg alle scholen voor basis- en voortgezet onderwijs doen mee met de lessen digitale weerbaarheid die het jongerenwerk verzorgt.

We zijn gestart met Gaan voor een baan; de eerste gastlessen op het vmbo zijn gegeven door zorgpartners.

Bij iedere jongerenwinkel komen dagelijks 30 à 40 jongeren.

SK-Coaching heeft wekelijks met zo'n 250 jongeren in de wijk of online contact.

Moeder en dochter spelen bij de Ouder en Kindclub

EEN STERKE START: INVESTEREN IN HET JONGE KIND

Kinderen tot 4 jaar

Waarom de eerste 1000 dagen tellen

Een belangrijke pijler in onze aanpak is het project *Moeders van Zaandam-Oost*, waarmee we een paar jaar geleden zijn gestart. Aanstaaende ouders met kinderen tot drie jaar die in kwetsbare omstandigheden opgroeien, krijgen intensieve ondersteuning op het gebied van hechting, opvoeding, financiën en gezondheid. Derdejaars hbo-stagiaires van relevante opleidingen ondersteunen de deelnemers en 'doen wat nodig is'.

De resultaten zijn veelbelovend: gezinnen ervaren minder stress en de belangstelling onder studenten om stage te lopen is groot. Het aantal (aanstaande) gezinnen/moeders dat meedoet is gegroeid van 40 naar 50. Op dit moment werken we aan de doorontwikkeling van het project. Daarin besteden we onder meer aandacht aan de fase na de intensieve gezinsbegeleiding, door collectief aanbod te organiseren. Ook verkennen we de mogelijkheid voor impactonderzoek naar de effecten van het project.

Centering Pregnancy: zorg én netwerk voor kwetsbare aanstaande ouders

Naast Moeders van Zaandam-Oost zetten we in op *Centering Pregnancy*. In deze interventie combineren we extra medische zorg met groepsbijeenkomsten waarin aanstaande ouders elkaar ontmoeten en een ondersteunend netwerk opbouwen. In 2024 hebben we een fysieke ruimte gevonden voor de bijeenkomsten en zijn we gestart met de werving voor de eerste groep, die in 2025 van start gaat. Centering Pregnancy sluit, net als Moeders van Zaandam-Oost, aan bij stadsbrede programma's als Voor een kansrijke start en Nu niet zwanger.

Voor- en vroegschoolse educatie: de basis voor taal en ontwikkeling

De Zaanse Aanpak: vroeg beginnen met opvoedondersteuning en taal

Voor een optimale taalontwikkeling bij jonge kinderen is deelname aan de voor- en vroegschoolse educatie (VVE) cruciaal. De *Zaanse Aanpak* ondersteunt ouders in de eerste tweeënhalve levensjaren van hun kind bij opvoedvragen en stimuleert deelname aan VVE. Dat doen we via verschillende samenhangende en opeenvolgende interventies.

In 2024 hebben we deze aanpak verder versterkt en uitgebreid. Het aantal *Ouder-en-Kindclubs* – laagdrempelige groepsbijeenkomsten voor opvoedondersteuning – is gegroeid van 8 naar 11. Hierdoor bereiken we wekelijks 85 à 100 ouders, en met de inzet in Kogerveldwijk bereiken we nu ouders in alle vijf de wijken in Zaandam-Oost.

Samenwerking met cultuur, sport en bibliotheek

In 2024 zijn we een samenwerking gestart met Fluxus en het Sportbedrijf om ook cultuur- en sportactiviteiten aan te bieden in de Ouder-en-Kindclubs. Tegelijkertijd is met de opschaling van de Ouder-en-Kindclubs ook het programma *Boekplezier in de Wijk* van de bibliotheek verder uitgebreid. Tijdens bijeenkomsten leest een leesmediaconsulent interactief voor aan ouders en kinderen, en krijgen ouders informatie over het belang van taalrijke interactie en meertalig opvoeden. Ook met andere programma's zet de bibliotheek in op taalversterking, zoals Voorlezen thuis en Boekstart thuis.

Naar een hogere kwaliteit van de VVE

Doorlopende leerlijn van peuter naar basisschool

We werken hard aan het *verhogen van de kwaliteit van VVE*, met extra aandacht voor een goede doorlopende leerlijn van VVE naar basisschool. In 2024 heeft een werkgroep met leden van kinderopvangorganisaties en schoolbesturen een gezamenlijke opdracht geformuleerd en een inkooptraject doorlopen. Inmiddels is een externe partij aangesteld die de aanpak uitvoert. Deze bestaat uit twee stappen: een 0-meting van de kwaliteit per locatie, gevolgd door een verbeterplan en een aanbod voor professionalisering. Onderwerpen in dit aanbod zijn onder andere cultuursensitief werken en *ouderbetrokkenheid in de VVE*.

Nieuwe impulsen: cultuur en bewegen op de VVE

Om het aanbod op de VVE-locaties verder te verbreden, is in 2024 gestart met de pilot **Cultuur & Bewegen op de VVE**. We voeren deze uit in samenwerking met Sportbedrijf Zaanstad en Fluxus. De eerste reacties zijn positief. Daarnaast lopen er meerdere pilots vanuit het gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid om de kwaliteit én het bereik van de VVE in Zaandam-Oost verder te vergroten.

VVE-bereik groeit, maar er zijn ook aandachtspunt**Bereik groeit**

De meest recente cijfers laten zien dat het VVE-bereik in alle wijken van Zaandam-Oost is toegenomen. In Zaandam-Zuid steeg het bereik van 66,5% naar 73%, en in Pelders- en Hoornseveld van 75% naar 85%. Dit wijst erop dat onze inzet effect heeft. Tegelijkertijd zien we dat meer ouders zijn gaan werken en dat daardoor meer gezinnen gebruikmaken van de reguliere kinderopvang gaan, waar het VVE-aanbod niet standaard aangeboden wordt. Ouders kiezen voor de reguliere kinderopvang omdat de VVE geen dagopvang biedt, enkel opvang per dagdeel. Omdat het voor kinderen met een VVE-indicatie belangrijk is wel deel te nemen aan een VVE-programma, worden hierover gesprekken gevoerd met de opvangpartners.

KINDEREN VAN 4 TOT 12 JAAR**Brede ontwikkeling van basisschoolkinderen: binnen én buiten school****Verlengde Leertijd en de Rijke Schooldag**

Om de ontwikkeling van kinderen in de basisschoolleeftijd te versterken, richten we ons niet alleen op de school, maar juist ook op naschoolse ontwikkeling en de verbinding tussen school, thuis en de wijk.

Op school zetten we de **Verlengde Leertijd** en de **Rijke Schooldag** in. Daarmee werken we aan de doelen uit de gezamenlijk ontwikkelde visie **Vensters op de wereld**, zoals talentontwikkeling en het wegwerken of verkleinen van taalachterstanden.

Gastcolleges op school**WERKEN IN DE ZORG
GAAN VOOR EEN
BAAN**

Tweedejaarsleerlingen basis, kader en TL van het Zuiderzee College en Pascal Zuid kregen een gastles over werken in de zorg. Destina Ture (29 jaar) is verpleegkundige en praktijkopleider Spoedeisende Hulp bij het Zaans Medisch Centrum.

Op tafel ligt een levensechte reanimatiepop. 'Kennen jullie mensen die in de zorg werken?' Op de vraag van Destina komen een paar reacties. Veel belangstelling voor de zorg is er nog niet. 'Er zijn veel verschillende functies in het ziekenhuis. Zoals verpleegkundige of operatieassistent. Je kunt ook bij de medische technische dienst werken. Er is zoveel werk in de zorg. Zo heb je na de opleiding snel een baan met een goed salaris.'

Al snel komen er veel vragen wanneer ze samen rond de reanimatiepop staan. 'Hoe is het als je iemand dood ziet gaan?' vraagt een jongen. Destina: 'De eerste keer was ik 23 jaar. Ik dacht dat het heel eng zou zijn. Maar het was eigenlijk heel mooi. De patiënt was oud, en het was ook de verwachting dat hij dood zou gaan. Daardoor was het heel mooi om de patiënt en de familie te begeleiden.' De leerlingen pompen met het beademingsmasker lucht in de reanimatiepop. Daarna luisteren ze met een stethoscoop naar elkaars hart. Dat horen ze niet alleen, maar voelen ze ook. Destina laat zien hoe een monitor werkt. 'Als deze kapot is, dan bel je de medische

technische dienst.' Met een knijpertje op hun vinger meten leerlingen het zuurstofgehalte.

Op allerlei vragen van Destina weet één leerling alle antwoorden. Hij heeft een duidelijke ambitie: 'Ik ga een eigen bedrijf beginnen. Misschien iets met medische apparatuur, dat lijkt me wel wat.' Dezelfde leerling legt daarna bij een klasgenoot een gipsverband om. 'Gaat het met u?' 'Wat is er gebeurd?' Hij stelt direct de juiste vragen. Na afloop van de les vraagt Destina: 'Wat vonden jullie ervan?' Ze krijgt enthousiaste reacties, ook de reanimatiepop krijgt complimenten. Een meisje besluit: 'Ik wist wel iets van de zorg. Nu heb ik meer inzicht in de mogelijkheden.'

Via Gaan voor een Baan maken we jongeren in Zaandam-Oost enthousiast voor een beroep waarmee je makkelijk aan het werk komt en een goed salaris verdient. Zoals in de zorg. Eveen, Zorg-groep Zaanstreek en het Zaans Medisch Centrum gaven gastcolleges op het vmbo. Ze vertelden over het werk in de zorg en welke beroepen er allemaal zijn. Rolmodellen en goede informatie helpen bij het maken van de beroepsprofielkeuze en vervolgopleiding.

In 2024 boden vijf scholen in Zaandam-Oost 5 uur *Verlengde Leertijd* per week aan. Vijf andere scholen organiseren 2,5 uur per week, en in 2025 starten ook de laatste twee scholen met 2,5 uur verlengde leertijd. Onze ambitie – 5 uur op alle basisscholen – hebben we dus nog niet bereikt. Dat komt onder andere doordat de SPUK Kansrijke Wijk later beschikbaar kwam dan vooraf beoogt. Scholen konden daardoor pas later beginnen. Ook zorgde de aangekondigde bezuiniging in het Hoofdlijnenakkoord van het kabinet op de subsidie School & Omgeving ervoor dat scholen terughoudend bleven. Ten slotte zien we dat de organisatie van de Verlengde Leertijd veel van scholen vraagt, vooral vanwege uitdagingen als de leerlingpopulatie en het lerarentekort. We onderzoeken hoe we hierop kunnen inspelen om alsnog onze doelen te behalen.

In 2025 voert een extern bureau onderzoek uit naar Verlengde Leertijd en verkennen we scenario's om deze duurzamer te kunnen organiseren.

Verlengde leertijd op IBS De Horizon: leerlingen gaven eindpresentaties tijdens het wetenschapsfestival op school.

Nieuwe school, nieuwe uitdagingen

In 2024 opende basisschool *IBS Elif* haar deuren in Zaandam-Oost. Omdat het om een nieuwe school gaat, komen zij nog niet in aanmerking voor diverse subsidies, zoals School & Omgeving. We kaarten dit aan bij het Rijk en zoeken ondertussen naar andere mogelijkheden om ook deze leerlingen extra leertijd en educatieve excursies te kunnen bieden.

School, thuis en wijk verbonden via brugfunctionarissen ***Netwerkoverleg en signalering in de wijk***

Een sterke verbinding tussen school, thuis en omgeving vormt de basis voor de ontwikkeling van kinderen. Daarom zijn op alle basisscholen in Zaandam-Oost brugfunctionarissen te vinden.

In 2024 zijn we vanuit het Pact gestart met een netwerkoverleg van alle brugfunctionarissen. Hier bespreken we allerlei thema's, zoals dilemma's of vraagstukken op veiligheid en wonen.

Brugfunctionarissen signaleren geregeld problemen met schimmel en ongedierte in woningen van gezinnen. Daarom hebben we met woningcorporaties afspraken gemaakt binnen het kernteam Wonen om sneller te kunnen escaleren. De corporaties maakten bovendien een handboek voor brugfunctionarissen, waarin zij per corporatie kunnen terugvinden hoe de communicatielijnen lopen voor alle soorten meldingen.

Uit o.a. de ervaringen van brugfunctionarissen weten we dat de aansluiting op zorg en ondersteuningsstructuren in de omgeving van de school nog niet optimaal verloopt. Hierover worden gesprekken gevoerd met de betreffende partners, zodat gezinnen beter kunnen worden ondersteund.

Eerste brugfunctionaris in het voortgezet onderwijs

Dankzij subsidie van het Rijk kon in 2024 ook de eerste brugfunctionaris in het voortgezet onderwijs starten, namelijk bij Praktijkschool de Faam. Deze collega neemt ook deel aan het netwerkoverleg voor brugfunctionarissen.

Zorg en ondersteuning op school: pilot van start

Nauwe samenwerking tussen onderwijs en zorg

Scholen zijn een belangrijke vindplek om gezinnen sterker te ondersteunen. Daarom startten we in 2024 de **pilot Zorg en ondersteuning** op twee basisscholen, waar ook de VVE op aangehaakt is. Het Sociaal Wijkteam (SWT) en het Jeugdteam (JT) bieden vanuit school laagdrempelig ondersteuning aan kinderen en ouders. We hebben een kwartiermaker aangesteld die de situatie per school in kaart brengt, ervaringen verzamelt, leert van goede voorbeelden elders in het land, een concrete opdracht voor het SWT en JT formuleert en een plan van aanpak maakt. Ook Schoolmaatschappelijk Werk en de GGD sluiten aan bij de aanpak.

De twee scholen zijn inmiddels gestart met de pilot op basis van hun eigen behoeften en mogelijkheden. Er zijn samenwerkingsafspraken gemaakt en de eerste stappen in de uitvoering zijn gezet. Een opgerichte steungroep van bestuurders ondersteunt dit proces en komt regelmatig bij elkaar om voortgang te bespreken en in te spelen op eventuele knelpunten.

De inzet van het SWT en JT blijft wel kwetsbaar door beperkte capaciteit en daardoor een aandachtspunt. Ook zien we dat de inzet veel vraagt van scholen, die al te maken hebben met flinke uitdagingen. Daarom willen we scholen vanaf 2025 hierin faciliteren en bespreken we welk opschalingstempo realistisch is richting andere scholen.

Vergroten digitale weerbaarheid

Interactieve lessen voor groep 7, 8 en de brugklas

In 2024 startten we op nagenoeg alle basisscholen én drie middelbare scholen in Zaandam-Oost met lessen over **digitale weerbaarheid**. Leerlingen in groep 7, 8 en de brugklas volgden een reeks van vier interactieve sessies met open discussies over digitaal gedrag en online risico's.

De lessen zorgen niet alleen dat leerlingen zich bewust werden van digitale risico's, maar ook voor inzicht in de complexiteit van hun online gedrag. Een meerwaarde is bovendien dat de jongerenwerkers die de lessen geven zo ook signalen opvangen. Zij koppelen deze terug aan mentoren of zorgcoördinatoren en zorgen zo voor verbindingen met het jongerenaanbod in Zaandam-Oost. Op een aantal scholen heeft jongerenwerk in 2024 ook ouderavonden verzorgd met het thema digitale weerbaarheid.

In 2025 leiden we extra jongerenwerkers op om deze lessen te kunnen geven.

In de wijk: kinderwerk en huiswerkbegeleiding

Kinderwerk: bouwen aan vaardigheden en talent

In de wijken zijn we op allerlei manieren aan de slag om kinderen een kansrijkere toekomst te geven. Met **Kinderwerk** bieden we kinderen in de basisschoolleeftijd een breed aanbod aan activiteiten waarmee zij (sociale) vaardigheden ontwikkelen, nieuwe ervaringen opdoen en hun talenten ontdekken en uitbouwen. Ook biedt dit de mogelijkheid ouders extra te ondersteunen, bijvoorbeeld met netwerkversterking en opvoedondersteuning. Kinderwerk biedt bovendien een belangrijke aanvulling op de Zaanse aanpak, om zo te voorkomen dat gezinnen weer buiten beeld raken. Met kinderwerk kan de ondersteuning van kinderen en hun ouders na de overstap naar de voorschool en de basisschool worden voortgezet.

In 2024 namen wekelijks zo'n 100 kinderen deel. Kinderwerk is bovendien een belangrijke opstap naar Jongerenwerk voor tieners. In Kogerveld gaat kinderwerk in 2025 ook van start.

JONGEREN GEMIDDELD ZEVEN UUR PER DAG OP HUN TELEFOON

'Volwassenen hebben vaak geen idee wat zich afspeelt in de online wereld van kinderen en jongeren. Online zien kinderen van alles wat veel invloed op hun gedrag heeft. Jongerenwerker Michael van den Bosch geeft in groep 7, 8 en in de brugklas les in 'Digitale weerbaarheid'. Zo worden kinderen bewust(er) van de risico's van sociale media.

'Wanneer ik allerlei voorbeelden geef dan vertellen de kinderen hun verhalen. Ze herkennen het allemaal. Ik schrik vaak van de verhalen die ik hoor. Ze weten niet dat ze het risico lopen om uitgebuit te worden. Of dat ze ingezet worden voor fraude. We maken de kinderen bewust dat ze onder invloed staan en waar ze op moet letten.

Jongeren zijn gemiddeld zeven uur per dag online op hun telefoon. Dat heeft veel invloed op hun leven. We willen jongeren bewust maken van de gevaren en valkuilen. Hulpverleners, leerkrachten en ouders weten vaak helemaal niet wat zich daar afspeelt. En waar kinderen door beïnvloed worden. In verschillende lessen vertellen we over de valkuilen en gevaren.

Katvanger en geldezel

Zo worden kinderen ingezet als katvanger. Op de sociale media zien ze jongens met dure merkklleding en handen vol geld. Ze verheerlijken dat het stoer is om een oplichter te zijn. Je hoeft alleen maar even naar een pinautomaat om met een bankkaart voor iemand anders geld te pinnen. De kinderen worden zo uitgebuit.

Influencers en groepsdruk

Groepsdruk komt ook door de sociale media. We maken kinderen bewust dat er op internet ook veel mensen zijn die uit zijn op misbruik. Ze doen zich voor alsof ze ook jong zijn. Ze vragen dan om naaktfoto's of proberen een afspraak te maken. Ook zien kinderen filmpjes waardoor ze denken dat bepaald seksueel gedrag normaal is.'

Veel geleerd

Een leerling van 12 jaar vertelt: 'Ik heb veel geleerd van de lessen. Ik kan nu beter omgaan met sociale media. Ik keek altijd zonder na te denken. Nu weet ik waar ik op moet letten. Er kunnen dus heel veel slechte dingen gebeuren die je niet altijd gelijk ziet als je scrollt op TikTok.' De brugfunctionarissen van basisschool Zaanplein zijn ook enthousiast over het project. 'We wisten soms ook niet welke informatie de kinderen allemaal krijgen. En hoe ze daar beïnvloed door worden. We kunnen de kinderen nu beter begeleiden en hopelijk voorkomen dat ze met deze problematiek te maken krijgen. Ouders van onze school hebben ook een voorlichting gehad. Ze waren heel blij met de informatie.'

Huiswerkbegeleiding in de wijk

Daarnaast organiseren we **Huiswerkbegeleiding in de wijk** voor kinderen uit groep 7 en 8. In 2024 namen zo'n 85 kinderen deel.

We zien mooie resultaten: veel kinderen boeken vooruitgang en sommigen krijgen zelfs een hoger schooladvies. Ouders zijn erg betrokken en enthousiast. De ouderavonden zijn verplicht en worden goed bezocht. Netwerkpartners verzorgen een rol tijdens deze avonden, zoals voorlichting over vuurwerk via Bureau Halt en samenwerking met het Jeugdteam op het thema faalangst.

JONGEREN VANAF 12 JAAR: RUIMTE VOOR GROEI EN BEGELEIDING**Educatieve excursies: de Rijke Schooldag**

Alle kinderen uit groep 3, 5 en 7 van het basisonderwijs en uit klas 1 en 3 van het voortgezet onderwijs gaan minstens één keer per jaar op educatieve excursie: dat doen we met het programma de **Rijke Schooldag**. In Zaandam-Oost bieden inmiddels alle vier de scholen in het voortgezet onderwijs dit programma aan. Sinds schooljaar 2024-2025 is ook Praktijkschool de Faam aangesloten.

Na schooltijd: Studiezalen en coaching

Buiten schooltijd boden we in 2024 op twee middelbare scholen **Studiezalen** aan. Daar krijgen jongeren hulp bij hun schoolwerk en kunnen ze terecht bij life-coaches voor steun bij uitdagingen op school, thuis of in hun omgeving.

Na de zomer van 2024 heeft Studiezalen aangekondigd te gaan werken met een nieuw organisatie-model en een meer wijkgerichte aanpak. Dit heeft gevolgen voor de inzet op de twee middelbare scholen. We zijn in gesprek met Studiezalen over de invulling van dit nieuwe model in Zaandam-Oost.

Jongerenwerk op school en online: sneller signaleren, beter begeleiden

Naast onze inzet op digitale weerbaarheid, draagt het **jongerenwerk op school** bij aan een sterkere verbinding tussen de leefwerelden van jongeren: school, thuis, wijk en online. Op drie middelbare scholen in Zaandam-Oost is jongerenwerk actief. Zij organiseren activiteiten in en rond de school, gericht op talentontwikkeling, horizonverbreding, sociaal-emotionele ontwikkeling, schooluitval en dragen bij aan een veiliger en positiever schoolklimaat.

De resultaten zijn positief. Dankzij deze aanpak kunnen we namelijk preventief werken en problemen eerder signaleren. Het aanbod sluit beter op elkaar aan en de lijnen zijn korter: we pikken signalen eerder op en kunnen onze jongeren sneller en gericht begeleiden of doorverwijzen.

Wel signaleert het jongerenwerk dat veel jongeren individuele ondersteuning nodig hebben. Dit zet het collectieve aanbod onder druk. Via het programma **Preventie met Gezag** spelen we hierop in. Meer hierover is te lezen in het hoofdstuk **Veiligheid**.

Gaan voor een Baan: nieuwe energie

Sinds 2024 hebben twee vmbo-scholen en de zorgsector een doorstart gegeven aan het programma **Gaan voor een Baan** (voorheen: **Aan de bak**). We zien namelijk dat veel leerlingen kiezen voor beroepssectoren met teruglopende instroom, dat leerlingen onvoldoende weten waar hun interesses en talenten liggen, veelal een beperkt netwerk hebben, en beelden over beroepen niet altijd stroken met de werkelijkheid. Dat laatste geldt vaak ook voor hun ouders.

Met het programma **Gaan voor een Baan** helpen we kinderen en jongeren in Zaandam-Oost beter onderbouwde keuzes te maken voor stages, opleidingen en beroepen - met uitzicht op werkzekerheid en een goed salaris. Zo zorgen we voor een kansrijkere toekomst.

In 2024 hebben we de regie binnen Gaan voor een Baan duidelijker en effectiever ingericht. Er is nu een projectleider, heldere aansturing en een structuur met een stuurgroep en een werkgroep. Deze werkgroep, die uit professionals uit onderwijs en zorg (en gesteund door de betrokken bestuurders) bestaat, heeft voortgebouwd op de basis van voorgaande jaren en het plan van aanpak doorontwikkeld.

Het nieuwe plan richt zich op drie onderdelen:

1. Het aanvullen en versterken van het LOB-aanbod met werkgeversgerichte activiteiten zoals gastlessen en bedrijfsbezoeken;
2. Het versterken van de rol van ouders bij de studie- en loopbaankeuze van hun kind;
3. Het inzetten van Aan de bak-garanties, naar het voorbeeld van Rotterdam-Zuid.

We starten met het vmbo en breiden de aanpak de komende jaren uit naar het praktijkonderwijs, mbo en basisonderwijs. Daarnaast onderzoeken we welke andere arbeidssectoren we aan het programma Gaan voor een Baan kunnen toevoegen.

Alternatieven voor de straat: positieve routes voor jongeren

In de wijken van Zaandam-Oost bieden we jongeren een alternatief voor het rondhangen op straat en de verleiding van criminele netwerken. We versterken hun draagkracht en ondersteunen hen actief met begeleiding, gericht op talentontwikkeling en een positief toekomstperspectief.

Jongerenwinkels als laagdrempelige ontmoetingsplek

Naast **Jongerenwinkel** de Poelenburcht (sinds 2019 in Poelenburg), openden we in 2023 een tweede **Jongerenwinkel** in buurthuis Kleurrijk. In 2024 groeide de bekendheid van deze nieuwe locatie sterk. Beide jongerenwinkels trekken dagelijks 30 à 40 jongeren, ook uit andere wijken van Zaandam-Oost. Jongeren kunnen hier zes dagen per week terecht voor een breed cultureel, sportief en creatief aanbod, gericht op talentontwikkeling en horizonverbreding. Daarnaast ondersteunen de jongerenwerkers hen bij thema's als school, werk en financiën. Zo vergroten ze de zelfredzaamheid.

SK Coaching: jongeren coachen jongeren

SK Coaching maakt contact met jongeren via sport, en slaagt erin om ook moeilijk bereikbare jongeren aan te spreken. Binnen de sportactiviteiten werken de coaches actief aan het aanleren van vaardigheden, normen en waarden. Jongeren uit de wijk nemen zelf de begeleiding op zich en worden, met ondersteuning, opgeleid tot rolmodel voor hun leeftijdsgenoten.

Ook in 2024 bleek SK Coaching van grote waarde voor Zaandam-Oost. Ze hebben wekelijks contact met zo'n 250 jongeren (deels digitaal) en bouwen een steeds sterkere positie op binnen het professionele netwerk én onder bewoners.

Een sportieve jaarwisseling in de wijk

SK Coaching organiseerde samen met het jongerenwerk tijdens de jaarwisseling 2024/2025 een activiteit in sporthal Zuid. Hiermee boden zij jongeren een alternatief voor het rondhangen op straat. De activiteit trok ruim 65 jongeren. Ook handhavers en politie sloten aan voor een sportief potje voetbal, wat een positief effect had op de sfeer én de relatie tussen jongeren en uniformen.

Meidenwerk: versterken van weerbaarheid en zelfstandigheid

Het Meidenwerk organiseert wekelijkse activiteiten voor verschillende leeftijdsgroepen. De focus ligt op het versterken van sociale vaardigheden, zelfstandigheid, weerbaarheid en veerkracht. Deelname van meiden van 16+ was eerder niet groot en daarom een aandachtspunt. Maar deze groeide in 2024, ook door betere promotie en verbinding tussen school en wijk. Een vaste groep 16+-meiden komt nu wekelijks bij elkaar.

Preventie met Gezag: voorkomen van afglijden in criminaliteit

Naast onze bestaande inzet om te voorkomen dat jongeren in de criminaliteit belanden, hebben we in 2024 het Rijksprogramma **Preventie met Gezag** verder ontwikkeld voor Zaandam-Oost. Met dit programma willen we ondermijnende criminaliteit onder jongeren en jongvolwassenen tegengaan en voorkomen dat zij hierin afglijden of verder verstrikt raken.

Een uitgebreidere toelichting op dit programma vind je in het hoofdstuk over de opgave **Veiligheid**, onder 'Het voorkomen van jonge aanwas en doorgroeiers'.

SAMENWERKING: STEVIGE BASIS EN KORTE LIJNEN

Met het opgestelde Uitvoeringsplan zijn we in 2024 een nieuwe fase ingegaan. Daarom hebben we de governance rondom de opgave **Jeugd** opnieuw bekeken. We hebben de opdracht van de stuurgroep en het kernteam opnieuw beschreven, zowel voor onze kinderen onder de 12 jaar als voor onze jongeren vanaf 12 jaar.

Daarnaast zijn in 2024 nieuwe netwerkoeverleggen gestart, specifiek voor de jeugdopgave in Zaandam-Oost. Deze overleggen zijn regelmatig en geven ruimte voor laagdrempelige uitwisseling en intervisie, en zorgen bovendien voor een directe koppeling met het programmabureau. Zo kunnen we signalen en informatie goed uitwisselen en op elkaar afstemmen. Voorbeelden van deze overleggen zijn het schoolleidersnetwerk primair onderwijs en het netwerk van brugfunctionarissen.

VOORUITBLIK OP 2025: INVESTEREN IN EEN STEVIG FUNDAMENT VOOR ONZE JEUGD

In 2025 bouwen we verder aan een sterke basis voor de jeugd in Zaandam-Oost. We breiden bestaande interventies uit, verdiepen waar nodig en versterken de samenwerking tussen onderwijs, zorg, ouders en wijk. We zetten in op duurzame verankering en uitbreiding van de Verlengde Leertijd en de Rijke Schooldag, vergroten de kwaliteit van de VVE en bieden een collectief aanbod aan voor Moeders van Zaandam-Oost. Ook richten we ons op nauwere samenwerking tussen school en ondersteunende partners in de wijk, onder meer via de pilot Zorg en ondersteuning op school die op steeds meer scholen zal worden aangeboden.

Met het programma Gaan voor een Baan leggen we de nadruk op loopbaanoriëntatie, ouderbetrokkenheid en stagekansen. En in de wijk blijven we investeren in kinderwerk, jongerenwerk, meidenwerk en coaching middels sportactiviteiten. Daarbij blijven we jongeren zélf betrekken, zodat we aansluiten op wat zij nodig hebben. Want elk kind en iedere jongere in Zaandam-Oost verdient de kans om te groeien, te leren en volwaardig mee te doen.

OPGAVE 2 - PARTICIPATIE & ARMOEDE

IEDEREEN IN ZAANDAM-OOST BOUWT AAN ZIJN TOEKOMST, KAN ZELFSTANDIG (FINANCIËEL) VOORZIEN IN ZIJN BASISBEHOEFTE EN WERKT OF DOET MEE NAAR VERMOGEN.

Wat is er bereikt?

8 deelnemers van Opleiding in de wijk ontvingen een diploma

230 mensen bezochten het Banenfestival. 11 bewoners zijn daarna aan het werk gegaan, 14 bewoners begonnen met een opleidingstraject.

Met op weg naar werk bereikten we 46 bewoners die openstaan voor vrijwilligerswerk of andere vorm van werk.

Tussen de 100 en 130 inwoners bezochten de Participatiemarkt.

Spaansgroen opende haar deuren en is steeds bekender in de wijk.

2 nieuwe sleutelpersonen gewonnen voor Spaansgroen. Met de coördinator en projectleider erbij is het team nu compleet.

Participatie: bewoners versterken via werk, opleiding en begeleiding

Meetbare resultaten waar we op inzetten:

- % bewoners met een bijstandsuitkering (per 1000 inwoners)
- % huishoudens onder sociaal minimum
- % kinderen dat opgroeit in een minimahuishouden
- Goed ervaren gezondheid door volwassenen
- Banen per 1000 inwoners 15-65 jaar (fulltime en parttimebanen)

MEEDOEN LOONT, VOOR IEDEREEN

Iedereen moet kunnen meedoen in de samenleving – op een manier die past bij de eigen situatie en mogelijkheden. In Zaandam-Oost is dat niet vanzelfsprekend. Daarom zetten we vol in op participatie en het bestrijden van armoede. We versterken bewoners via werk, opleiding en begeleiding, en pakken tegelijk de oorzaken van financiële kwetsbaarheid aan. Onze aanpak is persoonlijk, dichtbij en gericht op duurzame verandering.

SPUK KANSRIJKE WIJK

Dankzij de regeling *SPUK Kansrijke Wijk* konden we in 2024 een aantal nieuwe interventies opzetten. Deze initiatieven stonden al op onze wensenlijst, omdat zowel inwoners als professionals ze belangrijk vinden.

We gebruikten 2024 vooral om deze interventies verder uit te werken en - waar mogelijk - op te starten. Daarnaast hebben we met de SPUK twee bestaande interventies - Opleiding in de Wijk en Collectief aanbod - kunnen uitbreiden. Bij een ervan brachten we tegelijkertijd ook een kwaliteitsverbetering aan. Zo kunnen we inwoners van Zaandam-Oost nog beter ondersteunen om op hun eigen manier mee te doen in de samenleving.

Op weg naar werk: van afstand tot deelname

In augustus 2024 startten we met het traject *Op weg naar werk*: een collectieve begeleiding voor bewoners die (nog) niet klaar zijn voor betaald werk, maar wél vrijwilligerswerk als tussenstap kunnen doen.

Wijkteams bereikten met *Op weg naar werk* in 2024 46 bewoners. Begin 2025 zitten daarvan nog 19 mensen in het traject. Van de overige 27 deelnemers stopten er 6 voortijdig omdat vrijwilligerswerk nog een stap te ver bleek, stroomden 16 succesvol door naar vrijwilligerswerk en ronden daarmee het traject afen werden 5 deelnemers aangemeld bij Werkom omdat zij toe waren aan een betaalde baan - ook dat wordt als succes gezien.

De reacties op het traject zijn positief. Eind 2024 voegden we daarom de training *Persoonlijke ontwikkeling bij vrijwilligerswerk* toe. Deze richt zich op actief luisteren, omgaan met stress, assertiviteit, communicatie en werkhouding.

Op weg naar werk is een uitbreiding van het bestaande collectieve aanbod in Zaandam-Oost.

In december 2024 organiseerden we, als onderdeel van het uitgebreide collectieve aanbod, de eerste participatiemarkt. Twintig organisaties met participatiemogelijkheden voor inwoners namen deel, en tussen de 100 en 130 inwoners bezochten de markt.

Opleiding in de Wijk: een tweede kans voor volwassenen

In september 2024 startte opnieuw een groep studenten met de gratis *Opleiding in de Wijk*: een (pre-)entreeopleiding voor inwoners van 27 jaar en ouder, aangeboden in het buurtcentrum. Van de 19 studenten die zijn gestart, volgden er eind 2024 nog 12 actief de opleiding; 1 student stopte direct na de start, 2 stapten over naar pre-entree omdat niveau 1 te hoog bleek, en 4 anderen beëindigden de opleiding in de loop van het jaar. We verwachten dat de 12 overgebleven deelnemers in juni 2025 hun diploma halen. 5 van hen willen daarna doorstromen naar een mbo-2-opleiding.

De aanpak rond de opleiding hebben we verder verbeterd: er is een handboek opgesteld als basis voor heldere rolverdeling én voor de uitbreiding richting mbo-2.

Stages: cruciaal maar lastig te regelen

Stages blijven een uitdaging. Voor veel deelnemers aan *Opleiding in de Wijk* is het moeilijk om een geschikte stageplek te vinden. Professionals zetten zich hiervoor actief in, ook zij hebben er moeite mee. Er zijn meer organisaties en werkgevers nodig die onze inwoners een kans willen bieden. En dan vooral aan deelnemers aan de pre-entreeopleiding, die vaak een taalachterstand hebben. Werkgevers buiten de wijkteams vinden het begeleiden van deze doelgroep vaak ingewikkelder, terwijl organisaties in de wijkteams hier juist veel en positieve (het gaat om gemotiveerde inwoners) ervaring mee hebben.

Werken en Meedoen: de balans tussen opdracht en capaciteit

In 2024 was er veel te doen rond de aanpak *Werken en Meedoen*. De gemeentelijke opdracht aan de wijkteams was duidelijk: spreek alle inwoners met een bijstandsuitkering uit het zittend bestand die nog niet eerder zijn bereikt. Dat is gebeurd, in 2024 hebben de wijkteams iedereen minimaal één keer gesproken. Toch worden veel inwoners inmiddels niet meer actief begeleid. Daarvoor ontbreken namelijk de middelen en capaciteit. De opdracht loopt dus niet naar tevredenheid. Gemeente en wijkteams zijn daarover in overleg. Intensieve begeleiding vraagt zoveel inzet dat die niet volledig uit de bestaande Participatiemiddelen van de gemeente is te bekostigen.

De conclusie: de gemeente kan dit niet alleen. Om iedereen tijd en de juiste aandacht te kunnen geven, gaan we samen met meerdere Pact-partners en via fondsen op zoek naar een structurele oplossing.

Banenfestival: ontmoeting en nieuwe kansen

In september 2024 hielden we het jaarlijkse *Banenfestival*, dit keer in de nieuwe wijk Kogerveld. Er kwamen 230 bezoekers. 11 van hen zijn daarna aan het werk gegaan, 14 startten met een opleidingstraject.

Niet alle werkgevers zijn achteraf gesproken en sommige resultaten zijn daardoor niet goed vastgelegd. Voor komende edities zoeken we naar een betere manier om ze structureel bij te houden.

Pact Academy

LEREN EN ONTWIKKELEN VOOR SLEUTELPERSONEN EN PROFESSIONALS

Leren van en met elkaar is belangrijk, zeker nu we anders moeten denken en anders moeten doen. We werken lerendeweg. Dat is een continue proces voor ons allemaal. Daar hebben we *Pact Academy* voor ontwikkeld. Binnen Pact Academy worden netwerkbijeenkomsten (sleutelpersonen onderling en samen met professionals) georganiseerd en worden er bijeenkomsten en workshops georganiseerd rondom belangrijke thema's en gericht op persoonlijke ontwikkeling. Ook hebben we *Pact College Tour* in het leven geroepen, bedoeld om de professionals en sleutelpersonen te inspireren. Zo kan

iedereen die meewerkt aan het Pact zichzelf blijven ontwikkelen en verbeteren en kan er een netwerk van en met professionals en sleutelpersonen ontstaan/versterkt worden.

Tijdens een cirkelbijeenkomst met bewoners zijn diverse urgente thema's naar voren gekomen die richting geven aan de vorming van toekomstige community-cirkels binnen de ABCD-aanpak. Belangrijke onderwerpen die leven in de wijk zijn onder andere veiligheid, armoede, opvoeding, mentale gezondheid, systeemdruk en eenzaamheid. Jongerenproblematiek, zoals criminele verleiding, loverboys en schooluitval, werd specifiek benoemd. Ook is er behoefte aan betere ouderbetrokkenheid, passende zorg, en ondersteuning bij taal en opvoeding. Er werd een kloof ervaren tussen de systeemwereld en de dagelijkse realiteit van bewoners. Professionals gaven aan dat er nood is aan betere samenwerking, toegankelijke informatie (ook in andere talen), en het leren herkennen van signalen. De wens voor een netwerk van sleutelpersonen, ervaringsdeskundigen en professionals is duidelijk uitgesproken. Deze opbrengsten vormen de basis voor het opzetten van thematische cirkels, waarin bewoners actief kunnen meedenken en bijdragen aan oplossingen die uitgaan.

KansWerk: begeleiding voor niet-uitkeringsgerechtigden

In 2024 analyseerden de betrokken partners waar de grootste behoefte ligt als het gaat om begeleiding naar werk. Daaruit kwam dat die vooral bestaat rondom de begeleiding van niet-uitkeringsgerechtigden (*nuggers*).

Daarom zijn we in september 2024 met KansWerk van start gegaan, als onderdeel van Werkom. **KansWerk** richt zich op het begeleiden van nuggers naar werk. De eerste werkgevers hebben zich inmiddels gemeld om plekken te creëren voor inwoners met of zonder uitkering die begeleiding nodig hebben.

ARMOEDE: INZET OP ERVARINGSDESKUNDIGHEID, SCHULDENAANPAK EN EDUCATIE**Werken met ervaringsdeskundigen: dichterbij de leefwereld**

In 2024 voerden we een verkenning uit naar de *inzet van ervaringsdeskundigen* op het gebied van armoede en schulden in Zaandam-Oost. Het plan: tussen de 6 en 10 ervaringsdeskundigen (betaald en onbetaald) aan de slag laten gaan, ondersteund door een coördinator.

Ervaringsdeskundigen vervullen drie rollen:

- ze bieden ondersteuning aan inwoners;
- adviseren professionals; en
- ze denken mee in beleidstrajecten.

Hun persoonlijke ervaring met armoede en schulden maakt dat ze op een authentieke en empathische manier contact kunnen maken met inwoners in een soortgelijke situatie. Herkenning zorgt voor vertrouwen, iets waar de overheid soms moeite mee heeft. Dat maakt het voor inwoners makkelijker om hulp te vragen.

Door hun herstelverhalen te delen, inspireren ze anderen en laten ze zien dat verandering mogelijk is. Daarnaast hebben

SPAANSGROEN HELPT!

Sinds juni 2024 is *Spaansgroen* open. Een plek in de buurt waar bewoners terecht kunnen met vragen over werk, opleidingen en fijn wonen. Medewerkers van Spaansgroen helpen bewoners met van alles. Spaansgroen is elke werkdag geopend.

Tamara van Spaansgroen: 'Het wordt steeds drukker. Het is laagdrempelig. We vragen door. Zo kom je erachter wat iemand kan en wil. We werken veel samen met allerlei organisaties. Zo brengen we de bewoner in contact met een collega die ze verder helpt. Het gaat om warm doorverwijzen, verbinden, vertrouwen herstellen. We hebben de tijd om in gesprek te gaan. Dat werkt. Zo hoor je vaak ook andere zaken die er spelen. Bewoners worden serieus genomen.'

Parttime en leerwerktraject

'Veel bedrijven hebben een personeelstekort. Veel moeders zijn op zoek naar parttime werk onder schooltijd. Met werkgevers gaan we in gesprek voor banen tijdens schooltijd. Er is vaak van alles mogelijk. We raden bewoners aan om een opleiding te volgen. Zo zijn er leerwerktrajecten. Door een opleiding krijgen bewoners meer inkomen en ontwikkelen zichzelf. Dat is ook belangrijk als voorbeeld naar hun kinderen.'

ze praktische kennis en vaardigheden die zij tijdens hun eigen proces hebben opgedaan. Dat is waardevol voor wie nu in een vergelijkbare situatie zit.

Professionals, ervaringsdeskundigen zelf en organisaties met ervaring op dit vlak zijn nauw betrokken bij de opzet. Er is veel energie en enthousiasme onder de partners. Het plan ligt klaar, inclusief uitgewerkte profielen voor zowel de ervaringsdeskundigen als de coördinator.

In 2025 werken we de opleiding, begeleiding en locatie nog concreter uit, waarna de uitvoering start. We kunnen hierbij voortbouwen op de ervaringen van ervaringsdeskundigen die nu al slachtoffers van de Toeslagenaffaire begeleiden.

Pilot kwijtschelden schuldenregeling: impact meten op gezinnen

In 2024 verkenden we ook de mogelijkheden van een pilot waarin schuldenregeling van ongeveer 20 gezinnen in Zaandam-Oost worden *kwijtscholden*.

Het doel is om te onderzoeken wat het effect van kwijtschelding is op het leven van deze gezinnen - en of deze aanpak als aanvullende ondersteuning een waardevolle plek kan krijgen naast bestaande regelingen. De doelgroep is scherp afgebakend en de Hogeschool van Amsterdam voert het onderzoek uit. Een projectgroep bereidt daarnaast de uitvoering voor, zodat we er in 2025 mee van start kunnen gaan.

Tijdens de verkenning werd ook duidelijk dat er een tweede groep is waarmee we graag aan de slag willen gaan: inwoners met beginnende schulden, waarvoor nog geen regeling bestaat of waarvan de situatie 'niet problematisch genoeg' is. Helaas zijn er nu nog geen middelen beschikbaar voor deze groep. Het is wél onze wens om dit later op te pakken.

Financiële educatie: inzicht in aanbod en vervolgstappen

In 2024 is het bestaande aanbod rond *financiële educatie* in kaart gebracht: wat is er, en voor wie is het bedoeld?

De volgende stap is om te bepalen op welke onderdelen we financiële educatie willen versterken.

SAMENWERKING: SLAGKRACHT DOOR HELDERE STRUCTUUR

Binnen de opgave *Participatie en Armoede* werken we in een stevige overlegstructuur met een stuurgroep, twee kernteams, een netwerkoverleg en meerdere projectgroepen. Voorheen was er maar één kernteam voor Participatie & Armoede. In 2024 zijn we aan de slag gegaan met twee afzonderlijke kernteams. Een voor participatie en een voor armoede. Hier zijn beide groepen zeer tevreden over. Ook hebben we elk kwartaal in 2024 een netwerkoverleg georganiseerd. Hier komen partners uit de brede kring samen die betrokken zijn bij Participatie en/of Armoede. Denk aan de bibliotheek, Stichting Leergeld, brugfunctionarissen en corporaties. Middels dit overleg zorgen we voor laagdrempelige uitwisseling en betere samenwerking tussen deelnemende partijen.

VOORUITBLIK OP 2025: TIJD, VERTROUWEN EN AANDACHT

In 2025 zetten we vol in op wat het verschil maakt: tijd, vertrouwen en aandacht voor onze inwoners. Die elementen vormen de kern van onze aanpak. Alles wat je aandacht geeft, groeit - dat hebben de afgelopen jaren bewezen. En dát is wat we willen: inwoners uit Zaandam-Oost de ruimte geven om te groeien.

Groeien in zelfvertrouwen, in vertrouwen in de overheid, in opleidingsniveau, in kansen en mogelijkheden. Want iedere inwoner verdient het om gezien te worden en voldoende tijd en aandacht te krijgen. Voor 2025 richten we onze focus daarom allereerst op het mogelijk maken van extra capaciteit voor begeleiding.

Daarnaast starten we met een aantal grote interventies: een pilot voor het Kwijtschelden van de Schuldenregeling, het inzetten van ervaringsdeskundigen, de uitbreiding van Opleiding in de Wijk met een mbo-2 traject vanaf september 2025 en het realiseren van extra stageplekken.

Samen met onderwijsinstellingen en zorgorganisaties proberen we certificaatleren uit in Zaandam-Oost, zodat ook hier inwoners zich kunnen voorbereiden op een loopbaan in de zorg.

Natuurlijk is er het jaarlijkse *Banenfestival* in 2025, en daarnaast organiseren we ook kleinere events om werkzoekenden en werkgevers met elkaar in contact te brengen.

Ook investeren we extra in financiële educatie, op basis van de eerder in kaart gebrachte bestaande aanbod.

Zo bouwen we in 2025 stap voor stap verder aan een Zaandam-Oost waar iedereen mee kan doen en ertoe doet.

OPGAVE 3 - FIJN WONEN

IEDEREEN IN ZAANDAM-OOST WOONT IN EEN FIJNE BUURT.

Meetbare resultaten waar we op inzetten:

- Leefbarometer 'woningvoorraad' (indexcijfer)
- Samenstelling woningvoorraad -
- % koopwoningen
- Samenstelling woningvoorraad -
- % sociale huur in Poelenburg en Peldersveld
- % woningen met energielabel E t/m G
- Beeldkwaliteitsniveau openbare ruimte

WONEN IN EEN WIJK WAAR JE JE THUIS VOELT

Fijn Wonen gaat over meer dan een dak boven je hoofd. Het gaat ook over je thuis voelen in de buurt: elkaar kunnen ontmoeten op straat, op school of in het park. We zetten in op meer verschillende woningen voor verschillende mensen, zodat je er je wooncarrière kunt starten én voortzetten. In buurten waar je kunt spelen, sporten en ontspannen in het groen, met goede voorzieningen en werkgelegenheid. Zodat kinderen opgroeien op een plek waar ze net zoveel kansen krijgen als elders in Zaandam.

Wat is er bereikt?

De waterspeelplaats als ontmoetingsplek is in de zomermaanden tijdelijk geopend voor bewoners. Veel kinderen en ouders hebben er gebruik van gemaakt

35 bewoners dachten mee over invulling van de waterspeelplaats

50 gesprekken met ondernemers, vastgoedpartijen en andere belanghebbenden over het versterken van de wijk economie

6 bewonersteams zijn (of worden op korte termijn) in samenwerking met de woningcorporaties opgericht

Met bewoners van drie complexen zijn er opschondagen geweest voor de complexgerichte aanpak

3 marktpartijen hebben zich ingeschreven voor de tender en een plan ingediend voor Poort van Zaandam-Oost (nieuwbouw Spaghettiflat en voorzieningen in de buurt); VORM is geselecteerd met een plan dat ook door bewoners als beste werd beoordeeld

Ruim 2400 mensen brachten hun stem uit op een van de 12 geselecteerde projecten voor Bewoner aan Zet

Succesvolle lobby rondom de Woontop ism andere NPLV gebieden.

In 2024 werkten de woningcorporaties en de gemeente samen aan projecten in de openbare ruimte, aan het verduurzamen van woningen en het toevoegen van nieuwe woningen. Naast deze meerjarige projecten zetten we ons actief in voor de leefbaarheid in Zaandam-Oost. We stimuleren initiatief en samenwerking met bewoners en zorgen samen voor een schone, hele en veilige wijk.

We boekten in 2024 de eerste concrete resultaten en legden een stevige basis voor de uitvoering van de grotere, meerjarige opgaven. De samenwerking tussen gemeente en corporaties groeit, met hechte en goed op elkaar ingespeelde kern- en projectteams. Ook de verbinding met andere partners – zoals onderwijs, welzijn en economie – wordt sterker.

Voor het thema wijk economie zijn de eerste verkenningen uitgevoerd. Die leiden tot het benoemen van een aantal focusgebieden voor verschillende vormen van economie, zoals maakeconomie, winkels, werkplekken en scholen.

Wat ooit begon als opdracht, het volgen van de logica van de wijk, is steeds meer dagelijkse praktijk geworden.

LEEFBAARHEID: SAMEN WERKEN AAN EEN WIJK OM TROTS OP TE ZIJN

De wijk als uitgangspunt

Wat bewoners belangrijk en urgent vinden, is het vertrekpunt voor onze leefbaarheidsaanpak. We volgen de *logica van de wijk*. In 2023 en 2024 zijn we met een reeks projecten gestart die de reguliere inzet aanvullen of daarmee verbinden. In de buurten waar deze aanpak is begonnen, merken bewoners al de eerste verbeteringen. Ook bewoners van andere delen van Zaandam-Oost vragen nu om dezelfde aanpak.

Stimuleren van initiatief en ontmoeting

We moedigen bewoners aan om zelf initiatief te nemen en mede-eigenaar te zijn van de leefbaarheid in hun wijk. Zo hebben woningcorporaties zes *bewonersteams* gevormd die zich inzetten voor hun eigen wooncomplex én samenwerken met andere teams. De deelnemers volgden een training

in bewonerscontact en spreken medebewoners aan op bijvoorbeeld afval op de galerij. Daarmee dragen ze bij aan een veiliger gevoel in de buurt.

Ook het programma *Bewoner aan Zet* blijft mooie initiatieven opleveren, uit alle wijken van Zaandam-Oost. Inmiddels lopen er dertien projecten, variërend van een prikkelarme ontmoetingsplek tot vergroening en kunst in de buurt. In september 2024 startte de derde ronde; meer dan 2.400 bewoners brachten hun stem uit. Op basis daarvan zijn begin 2025 zes initiatieven gehonoreerd.

Afval in de wijken

Afval blijft een hardnekkig probleem in Zaandam-Oost. Als er ergens zwerfvuil ligt, volgt er vaak meer. Bewoners ervaren dit als een grote ergernis. Daarom troffen we in 2024 voorbereidingen voor de oprichting van een *Super Snel Schoon-Team*. Dit team gaat zich richten op extra opruimen en onderhoud van de openbare ruimte in Zaandam-Oost, in nauwe samenwerking met de partners binnen Fijn Wonen.

Tegelijk zetten we in op gedragsverandering én op het makkelijker maken om afval op de juiste manier weg te gooien. Want het afvalvraagstuk vraagt om meerdere aanpakken tegelijk.

Ontmoetingsplekken in de buurt en wijk

Ontmoetingsplekken draaien op vrijwilligers en spelen een centrale rol in de buurt, zoals *de Bubbels* in Peldersveld, waar elke dag iets te doen is voor jong en oud. De formule werkt: deze plekken worden goed bezocht. Tegelijk groeit de behoefte aan betere afstemming tussen de buurt- en huiskamers in verschillende delen van Zaandam-Oost. Dat maken we in 2025 tot een belangrijk aandachtspunt.

In augustus 2024 openden we, met steun vanuit de RegioDeal, de tijdelijke *waterspeelplaats* in het Darwinpark – een langgekoesterde wens van bewoners. De speelplek ligt naast het vernieuwde Zaans Natuur en Milieu Centrum (ZNMC). De definitieve inrichting vindt plaats tussen het najaar van 2024 en het voorjaar van 2025. Daarbij richten we ook de openbare ruimte opnieuw in, op basis van ideeën die moeders uit de buurt in de zomer van 2024 aanreikten. In juni/juli 2025 openen we de speelplaats officieel, tegelijk met de nieuwbouw van het ZNMC. Vanaf dat moment betrekken we bewoners actief bij het beheer van de plek.

WATERSPEELPLAATS DARWINPARK

Drie jaar geleden gaven bewoners bij een onderzoek aan dat ze heel graag een waterspeelplaats in de wijk willen. In de zomer van 2024 ging de waterspeelplaats al tijdelijk open vanwege het warme weer en genoten veel kinderen uit de buurt van deze ontmoetingsplek.

Het is een mooie plek voor kinderen om te spelen. En om elkaar te ontmoeten. Er moet elektriciteit en water in de omgeving zijn. Daarom komt het naast het nieuwe Natuur Milieu Educatie Centrum (ZNMC). In het najaar 2025 is

alles klaar en gaat het ZNMC definitief open. Per 1 juli 2025 is de waterspeelplaats met horeca al opengegaan.

Het bad is 9 meter lang en 6 tot 7 meter breed. Het water is 15 cm hoog. Je kunt er alleen pootjebaden en in spelen. Het is vooral voor jonge kinderen. Het water wordt steeds schoongespoeld. Zo is het veilig. Bewoners zeggen: 'Nu hoeven we niet meer naar Amsterdam-Noord toe. We willen graag dat het schoon en netjes blijft, en ook helpen!'

BUURTRAGERS EN BUURTMAKERS: ERFGOED VAN DE TOEKOMST

Een bijzonder initiatief is *Buurtragers en Buurtmakers*, dat we zijn gestart om informeel gewaardeerde ontmoetingsplekken – ook wel ‘terloops erfgoed’ – zichtbaar te maken. Welke plekken zijn belangrijk voor bewoners en verdienen een plek in herinrichtingsplannen? Dit initiatief is ontstaan vanuit de maatschappelijke vraag hoe we betekenisvolle, informele ontmoetingsplekken in de wijk kunnen herkennen en behouden bij herontwikkeling.

De Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed verleende subsidie voor dit project. Ook de gemeente Zaanstad en de drie woningcorporaties droegen financieel bij. In 2024 kozen we drie locaties en voerden we gesprekken met bewoners over de bijzondere waarde van deze plekken. De uitkomsten verwerken we in de ontwerpen voor de herinrichting van de openbare ruimte.

TROTS OP DE WIJK

In de wijken van Zaandam-Oost ontbreekt het soms aan trots.

Een waardevol initiatief was de tentoonstelling en publicatie *Gastarbeiders aan het woord*, onderdeel van het IFKIZ Festival. In oktober 2024 presenteerden we het boekje, vol verhalen van toen en nu, onder grote belangstelling en met veel emotie. Sinds eind 2024 reist de tentoonstelling door Zaanstad en in september 2025 krijgt zij opnieuw aandacht op het Darwinparkfestival.

Hulp en ondersteuning dicht bij huis

In de ene buurt van Zaandam-Oost wonen mensen met trots, tevredenheid en plezier, in de andere is dat helaas minder vanzelfsprekend. Juist daar zien we hoeveel verschil het maakt als de drempel naar hulp en ondersteuning lager wordt. In juni 2024 openden we daarom buurtpunt *Spaansgroen*: een laagdrempelige plek waar bewoners terechtkunnen met al hun vragen – ook over wonen. Coördinatoren, sleutelpersonen en ervaringsdeskundigen bieden een luisterend oor en verwijzen gericht door, in een uitnodigende en gastvrije omgeving. De gemeente en woningcorporaties zijn op vaste dagen aanwezig, zodat vragen over wonen direct beantwoord kunnen worden.

Sinds de opening blijkt hoe groot de behoefte is: *Spaansgroen* wordt druk bezocht. Tegelijk is duidelijk geworden dat de basis nog versterking nodig heeft – vooral als het gaat om goede overdracht naar instanties en het terugkoppelen naar bewoners. Dat nemen we in 2025 nadrukkelijk mee.

Ook de *complexgerichte aanpak* brengt veel aan het licht. In 2024 bezochten we met de corporaties drie wooncomplexen en gingen we van deur tot deur, met eenvoudige vragen als: “Hoe gaat het?” en “Wat heeft u nodig?” Daardoor kwamen persoonlijke én praktische zorgen naar voren, zoals de behoefte aan een opruimdag voor grofvuil, herstel van de buitenruimte of schilderwerk in de hal.

In 2025 breiden we deze aanpak uit naar andere wijken. Daarbij lopen de corporaties wel tegen de grenzen van hun capaciteit aan. Zij werken liever grondig en goed dan snel en oppervlakkig. Daarom zetten we in op nauwere samenwerking met de gemeente, het opbouwwerk en andere netwerkpartners. Ook dat pakken we in 2025 verder op.

RUIMTE MAKEN VOOR WONEN, LEREN EN LEVEN IN ZAANDAM-OOST

Uitwerking visie Fijn Wonen: woningbouw en andere fysieke projecten

In 2023/2024 stelden we de *Uitwerking Visie Fijn*

Wonen op, als vervolg op de eerder vastgestelde visie voor Poelenburg en Peldersveld. Deze visie, die we baseerden op gesprekken met inwoners, beschrijft onze ambities, doelen en kernwaarden. Er was behoefte aan concretere ijkpunten voor de uitvoering – zeker nu we de aanpak uitbreiden naar tien buurten in Zaandam-Oost. Daarbij hebben we ook meer oog voor aanpalende gebiedsontwikkelingen, zoals in Kogerveld, Achtersluispolder en Centrum-Oost.

De integrale uitwerking geeft duidelijkheid over ontwikkelings-richtingen per gebied, versnelt de uitwerking van projecten en brengt nieuwe kansen in beeld. Daarnaast

biedt het houvast bij het ruimtelijk stimuleren van de wijk- en maakeconomie, en bij het benutten van sport, spel en bewegen als aanjager van een gezondere leefomgeving. Ook helpt het ons bij het bepalen van geschikte locaties voor nieuwbouw van scholen.

Woningbouwprojecten gestart

Parallel aan de uitwerking van de Visie Fijn Wonen zijn we gestart met de eerste woningbouwprojecten. Een aantal daarvan heeft inmiddels het point of no return bereikt. In 2024 maakten we definitieve afspraken met woningstichting Rochdale en de ministeries van BZK en VRO over de bouw van **173 flexwoningen op Sportpark Poelenburg**. Deze woningen sluiten aan bij de wensen voor Poelenburg en zijn bedoeld voor zowel starters als statushouders. De ontwikkeling is in gang gezet; de oplevering staat gepland voor het tweede kwartaal van 2026.

Voor het nieuwbouwproject **Poort van Zaandam-Oost** (projectnaam: **POOORT**) – met maximaal 320 woningen in het sociale huur-, middenhuur- en koopsegment – selecteerden we in 2024 drie marktpartijen via een tender. Zij werkten hun visie verder uit, waarna begin 2025 de gunning plaatsvond. Tijdens deze fase peilden we de mening van omwonenden, die is meegewogen in de besluitvorming. **POOORT** levert een belangrijke bijdrage aan het herstel van de woningvoorraadbilans in Poelenburg, waar nu 64% van de woningen sociaal is. In het Pact Poelenburg en Peldersveld (2020) spraken we af dat deze verhouding op termijn groeit naar 40% sociaal en 60% overig – vooral door het toevoegen van nieuwe woningen.

Nieuwe voorzieningen in de wijk

In het project **POOORT** maken we ook ruimte voor het **Huis van de Wijk**: een centrale ontmoetingsplek met voorzieningen zoals het buurthuis, sociaal wijkteam, jeugdteam, Centrum Jong en de nieuwe bibliotheek. De gemeenteraad stemde in 2024 in met de realisatie en exploitatie van deze voorziening.

Voor de **Vrije Watering**, aan de waterzijde van Poelenburg, maakten we in 2024 samen met Rochdale afspraken over de bouw van 35 sociale huurwoningen voor ouderen. In 2025 geven we via een tender de grond uit voor de resterende 64 woningen.

Verduurzaming en wijkverbetering

In 2024 zijn we gestart met nieuwe projecten in de **Kraakstraat, Linnaeusstraat en Galjoenstraat**. Voor de Kraakstraat nam Parteon het besluit tot sloop en nieuwbouw; samen met de gemeente is hiervoor een projectteam gevormd. In de Linnaeusstraat en Galjoenstraat begonnen we verkennende gesprekken met Parteon en Rochdale. In de Galjoenstraat pakken we samen met de corporatie de verduurzaming van particulier bezit én de herinrichting van de openbare ruimte op.

Daarnaast bereiden we via het gebiedsteam Fysiek Zaandam-Oost aanvullende woningbouwprojecten voor, onder andere in de **Kleurenbuurt en Kogerveldwijk**. De druk op de woningmarkt is groot, dus versnellen we waar mogelijk.

Ook bestaande woningen verduurzamen we – zowel sociale huurwoningen als particulier bezit. Waar het kan, combineren we deze aanpak, zodat particuliere eigenaren mee profiteren van schaalvoordelen en ondersteuning. De aanpak in en rond de Galjoenstraat is daarvan een goed voorbeeld.

TENDER POOORT

Gemeente Zaanstad en Woningstichting Rochdale Amsterdam schreven in 2024 een tender uit voor de herontwikkeling van de Spaghettiflat. Dit is het eerste vernieuwingsproject in de buurt met woningbouw en maatschappelijke voorzieningen voor de buurt. Drie ontwikkelaars zijn vervolgens geselecteerd en bewoners uit Poelenburg konden meebeslissen. De plannen werden begin januari 2025 in de buurt gepresenteerd via een tentoonstelling. Via een keuzeformulier konden bewoners hun voorkeur aangeven. Inmiddels is bekend, ook met steun van bewoners dat de ontwikkelaar Vorm de nieuwbouw gaat realiseren.

Meer weten over de participatie?
Kijk op www.rochdale.nl/meningvande buurt

Ruimte voor sport, spel en economie

In 2024 zijn we gestart met actieonderzoeken naar ruimte voor wijkgerichte economie én voor sport, spel en bewegen. De inzichten die dit oplevert, nemen we mee in de eerdergenoemde woningbouwplannen. We spraken met ruim 50 betrokkenen. Met hun input maken we een uitvoeringsprogramma met heldere focus en prioriteiten. Dit programma is in het najaar van 2025 gereed.

Woontop: grotere uitvoeringskracht

In december 2024 organiseerde de nieuwe minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening een landelijke Woontop. Centraal stonden de 20 NPLV-focusgebieden, waaronder Zaandam-Oost. Samen met het Rijk, provincies, gemeenten, corporaties, ontwikkelaars en beleggers spraken we over het vergroten van de uitvoeringskracht, om zo bij te dragen aan het realiseren van gemiddeld 100.000 nieuwbouwwoningen per jaar.

Vanuit Zaandam-Oost formuleerden we een concreet aanbod én een verzoek aan het Rijk. Begin 2025 werken we dit als gemeente en corporaties gezamenlijk verder uit, in afstemming met de voorwaarden die het Rijk stelt.

Scholen: inspirerende leeromgevingen

In de zomer van 2024 stelde het college van B&W de locaties vast voor de (ver)nieuwbouw van basisscholen in Zaandam-Oost. Begin 2025 presenteren we hiervoor een uitwerkingsplan.

Parallel daaraan bereiden we twee nieuwe onderwijsprojecten voor. *De Gouw* en *De Kernschool* krijgen nieuwbouw op een locatie in de Watering, tussen de nieuwe woningen van de

Vrije Watering en de kanovereniging. *De Kleurenpracht* en *De Windroos* worden herbouwd op de huidige locatie van De Windroos. Voor beide projecten stellen we Ruimtelijke Programma's van Eisen (RPvE's) op, zodat we snel eigentijdse en inspirerende leeromgevingen kunnen realiseren.

De locaties die hierdoor vrijkomen, benutten we in de toekomst voor aanvullende woningbouw.

Aanpak ondermijnend vastgoed: Zaans Stadsgoed

In 2023 en 2024 ontwikkelden we in Zaandam-Oost een brede, meervoudige aanpak van ondermijning en criminaliteit. Die aanpak rust op drie pijlers: strakkere regelgeving en beleid, stevige handhaving én het ontmantelen van criminele netwerken. Als sluitstuk voegen we daar een fysieke ingreep aan toe: het aankopen, herontwikkelen en exploiteren van ondermijnend vastgoed. Daarmee volgen we het succesvolle voorbeeld van de Amsterdamse Wallen, waar deze aanpak al dertig jaar positieve resultaten laat zien.

Samen met onze partners binnen Fijn Wonen en in overleg met de ministeries van Binnenlandse Zaken en Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening verkenden we in 2024 de oprichting van een eigen organisatie: *Zaans Stadsgoed* (werktitel). Deze organisatie moet een duidelijke rol krijgen binnen de bestaande ketenaanpak.

In de verkenning onderzochten we de toegevoegde waarde van zo'n organisatie, brachten we in kaart waar in Zaandam-Oost sprake is van ondermijnend vastgoed en bekeken we of daaruit focusgebieden te bepalen zijn voor een geconcentreerde en zichtbare aanpak.

De eerste stappen hebben we al gezet: we trokken een coördinator aan met gezag en inhoudelijke kennis en krijgen ondersteuning van Stadsgoed NV. Voor de financiering zijn middelen beschikbaar gesteld uit het Volkshuisvestingsfonds. Die zetten we in om de onrendabele top bij vastgoedtransacties te dekken.

Ons doel is om *Zaans Stadsgoed* vanaf 2025 daadwerkelijk operationeel te maken.

VOORUITBLIK OP 2025: STAP VOOR STAP NAAR EEN STERKE WIJK

Op basis van de voortgang in 2024 en onze gezamenlijke reflectie daarop, hebben we duidelijke prioriteiten vastgesteld voor 2025 en 2026. We blijven werken aan leefbare buurten, voldoende en passende woningen én een sterke uitvoeringsorganisatie.

Leefbaarheid

- **Prioriteit 1:** We zetten de complexgerichte aanpak voort in drie wooncomplexen en breiden deze uit naar drie nieuwe complexen.
- **Prioriteit 2:** We gaan door met de zes bestaande bewonersteams en starten vier nieuwe teams in andere buurten van Zaandam-Oost.
- **Prioriteit 3:** We ronden de initiatieven uit de tweede en derde ronde van *Bewoner aan Zet* af en starten een vierde ronde.
- **Prioriteit 4:** We zorgen dat de basis voor ontmoetingsplekken op orde is, en breiden deze waar mogelijk uit met extra plekken in de openbare ruimte. We blijven bijzondere aandacht geven aan *Spaansgroen*.

WBMGP

De evaluatie over de WBMGP is in volle gang. Het instrument is generiek ingezet voor Poelenburg en Peldersveld. De vraag rijst of de WBMGP moet worden uitgebreid naar de andere wijken in Zaandam-Oost. Of dat maatwerk voor delen van Zaandam-Oost, of zelfs op complexniveau beter zou kunnen werken. Centraal staat de vraag: wat kunnen we doen om de wijken op plekken die al heel kwetsbaar zijn, bijvoorbeeld door een concentratie van mensen met GGZ-problematiek, niet extra te belasten met de instroom van nieuwe bewoners die het moeilijk hebben. Daarbij worden verschillende varianten onderzocht. De verwachten is dat corporaties en gemeente eind 2025 met een voorstel komen.

Woningbouw en andere fysieke projecten

- **Prioriteit 1:** We voeren de woningbouwprojecten uit die eerder al zijn geprioriteerd.
- **Prioriteit 2:** We starten nieuwe woningbouwprojecten, onder andere in de Kleurenbuurt, rond Poelenburg-Peldersveld en op schoollocaties die vrijkomen.
- **Prioriteit 3:** We zorgen voor een sterke wisselwerking met de verduurzaming van bestaande woningen, zodat we de woningbouwopgave kunnen versnellen.
- **Prioriteit 4:** We benutten de samenhang met gebiedsontwikkelingen in Kogerveld, Achtersluispolder en Centrum-Oost – de zogenoemde ‘raakvlakken’ – om ook daar versnelling te realiseren.
- **Prioriteit 5:** We zoeken actief verbinding tussen woningbouw, openbare ruimte, mobiliteit, energie, onderwijs, sport en wijk economie. Zo versnellen we de integrale verbetering van complexen, buurten en voorzieningen.

- **Prioriteit 6:** We richten *Zaans Stadsgoed* (werktitel) op en starten met de verwerving van de eerste panden.

Organisatie

- We bouwen aan een Gebiedsteam Fysiek Fijn Wonen dat slagvaardiger kan opereren, met voldoende capaciteit en gemandateerde verantwoordelijken van zowel corporaties als de gemeente. Uiteraard houden we rekening met de besluitvorming binnen de deelnemende organisaties.
- Mogelijk stellen we een gebiedsontwikkelingsplan op dat versnelling en samenhang ondersteunt. Dit plan legt de ruimtelijke, programmatische en andere kaders vast voor fysieke projecten (zoals woningbouw en openbare ruimte) én voor randvoorwaardelijke projecten (zoals onderwijs, sport, bereikbaarheid en wijk economie). Ook de volgorde, fasering en haalbaarheid worden hierin benoemd. Het plan vormt een concrete, gebiedsgerichte uitwerking van de *Visie Fijn Wonen*.

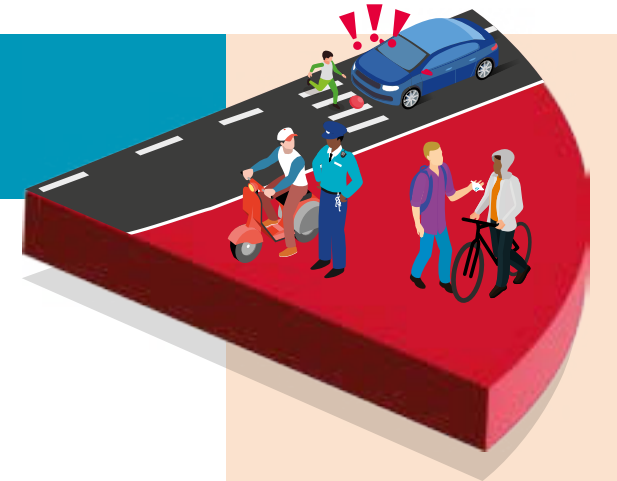

OPGAVE 4 - VEILIGHEID

HET IS FIJN EN VEILIG IN DE WIJKEN VAN ZAANDAM-OOST.

Meetbare resultaten waar we op inzetten:

- Leefbarometer 'veiligheid' (indexcijfer)
- Veiligheidsindex subjectief 'onveiligheid' (indexcijfer)
- Veiligheidsindex objectief 'ondermijning' (indexcijfer)
- % inwoners die 'veel jeugdoverlast' ervaren volgens Veiligheidsmonitor
- Aantal personen jongeren dan 25 verdacht van een delict (per 1000 inwoners)

VEILIGHEID IN ZAANDAM-OOST: VOORKOMEN, VERSTOREN EN AANPAKKEN

Met het vastgestelde uitvoeringsplan hebben we in 2024 stevig ingezet op het verbeteren van de veiligheid in Zaandam-Oost. Daarbij richtten we ons op drie hoofdsporen: het voorkomen van jonge aanwas en doorgroeiers, het *verstoren* van criminele netwerken en verdienmodellen, en het *aanpakken* van dagelijkse criminaliteit en overlast.

Het sleutelwoord in deze aanpak is *preventie* – in combinatie met ingrijpen en begrenzen waar dat nodig is.

Wat is er bereikt?

Per 1 juli 2024 is er een vergunningsplicht voor glazenwassers ingesteld

Van de 105 aanvragen zijn er 29 vergunningen voor glazenwassers toegekend

46 uitkeringen beëindigd wegens fraude

17 keer een last onder dwangsom opgelegd aan glazenwassers vanwege het hebben van een vergunning

150 bewoners uit Kogerveld kwamen naar de bewonersbijeenkomst over veiligheid georganiseerd door de gemeente en het Pact

VOORKOMEN VAN JONGE AANWAS EN DOORGROEIERS

Voor jongeren in Zaandam-Oost is het risico om betrokken te raken bij (drugs)criminaliteit twee keer zo groot als in de rest van Zaanstad. De drempel is laag: de stap naar de criminaliteit is snel gezet. Eenmaal binnen komen jongeren terecht in een harde en zeer gevaarlijke wereld. Eruit stappen is complex: ze worden bedreigd – zelf of hun familie – of raken gewend aan het snelle geld.

Met het Rijksprogramma *Preventie met Gezag* willen we voorkomen dat jongeren en jongvolwassenen in Zaandam-Oost de ondermijnende criminaliteit in gaan, of daarin verder afglijden. Samen met onze netwerkpartners op het gebied van preventie en gezag pakken we dit integraal aan. We vergroten

de beschermende factoren en verkleinen de risicofactoren, door jongeren perspectief te bieden én grenzen te stellen.

De uitwerking in concrete interventies verloopt via 4 pijlers:

1. Versterken van de aanpak voor risicjongeren

In 2024 zijn we gestart met een proeftuin in Zaandam-Oost, waarin we de bestaande aanpak van risicjongeren verbreden en intensiveren. We hebben een informatiebeeld opgesteld specifiek voor dit gebied en een tafel voor vroegsignalering ingericht, waar we minimaal 40 jongeren begeleiden. We zijn volop bezig met het uitbreiden van de capaciteit voor individuele begeleiding – ook wel het 2%-jongerenwerk

– en hebben hierin al de helft gerealiseerd. De eerste jongeren krijgen inmiddels individuele ondersteuning. Goede informatie-uitwisseling tussen betrokken partijen is cruciaal in dit proces.

Daarnaast staat het project *KansRijk* klaar om te starten. Binnen dit project zetten de drie gecertificeerde instellingen (G.I.'s) proactief en wijkgericht in op jongeren die dreigen af te glijden in ondermijnende criminaliteit.

2. School en veiligheid

Met deze pijler richten we ons op het versterken van kennis en vaardigheden bij professionals rondom vroegsignalering, het vergroten van de weerbaarheid van jongeren, en het creëren van een gezond pedagogisch klimaat – ook buiten schooltijd. Op de scholen voor voortgezet onderwijs in Zaandam-Oost zijn inmiddels *School Veiligheidskernteams* ingericht.

3. Veilige wijken en digitale leefomgeving

In het kader van het zogenoemde *Futurelab* hebben 16 jongeren in een intensieve week voorstellen ontwikkeld die een positieve invloed hebben op de jeugd in Zaandam-Oost. Onder begeleiding van jongerenwerk en de projectgroep voeren zij deze voorstellen nu uit, zoals het projectvoorstel voor Vaders en Zonen Zaandam-Oost. Dit project zet in op de preventieve betrokkenheid van vaders bij de begeleiding van jongeren. Er is inmiddels een groep van ongeveer tien vaders die zich hiervoor wil inzetten. De komende periode richten we ons op het verkennen van de reikwijdte van hun inzet en de ondersteuning die zij daarbij nodig hebben.

Ook hielden we in de afgelopen maanden de eerste trainingen digitale weerbaarheid op basisscholen (PO). In het schooljaar 2024/2025 bieden we deze trainingen op alle basisscholen aan, gericht op leerlingen in groep 7 en 8.

4. Wijkrechtspraak

We onderzoeken hoe we justitie zichtbaarder en betekenisvoller kunnen maken in de wijk. Naar verwachting leveren we in april 2025 het adviesrapport hierover op.

VERSTOREN VAN CRIMINELE NETWERKEN EN VERDIENMODELLEN

Criminele samenwerkingsverbanden gijzelen landelijke glazenwassersbranche

Binnen de particuliere glazenwassersbranche zien we al langere tijd zeer hardnekkige misstanden. Criminele samenwerkingsverbanden opereren aantoonbaar vanuit Zaandam-Oost en zijn verantwoordelijk voor zwartwerken, oplichting, schijnzelfstandigheid, geweldsincidenten, woon- en uitkeringsfraude en signalen van arbeidsuitbuiting. Deze praktijken leiden ook tot witwassen.

De netwerken profileren zich als 'glazenwassersmaffia' die met geweld en intimidatie bepaalt wie in welke wijken mag werken. Ze hebben inmiddels invloed op grote delen van het land.

Vergunningplicht voor glazenwassers

Om toezicht, handhaving en de toepassing van de Wet Bibob (bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur) te versterken, hebben we in 2023 gewerkt aan een aanwijsbesluit dat de glazenwassersbranche vergunningplichtig maakt. Dit is gelukt: vanaf **1 juli 2024** is een vergunning verplicht voor elk bedrijf dat ramen wil wassen in Zaanstad of is gevestigd in Zaandam-Oost.

Van de 1.100 bij de Kamer van Koophandel ingeschreven glazenwassersbedrijven vroegen 105 een vergunning aan. Van deze aanvragen zijn er 29 toegekend, 36 zijn nog in behandeling en 40 zijn buiten behandeling gesteld. Ook zijn we volop bezig met handhaving volgens het gepubliceerde handhavingsarrangement. In 2024 legden we 30 voornemens tot een last onder dwangsom op, elk ter hoogte van €20.000. Tijdens 95% van de controles op glazenwassersvergunningen stuitten we op onrechtmatigheden. Daarom maakten we afspraken met de Belastingdienst en de Nederlandse Arbeidsinspectie over gezamenlijke handhaving. Daarnaast ontwikkelden we de website www.wielapterinmijnwijk.nl, om bewoners in het hele land weerbaarder te maken tegen malafide glazenwassers, hun meldingsbereidheid te vergroten en de branche beter te reguleren. De lancering staat gepland voor eind eerste kwartaal 2025.

CRIMINELE CREATIVITEIT IN OMZEILEN VERGUNNINGSPLICHT

In november 2024 constateren toezichthouders in Zaandam opnieuw hoe creatief sommige partijen omgaan met de vergunningplicht voor glazenwassers. In een woonwijk treffen zij een geparkeerde personenauto aan, op naam van een bekende glazenwasser. Het bedrijf is onlangs verhuisd naar Bilthoven en beschikt niet over een exploitatievergunning voor Zaanstad. Er bestaat een sterk vermoeden dat dit slechts een schijnconstructie betreft om de vergunningplicht te ontlopen.

Toezichthouders zien drie mannen instappen: één als bestuurder, één als bijrijder en één op de achterbank. De auto vertrekt richting Huizen. Daar verliezen de toezichthouders het voertuig kort uit het oog. Wanneer zij het voertuig weer waarnemen, blijkt de derde man – die op de achterbank zat – te zijn verdwenen.

Even later parkeert de auto in de buurt van twee bedrijfsbussen. De bestuurder en bijrijder stappen elk over in een van de bussen, die beide op naam staan van personen woonachtig in Zaandam-Oost. Eén van de bussen rijdt vervolgens naar een tappunt voor osmosewater in Huizen. De andere stopt in een woonstraat, waar de bestuurder de ramen van meerdere woningen begint te wassen. Na afloop ontvangt hij

contante betalingen van bewoners.

Rond dezelfde tijd wordt ook de eerder verdwenen derde man teruggevonden. Hij is actief als glazenwasser in een nabijgelegen straat. Ook hij wast de ramen van meerdere woningen en ontvangt daarvoor contant geld. Bewoners geven bij navraag aan dat zij niet weten welk bedrijf bij hen de ramen wast, altijd contant betalen en meestal €15 per keer afrekenen.

De politie controleert beide glazenwassers ter plekke.

Naar aanleiding van deze observaties bezoeken toezichthouders het opgegeven adres van het glazenwassersbedrijf in Bilthoven. Het blijkt te gaan om een bedrijfsverzamelgebouw waar kantoorunits worden verhuurd. De enige verwijzing naar het bedrijf is een lege brievenbus met de bedrijfsnaam. De kantoorunit zelf – gelegen op de tweede verdieping – is afgesloten, leeg op een enkel bureau na, en er is niemand aanwezig. Omliggende huurders verklaren dat zij nog nooit iemand hebben gezien bij deze unit.

Deze casus onderstreept hoe geraffineerd en mobiel deze netwerken opereren – en hoe belangrijk het is dat we integraal blijven handhaven en signalen blijven volgen, zowel lokaal als over gemeentegrenzen heen.

ILLEGALE PROSTITUTIE

Er is veel illegale prostitutie bij mensen thuis. De afgelopen tijd zijn er in Zaandam-Oost verschillende panden gesloten waar illegale sekswerkers aan het werk waren. Het gaat onder andere om gedwongen prostitutie waar mensenhandelaren veel geld aan verdienen. Op sekssites bieden de dames hun diensten aan. Door deze advertenties, signalen uit de buurt en eigen onderzoek van het Interventieteam worden controles uitgevoerd. Ieder signaal dat het Interventieteam krijgt, wordt serieus onderzocht. Vindt het team bewijs voor illegale prostitutie dan wordt het pand minimaal drie maanden gesloten.

HULP VOOR VROUWEN

Er worden veel nare situaties aangetroffen. Soms hebben vrouwen alleen een koffer, die ingepakt blijft. De woning is ingericht voor sekswerk, niet om in te wonen. De vrouwen die gedwongen worden tot prostitutie, krijgen tijdens de controles hulp aangeboden. Als ze uit de prostitutie willen stappen, dan krijgen ze begeleiding.

Aanpak woonfraude en bredere aanpak criminele netwerken

Bewoners maken zich grote zorgen over malafide kamerverhuur en bijbehorende overlast. Dankzij extra middelen uit Regiodeal 2 hebben we in 2023 het **Team Wijkgerichte Overlast** (TWO) uitgebreid. Sinds 2024 is het team actief in heel Zaandam-Oost.

Het TWO pakt overlast aan als gevolg van overbewoning (te veel mensen per m²), vermoedens van kamerverhuur, en illegale bewoning (overtreding van de Wet basisregistratie personen – BRP).

In 2024 voerden we **meer dan 1.000 controles** uit: er waren 391 controles op basis van signalen over illegale verhuur, woningsplitsing en andere vormen van ondermijning, 425 controles naar aanleiding van vermoedens van onjuiste BRP-inschrijving, en 249 controles op naleving van de huisvestingsvergunningplicht. Daarnaast organiseerden we in het vierde kwartaal twee intensieve **sprintweken** met een combiteam van TWO, Interventieteam, politie, tolk en Sociaal Wijkteam. Daarbij bezochten we 110 adressen, onder meer vanuit de Registratie Niet-Ingezetenen (RNI) of vanwege vermoedelijke leegstand. De resultaten? Meerdere huurontbindingen, confrontaties met malafide makelaars, zicht op facilitators en signalen van hypotheekfraude.

Ook werkten we aan een voorstel om **BRP-inschrijving sneller en met maatwerk te kunnen verwerken** - in april 2025 gestart - en startten we met het informatiepunt voor EU-arbeidsmigranten. We werkten aan een voorstel voor tijdelijke opvang van kwetsbare EU-arbeidsmigranten, zodat er een veilige plek is waar zij - onder begeleiding - een plan kunnen maken voor terugkeer naar het land van herkomst of ander werk vinden in Nederland.

We merken dat onze aanpak tot onrust leidt in de criminele markt. Tegelijkertijd zien we nog geen merkbare afname van overbewoning, woonfraude of hypotheekfraude.

We beseffen: onrust alleen is niet genoeg. Het is nú tijd om door te pakken: richting een schone branche, een einde aan uitbuiting van arbeidsmigranten en het stoppen van maffiapraktijken in Zaandam-Oost. Dat vraagt om blijvende prioriteit en regie - lokaal, regionaal én landelijk - én om voldoende capaciteit bij alle partners.

DOORPAKKEN: WAT IS NODIG EN WAT DOEN WE AL?

Om criminele netwerken in Zaandam-Oost structureel te verstoren en hun verdienmodellen te ondergraven, zetten we in op vier concrete acties. We intensiveren de aanpak van woon- en hypotheekfraude, in nauwe samenwerking met banken, het Team Wijkgerichte Overlast (TWO), het Interventieteam (IT) en strafrechtpartners. Ook stellen we handhaving in op de zelfbewoningsplicht en geven we prioriteit aan een gerichte implementatie van de Wet goed verhuurderschap. Daarnaast willen we tijdelijke opvangmogelijkheden voor arbeidsmigranten beschikbaar stellen, zodat zij uit de greep van criminele netwerken kunnen blijven. We zijn de mogelijkheden aan het onderzoeken. Tot slot versterken we de samenwerking met landelijke partijen en stemmen we hun inzet beter af op de lokale situatie in Zaandam-Oost.

Sinds 2024 is het Interventieteam (IT) actief in heel Zaandam-Oost. Het Interventieteam is onderdeel van gemeentelijke aanpak op ondermijning. We hebben de samenwerking tussen gemeente, politie, belastingdienst, arbeidsinspectie en Regionaal Informatie- en Expertisecentrum (RIEC) geïntensiveerd en uitgebreid met nieuwe partners, zoals het UWV, de Douane en de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA). De focus ligt op het verstoren van criminele netwerken en verdienmodellen die een ondermijnend effect hebben op onze preventieve aanpak. Denk aan misstanden binnen specifieke branches (zoals de glazenwassersbranche), drugshandel, uitbuiting (zoals prostitutie in woningen) en vastgoedfraude.

In 2024 heeft het Interventieteam integrale controles uitgevoerd. De resultaten: intrekking van exploitatievergunningen, aantreffen van illegale werknemers, vondsten van drugs en hennepkwekerijen, sluiting van een kraakpand en acht woningen wegens drugshandel, inbeslagname van 1.480 kilo hennep in opslagboxen, en 3 keer is een last onder dwangsom (LOD) opgelegd vanwege dealen op straat.

Bij de acties zijn onder andere XTC, MDMA, cocaïne, ketamine, amfetamine, heroïne, lachgas, hennepmaterialen en ruim € 10.000 aan drugsgeld in beslag genomen.

Ook op het terrein van uitkeringen boeken we resultaat. In 2024 zijn in nauwe samenwerking met het Interventieteam in Zaandam-Oost 46 uitkeringen beëindigd en 29 aanvragen afgewezen: een geschatte jaarlijkse besparing van € 1,2 miljoen.

Leren en volgen: het Interventieteam als voorbeeld

Het Interventieteam (IT) wordt grotendeels gefinancierd met Rijksmiddelen. Het Rijk beschouwt onze aanpak in Zaandam-Oost als vernieuwend en mogelijk als voorbeeld voor andere gebieden in Nederland. Daarom faciliteert het IT regelmatig werkbezoeken voor andere gemeenten om kennis en ervaringen uit te wisselen.

Daarnaast wordt het IT twee jaar lang intensief gevolgd door een onafhankelijk onderzoeksbureau. Zo organiseren we een kritische blik van buitenaf en vergroten we de effectiviteit van het team. De lessen die we in Zaandam-Oost opdoen willen we niet alleen lokaal toepassen, maar ook van waarde laten zijn voor de rest van Zaanstad en andere gemeenten in het land. Omdat we een lerend team zijn, bespreken we elk half jaar de adviezen en feedback van het onderzoeksbureau. Als dat nodig is passen we hierop onze werkwijze aan.

Aanpak van dagelijkse criminaliteit en overlast

In 2024 hebben we werk gemaakt van de vele meldingen over asociaal rijgedrag en parkeeroverlast in de wijken. Klachten over fout parkeren, met name rondom scholen, pakken we op via de reguliere handhavingsskanalen. We zien dat handhaven en zichtbaar aanwezig zijn werkt – maar het effect is vaak tijdelijk.

Omdat deze vormen van overlast hoog op de agenda staan bij bewoners, hebben we afgesproken om in alle vijf wijken van Zaandam-Oost regelmatig trends en signalen te bespreken met de betrokken professionals. Denk aan de wijkmanager, Openbare Orde en Veiligheid, wijkagent, wijkboa's, Interventieteam, woningcorporaties en andere wijkpartners.

Ook stemmen we de inzet onderling beter af en passen we het handhavingsschema aan op basis van signalen uit de wijk. Zo spelen we beter in op wat bewoners daadwerkelijk merken en nodig hebben.

Geweld in afhankelijkheidsituaties

In april 2024 zijn we gestart met de aanpak van geweld in afhankelijkheidsituaties, vanuit het Pact. In de eerste fase is een onderzoeksrapport opgeleverd, gebaseerd op 46 individuele interviews met bewoners van Zaandam-Oost en ruim 30 gesprekken met uitvoerende professionals, zoals maatschappelijk werkers, politieagenten en medewerkers van lokale hulporganisaties.

Het onderzoek schetst een verontrustend beeld van de omvang en ernst van deze problematiek in Zaandam-Oost. Volgens veel professionals en bewoners biedt de huidige aanpak onvoldoende handelingsperspectief. Mensen haken af door lange wachttijden of omdat er na het eerste contact niets gebeurt.

Culturele sensitiviteit blijkt een belangrijk aandachtspunt. Ongeveer 30% van alle meldingen bij de noodhulp van de politie in Zaandam-Oost betreft huiselijk geweld. In de tweede fase van het project werken we – op basis van intensieve gesprekken met bewoners en partners – aan een meer cultuur-sensitieve benadering. Daarbij zetten we in op het beter benutten van krachten en talenten binnen de gemeenschappen zelf, met behulp van de zogenoemde ABCD-methode (Asset-Based Community Development).

OPGAVE 5 - GEZONDHEID

WE WILLEN DAT IEDEREEN IN ZAANDAM-OOST NET ZO GEZOND IS ALS IN DE REST VAN ZAA NSTAD.

Meetbare resultaten waar we op inzetten:

- % inwoners dat zijn/haar gezondheid ervaart als goed
- % inwoners met hoog risico op angst of depressie
- % inwoners met overgewicht
- % kinderen met obesitas

GEZONDHEID IN ZAANDAM-OOST: GELIJKE KANSEN OP EEN GEZOND LEVEN

Met de ondertekening van het Pact Zaandam-Oost is Gezondheid toegevoegd als een van de opgaven. Onderzoek laat zien dat bewoners in deze wijken minder gezond leven en meer risico lopen op gezondheidsproblemen dan mensen in andere delen van Zaanstad. Er zijn verschillende oorzaken: *overgewicht, mentale gezondheid, chronische stress, weinig beweging, ongezonde voeding, roken* en *minder toegang tot preventieve zorg* spelen een rol.

Wat is er bereikt?

GGD heeft een groeiboekje ontwikkeld. Vanaf april 2025 wordt groeiboekje over het gebit door JGZ aan ouders meegegeven na consultatie en biedt deze aan bij tandartsen.

Welzijn op Recept is gestart voor 8 huisartsenpraktijken en het wijkteam.

8 huisartsenpraktijken en Sociale Wijkteams zijn aangesloten op VIP Life en delen op een veilige manier gegevens. Op de website gezondinzandamoost.nl wordt informatie ontsloten.

Er is een profiel van de gezondheidscoach opgesteld, een training ontwikkeld en er zijn 50 gezondheidscoaches geworven.

Mensen met een lagere sociaaleconomische status (SES) leven gemiddeld **6 tot 7 jaar korter** en brengen zelfs **15 tot 20 jaar meer** door met gezondheidsproblemen dan mensen met een hogere SES. Die verschillen komen onder andere voort uit een ongezonde leefstijl, slechtere woon- en werkomstandigheden, beperkte toegang tot zorg en langdurige stress door financiële onzekerheid.

Ons doel is dat iedereen in Zaandam-Oost, ongeacht de **sociaaleconomische status**, zich net zo gezond voelt als bewoners van andere wijken. Om dat te bereiken, kiezen we voor een brede aanpak waarin zowel lichamelijke als mentale gezondheid centraal staan. We stimuleren gezonde voeding en beweging, verminderen stress en zorgen dat ondersteuning beter bereikbaar is.

We werken samen met bewoners, het sociale wijkteams, zorgverleners en andere (zorg)organisaties. Door de krachten te bundelen, willen we iedere bewoner een eerlijke kans geven op een gezonde toekomst.

TERUGBLIK OP 2024: EERSTE STAPPEN, NIEUWE ENERGIE

In de tweede helft van 2024 hebben we het kernteam versterkt met nieuwe partners zoals Sportbedrijf Zaanstad, De Hoofdzaak en Zorggroep Zaanstreek. We richtten verschillende werkgroepen op om projecten op te starten en uit te werken.

Een belangrijke mijlpaal was het verkrijgen van financiële middelen. Dankzij een bijdrage uit het **Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA)** konden we meerdere initiatieven starten, wat direct zorgde voor nieuwe energie binnen de opgave.

Welzijn op Recept: versterken samenwerking tussen 1ste lijn en sociale wijkteams

Om het welzijn in de wijken te verbeteren, hebben we de samenwerking tussen zorg en welzijn verstevigd. We implementeerden de digitale tool VIP Live, die veilige informatie-uitwisseling mogelijk maakt tussen huisartsen en de sociale wijkteams.

WELZIJN OP RECEPT

‘Gemiddeld komen mensen vijf keer per jaar bij een huisarts. In Zaandam-Oost gaan mensen vijftien keer.’ Arzu Milli, huisarts bij gezondheidscentrum Zaans Kleurrijk: ‘Bewoners voelen zich veertig procent minder gezond ten opzichte van andere wijken in Nederland. Hier komen meer hart- en vaatziekten voor, ook bij jongeren.’

GEEN LICHAAMELIJKE OORZAAK

‘Huisartsen kunnen heel veel. Wat er niet is, kunnen wij niet behandelen of wegnemen. Er zijn veel patiënten waar geen lichamelijke oorzaak is voor hun klachten. Medisch gezien is er soms niets aan de hand. Waarom voelen patiënten zich dan toch niet gezond? De huisartsen en praktijkondersteuners gaan het gesprek aan. Patiënten willen vaak medicijnen. Die schrijven we alleen voor als het echt helpt.’

WELZIJNSCOACH VRAAGT DOOR

‘Vaak speelt er veel meer. Je kunt dat niet bespreken in tien minuten. We sturen mensen daarom door naar een welzijnscoach van een Sociaal Wijkteam. Een welzijnscoach vraagt door wat er aan de hand is. Als huisarts hebben wij geen oplossing voor schuldenproblematiek, burenruzie of huisvestingsproblemen. De welzijnscoach kan wel zoeken naar een oplossing. Het is belangrijk dat mensen zich gezien en gehoord voelen. En op de juiste plek geholpen worden. Sommige mensen zijn eenzaam.’

Acht huisartsenpraktijken in Zaandam-Oost kunnen patiënten nu digitaal doorverwijzen naar welzijnsactiviteiten die de psychosociale gezondheid ondersteunen - zonder dat er direct medische zorg nodig is.

Om dit initiatief onder de aandacht te brengen, organiseerden

Medewerkers gezondheidscentrum Zaans Kleurrijk.

De welzijnscoach zoekt mee naar een activiteit die helpt. Zodat de patiënt zich beter gaat voelen.’

GEZONDE VOEDING EN BEWEGEN HELPT

Aysel Altin is een van de praktijkondersteuners van de huisartsenpraktijk: ‘We hebben veel patiënten met diabetes. Gezonde voeding en bewegen helpt. Mensen moeten vaak een drempel over. Laatst wandelde ik een uurtje samen met een paar patiënten. Ze ontdekten toen hoe fijn dat is. Bewegen is zo belangrijk om hart- en vaatziekten te voorkomen.’

we een drukbezochte bijeenkomst in de wijk. Vrijwilligers, zorgprofessionals, huisartsen, mondzorgverleners, diëtisten en fysiotherapeuten waren aanwezig. Tijdens deze bijeenkomst lanceerden we ook de website <https://www.gezondinzaandamoost.nl>, waar bewoners makkelijk informatie vinden over welzijnsactiviteiten en zorg in hun buurt.

TIJDIGE ZORG & WELZIJN

Niet alle klachten zijn primair medische van aard, maar hebben te maken met de omstandigheden waarin bewoners verkeren. Om het welzijn van inwoners met niet-medische hulpvragen te verbeteren is vorig jaar gestart met meer collectief aanbod. Hier maakt een deel van de bewoners met een participatie-uitkering gebruik van. We zien dat deze groep veel minder een beroep op de huisartsen doet. Dit is een spoor dat we verder willen versterken, ook voor de groep die geen uitkering heeft maar wel weinig budget heeft om zelf te kunnen sporten, zoals de werkende armen.

Uit onderzoek van een basisschool blijkt dat veel kinderen op die school een zeer slecht gebit hebben. De mondzorg is onvoldoende, wat leidt tot ontstekingen en gaatjes, of erger.

Het vermoeden is dat dat niet alleen op deze school het geval is. Het belangrijkste is dat de preventie beter van de grond komt: meer voorlichting op de plekken waar ouders van jonge kinderen komen.

Naast de inzet op preventie onderzoeken we op welke manier mondzorg op scholen kan starten. Dit kan met de inzet van een mondhygiëniste, maar ook met een tandarts. In samenspraak met de scholen wordt een aanbod op maat gedaan. Hieraan zijn voor de scholen en ouders geen kosten verbonden, aangezien de basiszorgverzekering voor kinderen onder de 18 jaar de tandheelkundige zorg dekt.

SAMENWERKING

De coalitie rondom gezondheid is net gestart. Alle partners

leveren uitvoeringscapaciteit om het uitvoeringsplan handen en voeten te geven. Er ontstaan kruisverbanden tussen partners uit zorg en welzijn die elkaar hiervoor minder snel wisten te vinden. Er zijn verschillende projectgroepen ontstaan om specifieke aanpakken verder uit te werken. De samenwerking verloopt goed.

Netwerkzorg voor psychisch kwetsbare bewoners en mensen met verward of onbegrepen gedrag

Een effectieve ondersteuning van mensen met een psychische kwetsbaarheid of onbegrepen gedrag vraagt om nauwe samenwerking tussen hulpverleners. Dat geldt zeker bij een gezinsgerichte aanpak, waarbij vaak meerdere professionals tegelijk betrokken zijn. Door expertise te bundelen, krijgen cliënten én hun naasten betere begeleiding en zorg.

Netwerkzorg speelt hierin een centrale rol, vooral bij mensen met ernstige psychische aandoeningen. Binnen deze aanpak werken verschillende disciplines samen – waaronder zorg, wonen, verslavingszorg, somatiek en sociaal functioneren – om complexe, vaak verweven problemen beter aan te pakken.

Om deze samenwerking verder te versterken, hebben we in 2024 een werkgroep gevormd en een *netwerkconferentie* georganiseerd. Aan deze conferentie namen professionals deel uit de zorg, het sociaal domein, wonen en veiligheid. Zij deelden hun kennis en ervaringen, en gingen met elkaar in gesprek over wat er nodig is om de samenwerking te verbeteren. De conferentie bracht niet alleen praktijkkennis samen, maar gaf ook nieuwe inzichten in de uitdagingen die professionals dagelijks tegenkomen. Door expertise te bundelen kregen we een scherper beeld van knelpunten en obstakels, én konden we samen stappen zetten richting verbetering.

Aan de hand van praktijkcasussen uit verschillende domeinen analyseerden we specifieke situaties. Dit bood deelnemers de kans om van elkaars werkwijzen te leren en samen te zoeken naar effectievere aanpakken. Daarbij stonden belangrijke thema's centraal, zoals het zorgvuldig omgaan met informatie-uitwisseling binnen de privacywetgeving en het belang van *cultuursensitief werken*.

Gezondheidscoaches en Zaanstad Wandelstad

Gezondheidscoaches, vrijwilligers en sleutelfiguren uit de wijk spelen een sleutelrol in het bevorderen van een gezonde leefstijl en het versterken van positieve gezondheid. Ze helpen bewoners en gemeenschappen om de stap te zetten van zorg naar gezondheid. De coaches zijn actief in verschillende rollen: als opbouwwerker, sleutelpersoon of vrijwilliger in bijvoorbeeld een moskee, buurthuis of zelforganisatie. Anderen zijn verbonden aan het Sociaal Wijkteam of werken als brugfunctionaris.

Om deze beweging kracht bij te zetten, hebben we een training ontwikkeld en 50 gezondheidscoaches geworven die we gaan opleiden. Zij ondersteunen bewoners bij het maken van gezonde keuzes in het dagelijks leven en motiveren hen om in kleine groepen te wandelen. Zo versterken we zowel lichamelijke gezondheid als sociale verbinding in de wijk.

Als hoogtepunt werken we toe naar een Wandelfestival in het najaar van 2025: een grootschalig wijk-evenement waarin bewoners samen wandelen en ervaringen delen.

Verbetering van basiszorg: focus op vaccinaties en mondzorg

Naast leefstijl en welzijn zetten we ook in op de verbetering van de basiszorg. De **vaccinatiegraad** binnen het Rijksvaccinatieprogramma in Zaandam-Oost moet omhoog om bewoners – en in het bijzonder kinderen – beter te beschermen tegen infectieziekten. De gemeente en GGD trekken hierin samen op.

Ook richten we ons op **betere mondzorg voor kinderen**. Vroeg- en Voorscholen Educatie (VVE's) en scholen zijn benaderd om mondzorgprogramma's op te zetten op school. De GGD speelt hierin een actieve rol door mondgezondheid aan te kaarten tijdens contactmomenten met ouders en kinderen op het consultatiebureau.

Om mondzorg structureel te verankeren, betrekken we ook brugfunctionarissen en scholen. Studenten van het tandheelkundig opleidingsinstituut ACTA hebben voorlichting gegeven op een basisschool en bij een ouder- en kindclub.

GEZONDHEIDS- COACHES IN OPLEIDING

Bewoners en professionals uit de wijk worden opgeleid als gezondheidscoach. Door het netwerk van de gezondheidscoaches in te zetten, willen we zoveel mogelijk bewoners bereiken om gezonder te gaan leven. Bijvoorbeeld door meer te bewegen, sporten, gevarieerder en gezonder te eten.

Op deze manier willen we een bijdrage leveren om de gezondheidsverschillen te verkleinen. Mensen in die Zaandam-Oost opgroeien hebben meer stress, voelen zich minder gezond en gelukkig en leven zeven jaar korter. Dat moet anders: we gaan aan de slag voor een mentaal gezonde en fitte generatie in Zaandam-Oost.

Gezondheidscoaches in opleiding.

Daarnaast hebben we een samenwerking opgezet tussen een **kindcentrum** en een **praktijk van een mondhygiënist** uit de buurt om poetslessen te verzorgen. Ouders krijgen hierbij eveneens voorlichting over mondzorg, zodat de bewustwording én het gedrag thuis verbeterd kunnen worden.

Wijkcentrum Gezond en Vitaal: schakel tussen zorg en welzijn

Samen met de gemeente Zaanstad, het Zaans Medisch Centrum en Huisartsenzorg Zaanstreek Waterland (HZW) onderzoeken we hoe we het psychosociale welzijn van bewoners structureel kunnen verbeteren.

We verkennen de mogelijkheid om gezamenlijk een **wijkcentrum Gezond en Vitaal** op te richten. Dit centrum moet een verbindende schakel worden tussen de eerste-

tweedelijnszorg, de informele zorg en het sociaal domein. Het idee is dat huisartsen en andere medische professionals hun patiënten gericht kunnen doorverwijzen naar het Sociaal Wijkteam en informele zorgverleners. Zo krijgen kwetsbare bewoners sneller de juiste ondersteuning, terwijl de druk op huisartsenpraktijken en ziekenhuizen afneemt.

Op dit moment bevindt het plan zich in de verkenningsfase, waarin we de haalbaarheid en de samenwerkingsmogelijkheden nader onderzoeken.

Onderzoek naar gezondheidsverschillen en impact van interventies

Parallel aan de lopende initiatieven voeren we twee onderzoeken uit in samenwerking met de opgave Gezondheid:

1. Het **eerste onderzoek** wordt gefinancierd door het **Kenniscentrum Ongelijkheid** in Amsterdam. Dit onderzoek richt zich op wat bewoners nodig hebben voor een gezond leven en hoe bewoners betekenis geven aan goed en gezond leven en hoe beleid en samenwerking tussen partijen hierop kan aansluiten om gezondheidsverschillen te verkleinen.
2. Het **tweede onderzoek** wordt uitgevoerd en gefinancierd door het Center of Expertise Preventie in Zorg en Welzijn. Dit richt zich op de impact van gezondheidscoaches op de gezondheid en het welzijn van bewoners in de wijk.

Beide onderzoeken leveren waardevolle inzichten op om onze aanpak te verbeteren en beter aan te laten sluiten bij wat bewoners écht nodig hebben.

SAMENWERKING: STEVIGE STRUCTUUR, GEDEELD EIGENAARSCHAP

Gezondheid is bij uitstek een opgave die niet opgelost en aangepakt kan worden vanuit alleen de medische wereld. Daarom wordt zoveel mogelijk de samenwerking opgezocht met andere domeinen. De samenwerking binnen de opgave Gezondheid krijgt inmiddels steeds meer vorm, met een stuurgroep op bestuurlijk niveau, een kernteam op tactisch niveau en een aantal werkgroepen op tactisch en

operationeel niveau. Stuurgroep en kernteam komen in ieder geval twee keer per jaar samen; de werkgroepen afhankelijk van de behoefte.

VOORUITBLIK OP 2025: INVESTEREN IN BEREIK EN BETROKKENHEID

Volgens het RIVM is het bij het meten van resultaten van gezondheidsbeleid belangrijk om breder te kijken dan alleen de uitkomsten. Ook het bereik, de actieve deelname én de groep die afhaakt, zijn essentieel om een goede inschatting te maken van effectiviteit en impact.

Wij hanteren dit bredere perspectief in onze aanpak. We sluiten aan op de behoeften van kwetsbare groepen, monitoren wie meedoet en wie niet, en analyseren welke drempels deelname in de weg staan. Op basis daarvan passen we onze manier van werken aan.

Ons doel is om zoveel mogelijk bewoners écht te bereiken en hen daadwerkelijk te laten profiteren van de projecten en interventies. Alleen zo werken we aan structurele, duurzame verbeteringen in gezondheid en welzijn in de wijk.

Tegelijkertijd baart de financiering van de opgave ons zorgen. De voortzetting van het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) is onzeker, middelen uit het Integraal Zorgakkoord (IZA) blijken niet toegankelijk te zijn, en het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport neemt geen deel aan de SPUK-regeling voor Kwetsbare Wijken. Bovendien is het landelijke preventiebudget grotendeels wegbezuinigd. Dit terwijl juist in kwetsbare gebieden zoals Zaandam-Oost grote gezondheidswinst valt te behalen – vooral voor groepen met verhoogde gezondheidsrisico's.

MONITORING

WAAROM MONITORING BELANGRIJK IS

In het Pact Zaandam-Oost zijn per opgave concrete, meetbare resultaten opgenomen. Daarmee volgen we of we op koers liggen. Veel van de opgaven in onze wijken zijn taai en vragen om langdurige inzet. De gewenste maatschappelijke veranderingen gaan stap voor stap en vergen een lange adem. Juist daarom is het belangrijk om ontwikkelingen in de tijd goed te blijven volgen. Dat doen we aan de hand van indicatoren, met doelen voor de komende 10 en 20 jaar.

INDICATOREN IN OPBOUW

De huidige set indicatoren hebben we met het Rijk afgesproken en in het Pact verwerkt. Maar niet alle indicatoren in het NPLV-dashboard hebben een update gehad. Bovendien gaat de landelijke set indicatoren zelfs veranderen: binnen enkele maanden volgt een nieuwe set. En ook lokaal werken we aan uitbreiding van de indicatoren.

WAT JE IN DIT HOOFDSTUK VINDT

Ondanks de veranderingen in indicatorensets, geven we in dit hoofdstuk waar mogelijk een update van de in het Pact opgenomen indicatoren. Ook hebben we aanvullende cijfers en inzichten uit andere bronnen opgenomen. Deze stippen we hier kort aan en vind je soms uitgebreider terug in het hoofdstuk *Trends en ontwikkelingen*.

Daarnaast hebben we in dit hoofdstuk informatie opgenomen uit de monitoring van de RegioDeal ZaanIJ, die zich richt op Poelenburg en Peldersveld. Sinds 2018 zien we daarin duidelijke trends: een flinke daling van het aantal bijstandsgerechtigden, een gestage daling van onderwijsachterstanden en verbeteringen op het gebied van leefbaarheid.

WAT JE KUNT AFLEZEN UIT DE RESULTATEN

Per opgave vind je in dit hoofdstuk een overzicht van de meetbare resultaten zoals ze in het Pact zijn vastgelegd. Alleen waar we actuele gegevens beschikbaar hadden, hebben we de voortgang ten opzichte van het doel over 10 jaar weergegeven.

Met kleuren geven we de trend aan:

- **Groen** – het doel voor over 10 jaar komt dichterbij
- **Rood** – het doel ligt verder weg dan eerder
- **Zwart** – geen ontwikkeling zichtbaar

OVER DE FINANCIERING EN REGELINGSMONITORING

De activiteiten van het Pact worden gefinancierd uit verschillende rijksregelingen. Met veel van deze activiteiten zijn we in 2024 gestart of gaan we binnenkort van start. In toekomstige voortgangsrapportages monitoren we deze activiteiten – en de bijbehorende indicatoren – ook per regeling. Het Rijk is deze indicatorensets nog aan het ontwikkelen. De RegioDeal ZaanIJ loopt al langer en geeft daarom nu al een scherper beeld van ontwikkelingen. Meer hierover lees je aan het einde van dit hoofdstuk.

OPGAVE JEUGD

Pijler	Meetbaar resultaat	Nulmeting Pact Zaandam-Oost	Nulmeting Pact Zaanstad	Meest recent Zaandam-Oost	Meest recent Zaanstad	Update	Doel 10 jaar	Doel 20 jaar
Jeugd	Bereik VVE 2,5-5-jarigen	73%	73%	80%	78%	Ja	90%	95%
	Referentieniveau					Nb		
	% 18-30 jarigen zonder startkwalificatie	20%	14%			nee	Afstand Zaandam-Oost en Zaanstad is gehalveerd	Zaans gemiddelde
	% kinderen met overgewicht/obesitas (groep 7)	29 tot 41%	21%			nee	Afstand Zaandam-Oost en Zaanstad is gehalveerd	Zaans gemiddelde

We zien dat het bereik van VVE is gestegen: dat is nu groter dan in heel Zaanstad. Van de andere indicatoren hebben we op dit moment geen update beschikbaar. Cijfers over overgewicht komen in het voorjaar 2025 beschikbaar via de GGD.

OPGAVE PARTICIPATIE EN ARMOEDE

Pijler	Meetbaar resultaat	Nulmeting Pact Zaandam-Oost	Nulmeting Pact Zaanstad	Meest recent Zaandam-Oost	Meest recent Zaanstad	Update	Doel 10 jaar	Doel 20 jaar
Participatie & armoede	Bewoners met een bijstandsuitkering (per 1000 inwoners)	42	24			nee	Afstand Zaandam-Oost en Zaanstad is gehalveerd	Zaans gemiddelde
Participatie & armoede	% huishoudens onder sociaal minimum	11%	7%	11%	7%	ja	Afstand Zaandam-Oost en Zaanstad is gehalveerd	Zaans gemiddelde
Participatie & armoede	% kinderen dat opgroeit in een minimaalhuishouden	18%	10%	15%	8%	ja	Afstand Zaandam-Oost en Zaanstad is gehalveerd	Zaans gemiddelde
Participatie & armoede	Goed ervaren gezondheid door volwassenen	71%	76%	60%	66%	nee	Afstand Zaandam-Oost en Zaanstad is gehalveerd	Zaans gemiddelde
Participatie & armoede	Banen per 1000 inwoners 15-65 jaar (fulltime en parttime banen)	543	654	597	696	nee	Afstand Zaandam-Oost en Zaanstad is gehalveerd	Zaans gemiddelde

We zien dat het percentage huishoudens onder het sociaal minimum in Zaandam-Oost en Zaanstad gelijk is gebleven. Tegelijkertijd is het aandeel kinderen dat opgroeit in een minimumhuishouden gedaald. De afstand tussen Zaandam-Oost en het Zaanstad-gemiddelde is daarbij iets kleiner geworden – een positieve ontwikkeling.

Voor de overige indicatoren is op dit moment geen nieuwe update beschikbaar. Wel blijkt uit lokale cijfers dat het aantal inwoners met een bijstandsuitkering opnieuw daalt, net als vorig jaar. Vooral in Poelenburg zet deze afname stevig door. Meer informatie hierover vind je in het hoofdstuk Trends en ontwikkelingen.

Voor de indicator ervaren gezondheid zijn er nog geen nieuwe cijfers. In de vorige meting zagen we een lichte verslechtering ten opzichte van het Zaanstad-gemiddelde, en een forse daling in zowel Zaandam-Oost als in de rest van Zaanstad en Nederland. We hebben bij het RIVM navraag gedaan naar mogelijke verklaringen voor deze ontwikkeling, maar daar is op dit moment nog geen duidelijkheid over.

OPGAVE FIJN WONEN

Pijler	Meetbaar resultaat	Nulmeting Pact Zaandam-Oost	Nulmeting Pact Zaanstad	Meest recent Zaandam-Oost	Meest recent Zaanstad	Update	Doel 10 jaar	Doel 20 jaar
Fijn wonen	Leefbaarometer 'woningvoorraad' (indexcijfer)	3,83	3,99	3,86	4,01	ja	Afstand Zaandam-Oost en Zaanstad is gehalveerd	Zaans gemiddelde
Fijn wonen	Samenstelling woningvoorraad: % koopwoningen	41%	54%			nee	Afstand Zaandam-Oost en Zaanstad is gehalveerd	Zaans gemiddelde
Fijn wonen	Samenstelling woningvoorraad: % sociale huur in Poelenburg en Peldersveld	63% (Poelenburg) 59% (Peldersveld)	37%			nee	Max. 50%	Max. 40%
Fijn wonen	% woningen met energielabel E t/m G	24%	19%	17%	16%	ja	Afstand Zaandam-Oost en Zaanstad is gehalveerd	Zaans gemiddelde
Fijn wonen	Beeldkwaliteitsniveau openbare ruimte					nb		Zaans gemiddelde

We boeken vooruitgang op de Leefbaarometer-score voor woningvoorraad: het doel komt iets dichterbij en het verschil tussen Zaandam-Oost en Zaanstad is kleiner geworden.

Ook op het gebied van energiezuinigheid zien we positieve ontwikkelingen. Het percentage woningen met een laag energielabel is flink gedaald. Sterker nog: we hebben het doel voor over 10 jaar nu al behaald. De achterstand ten opzichte van Zaanstad is meer dan gehalveerd.

Voor de overige indicatoren is geen nieuwe update beschikbaar vanuit de afgesproken bronnen. Wel bieden CBS-cijfers aanvullende inzichten. In Poelenburg is het aandeel sociale huurwoningen in 2024 gedaald naar 61%. Peldersveld is sinds kort administratief gesplitst in twee buurten. In 2024 had Peldersveld West 41% sociale huur en Peldersveld Oost 75%.

Ook het aandeel koopwoningen laat interessante verschuivingen zien. In Poelenburg en de Rosmolenwijk is sprake van een lichte stijging, terwijl de andere wijken een daling laten zien. De Kogerveldwijk valt op: daar is het percentage koopwoningen gedaald van 53% in 2022 naar 48% in 2024.

OPGAVE VEILIGHEID

Pijler	Meetbaar resultaat	Nulmeting Pact Zaandam-Oost	Nulmeting Zaanstad	Meest recent Zaandam-Oost	Meest recent Zaanstad	Update	Doel 10 jaar	Doel 20 jaar
Veiligheid	Leefbaarometer 'veiligheid' (indexcijfer)	3,78	3,97	3,8	3,99	ja	Afstand Zaandam-Oost en Zaanstad is gehalveerd	Zaans gemiddelde
Veiligheid	Veiligheidsindex subjectief 'onveiligheid' (indexcijfer)	125	100	125	100	nee	Afstand Zaandam-Oost en Zaanstad is gehalveerd	Zaans gemiddelde
Veiligheid	Veiligheidsindex objectief 'ondermijning' (indexcijfer)	113	100	120	100	nee	Afstand Zaandam-Oost en Zaanstad is gehalveerd	Zaans gemiddelde
Veiligheid	Meldingen overlast jeugd (% van totaal overlast)	22%	30%	16%	17%	ja	Afstand Zaandam-Oost en Zaanstad is gehalveerd	Zaans gemiddelde
Veiligheid	Aantal personen jonger dan 25 verdacht van een delict (per 1000 inwoners)			1%	1%	ja	Afstand Zaandam-Oost en Zaanstad is gehalveerd	Zaans gemiddelde

De Leefbaarometer-score op het thema veiligheid blijft achter: het verschil tussen Zaandam-Oost en Zaanstad is niet veranderd. Wel is de score binnen Zaandam-Oost zelf iets gestegen: van 3,78 naar 3,8. Een kleine stap vooruit, al komt het gestelde doel daarmee nog niet dichterbij.

De Veiligheidsindex wordt om het jaar bijgewerkt en kent dit jaar geen update.

Voor het eerst zijn twee aanvullende landelijke kernindicatoren wél beschikbaar, die eerder nog ontbraken. De afstand op het thema overlast door jeugd is kleiner geworden en het aantal jongeren dat verdacht wordt van een delict is in Zaandam-Oost gelijk aan het gemiddelde in Zaanstad. Toch

moeten we voorzichtig zijn met het interpreteren van deze cijfers. Ze bieden weinig duiding en verdwijnen daarom uit de nieuwe landelijke kernset. Zo zegt het aantal meldingen van jeugdoverlast bijvoorbeeld niets over een daadwerkelijke stijging of daling van het probleem.

OPGAVE GEZONDHEID

Pijler	Meetbaar resultaat	Nulmeting Pact Zaandam-Oost	Nulmeting Zaanstad	Meest recent Zaandam-Oost	Meest recent Zaanstad	Update	Doel 10 jaar	Doel 20 jaar
Gezondheid	% inwoners dat zijn/haar gezondheid ervaart als goed	71%	76%	60%	66%	nee	Afstand Zaandam-Oost en Zaanstad is gehalveerd	Zaans gemiddelde
Gezondheid	% inwoners met hoog risico op angst of depressie	12%	8%	17%	12%	nee	Afstand Zaandam-Oost en Zaanstad is gehalveerd	Zaans gemiddelde
Gezondheid	% inwoners met overgewicht	56%	54%	57%	54%	nee	Afstand Zaandam-Oost en Zaanstad is gehalveerd	Zaans gemiddelde
Gezondheid	% kinderen met overgewicht/obesitas (groep 7)	29 tot 41%	21%			nee	Afstand Zaandam-Oost en Zaanstad is gehalveerd	Zaans gemiddelde

Er is dit jaar geen update beschikbaar van de gezondheidsindicatoren. De GGD-organisaties en het RIVM voeren hun gezondheidsonderzoeken namelijk niet jaarlijks uit. Wel weten we dat in de loop van 2025 nieuwe cijfers over overgewicht beschikbaar komen via de GGD.

Voor de indicator ervaren gezondheid zijn geen nieuwe cijfers. In de vorige meting zagen we een lichte verslechtering ten opzichte van het Zaanstad-gemiddelde en een forse daling in zowel Zaandam-Oost als in Zaanstad en Nederland als geheel. We hebben het RIVM gevraagd naar mogelijke verklaringen voor deze ontwikkeling, maar daar is op dit moment nog geen duidelijkheid over.

Ook de cijfers over mentale gezondheid lieten vorig jaar een verslechtering zien. Jongeren lijken hierbij het meest geraakt. Daarom voert de GGD in 2025 een verdiepend onderzoek uit binnen deze groep.

REGIDEAL ZAANIJ: FOCUS OP BREDE WELVAART

De monitoring binnen de RegioDeal ZaanIJ richt zich vooral op het thema brede welvaart. De indicatoren sluiten hierbij aan en overlappen deels met de meetbare resultaten in het Pact Zaandam-Oost.

Zoals we eerder al noemden, zagen we vorig jaar op veel plekken in Nederland – en dus ook in het ZaanIJ-gebied – een daling in de scores op gezondheid. Deze ontwikkeling is

zorgelijk, maar niet uniek voor onze regio.

Op het gebied van onderwijsachterstanden zien we juist een gestage verbetering. De achterstanden nemen langzaam maar zeker af. Ook het percentage bijstandsgerechtigden daalt op de lange termijn. Voor 2024 is het cijfer stabiel gebleven ten opzichte van vorig jaar, maar in Poelenburg en Peldersveld zet de daling wél stevig door.

Die ontwikkeling lijkt nauw samen te hangen met de aanpak Participeren met Perspectief. In deze aanpak nodigen we inwoners met een bijstandsuitkering actief uit om hun situatie te bespreken. We werken intensief met hen samen, onderzoeken de mogelijkheden en blijven betrokken. Die intensieve aandacht, het wederzijds vertrouwen en de blijvende begeleiding blijken de sleutel tot succes: meer wijkbewoners vinden werk of doen op andere manieren mee naar vermogen.

Indicator	Leefbaarheid					Ervaren gezondheid					Veiligheid				
	2018	2020	2022	2024	Ambitie*	2018	2020	2022	2024	Ambitie*	2018	2020	2022	2024	Ambitie*
Peldersveld	-0,32	-0,31	-0,30	Geen update	-0,22	63%	68%	54%	Geen update	65%	-0,11	-0,12	-0,12	Geen update	-0,08
Poelenburg	-0,37	-0,33	-0,24	Geen update	-0,27	64%	69%	56%	Geen update	66%	-0,19	-0,19	-0,12	Geen update	-0,15
Zaanstad	-0,10	-0,09	-0,07	Geen update		74%	77%	66%	Geen update		-0,04	-0,04	-0,04	Geen update	

Indicator	Onderwijsachterstanden (peuters/basisonderwijs)							Percentage bijstandsgerechtigden						
	2018	2019	2020	2021	2023	2024	Ambitie*	2018	dec-20	dec-21	mrt-22	jun-23	jun-24	Ambitie*
Peldersveld ^	40%	44%	42%	41%	40%	41%	36%	7,5%	6,3%	6%	6%	5%	5,0%	6,5%
Poelenburg	50%	52%	49%	46%	44%	42%	45%	9,0%	6,5%	6%	6%	5%	5,0%	7,0%
Zaanstad	25%	21%	21%	21%	21%			3,5%	3,0%	3%	3%	3%	3,0%	

* Kleuren ambities: **groen** = het doel voor over 10 jaar komt dichterbij of is gehaald, **rood** = ambitie ligt verder weg dan eerder, **zwart** = geen ontwikkeling zichtbaar

^ Voor alle jaren gegevens voor bovenliggende wijk Pelders- en Hoornseveld

Indicatoren Leefbaarheid en Veiligheid op basis van de Leefbaarometer (<https://www.leefbaarometer.nl/home.php>). Afwijking totaalscore t.o.v. de rest van Nederland en de bijdrage aan de afwijking per dimensie.

Indicator Ervaren gezondheid op basis van cijfers van RIVM.

Indicatoren Onderwijsachterstanden en Percentage Bijstandsgerechtigden op basis van cijfers CBS.

FINANCIËN

In het Uitvoeringsplan 2024-2027 zijn de plannen voor de aankomende vier jaar met de bijbehorende begroting en dekking vastgelegd. Uitgangspunten die we hierbij hebben vastgelegd is: dat het nadrukkelijk gaat om een langjarige investering (20 jaar). Dat wil zeggen dat er naast de investering van het Rijk in het kader van het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid (NPLV), ook wordt verwacht dat de partners zichtbaar prioriteren in Zaandam-Oost. Ook hebben we afgesproken dat de middelen van de alliantie een plus vormen op de reguliere inzet van de partners. Op deze manier zorgen de extra middelen ervoor dat we kunnen inspelen op wat er echt nodig is in deze wijken en dat we ruimte hebben om te experimenteren en te onderzoeken of iets wel of niet werkt. Gecombineerd met de (geprioriteerde) inzet van iedere partner hebben we de mogelijkheid om verandering op gang te brengen, uit te proberen en te ontwikkelen.

2024 was het eerste jaar van het huidige uitvoeringsplan, een jaar waarin de begroting fors uitbreidde en er een aantal nieuwe subsidies tot onze beschikking kwamen (o.a. de Regiodeal en de SPUK Kansrijke Wijk). Deze middelen geven ons de mogelijkheid om succesvolle bestaande interventies op te schalen, maar ook om nieuwe activiteiten op te starten. De in 2023 ingediende subsidieaanvragen zijn de basis voor het verdelen van de middelen. Toch kost het na toekenning samen met partners concretiseren van de plannen en overgaan tot uitvoering tijd. Zeker als je echt wat nieuws wilt opstarten. Ook is het soms best een zoektocht naar hoe de middelen bij partners te krijgen. Dit heeft alle twee invloed gehad de uitnutting van de middelen in 2024, veel interventies kwamen halverwege het jaar pas echt op stoom.

Nu het eerste jaar van het huidige uitvoeringsplan bijna is afgesloten hebben we zicht op de gemaakte kosten per interventie in 2024 en de uitnutting van de beschikbare middelen tot dusver. Daarnaast zijn een aantal interventies verder uitgewerkt en is de verdeling van de middelen over de jaren daardoor verder geconcretiseerd. Ook hebben we meer zicht op welke regelingen worden gecontinueerd en welke niet. Hierdoor ontstaat er een duidelijker beeld van waar er middelen overblijven, maar ook waar er in de toekomst (mogelijk) een tekort gaat ontstaan. Op basis hiervan is per opgave in kaart gebracht welke financieringsvraagstukken, bestedingsruimte, aanvullende wensen en nieuwe financieringskansen er zijn.

Goed nieuws is dat we ondertussen weten dat de SPUK Kansrijke Wijk een vervolg krijg in 2026-2028 en dat ook Preventie met Gezag opnieuw kan worden aangevraagd door de NPLV-gebieden (dekking tot 2029). Dit betekent dat we uitgaan van een continuering van de huidige inzet in die regelingen. De aankomende maanden zullen deze aanvragen en de plannen verder worden uitgewerkt. De Regiodeals krijgen geen vervolg. Een deel van deze middelen wordt ingezet voor eenmalige investeringen. Voor het deel dat dekking geeft aan doorlopende programma's moeten we op zoek naar andere financiering.

Per opgave wordt hieronder een beeld geschetst van waar we de grootste kansen en knelpunten verwachten. Daarnaast zullen we met oog op de nieuw te verwerven subsidies ook samen met alle partners kijken welke inzet we willen continueren, uitbreiden, of juist stopzetten. Deze inhoudelijke evaluatie vormt vervolgens de basis voor de subsidieaanvragen. We zien dat onder druk van toekomstige bezuinigingen veel verzoeken binnenkomen om met de alliantiemiddelen de basis te dekken. Terwijl we juist hebben gezegd dat er in deze wijken wat extra's nodig is omdat de opgave zo groot is. Wie zien het dan ook als onze opdracht om te bewaken dat de middelen die beschikbaar komen voor de alliantie de aankomende jaren ook echt worden ingezet als 'plus' op de reguliere activiteiten van de partners.

OPGAVE PARTICIPATIE & ARMOEDE

Voor de opgave Participatie & Armoede geldt dat een groot deel van de interventies wordt gefinancierd uit de SPUK Kansrijke Wijk. Op dit moment gaan we er daarom vanuit dat deze op hoofdlijnen kunnen worden doorgezet tot in ieder geval 2028. Alleen voor Werkbemiddeling dreigt een tekort per 2027 omdat dit wordt gefinancierd uit de Regiodeal II. Hiervoor moet worden onderzocht of er ruimte is om dit op te nemen in het vervolg op de SPUK Kansrijke Wijk of dat hier een andere financieringsbron voor moet worden gevonden.

Daarnaast bestaat de wens om de participatieopdracht bij de Sociale Wijkteam te verstevigen omdat de financiering bij de gemeente Zaanstad is weggevallen. Deze inzet staat hoog op het wensenlijstje, maar tot op heden is hier nog geen passende financiering voor gevonden. In 2025 zullen we in dit kader ook verkennen of het mogelijk is om hiervoor een revolverend fonds op te richten, waarbij de baten van de aanpak weer kunnen worden ingezet voor de wijken.

OPGAVE GEZONDHEID

De opgave Gezondheid kent nog geen stevige financiële basis. Voor 2024 en 2025 zijn vanuit de SPUK GALA middelen vrijgemaakt om een aantal interventies op te starten. Welke financiering beschikbaar is ná 2026 is en of en op welke manier de SPUK GALA een vervolg krijgt is op dit moment nog niet duidelijk. Goed nieuws is dat de kosten voor de opgavemanager Gezondheid in 2025 kunnen worden gefinancierd uit de middelen van de SPUK IZA(Integraal Zorgakkoord) O.a. hierdoor houden we ruimte in de Regiodeal II. Dit kan tot uiterlijk eind 2027 kan worden ingezet om de opstart van de opgave Gezondheid verder aan te jagen. In de stuurgroep Gezondheid van begin 2025 is daarnaast afgesproken dat de partners een gezamenlijke financiële strategie gaan ontwikkelen voor de aankomende jaren. Waarbij het niet alleen van belang is om gezamenlijk op zoek te gaan naar externe financiering, maar waarbij ook wordt gekeken hoe betrokken partners kunnen prioriteren op Zaanam-Oost binnen hun eigen organisatie/inzet.

OPGAVE JEUGD

De opgave Jeugd wordt voor het grootste gedeelte gefinancierd door de SPUK Kansrijke Wijk. De uitdaging ligt hierbij de aankomende maanden vooral in met de partners vooruitkijken naar 2026 en verder om per interventie een realistisch gezamenlijk beeld te vormen van de inzet en omvang van een aantal ambities (o.a. Verlengde Leertijd en de Pilot Zorg en ondersteuning). Dit gedeelte dient dan als basis voor de nieuwe subsidieaanvraag voor de SPUK Kansrijke Wijk die in oktober moet worden ingediend bij het Rijk.

De interventie Kinderwerk is gefinancierd uit de Regiodeal welke afloopt. Het tekort in 2026 is opgevangen door het herallocceren van middelen uit de eerste SPUK Kansrijke Wijk, maar vanaf 2027 ligt hier nog een financieringsvraag. Er wordt momenteel onderzocht of het mogelijk is om Kinderwerk onderdeel te maken van de nieuwe opdracht van de Sociale Wijkteams vanuit de gemeente Zaanstad. Ook voor Gaan voor een Baan (welke is opgenomen als stip aan de horizon in het uitvoeringsplan) is nog geen structurele financiering beschikbaar. Voor aankomend jaar is er een bedrag beschikbaar voor het aanjagen van deze interventie, maar voor 2026 zal moeten worden gezocht naar een andere financieringsbron.

OPGAVE FIJN WONEN

De opgave Fijn Wonen kent een grote bijdrage vanuit de partners (corporaties en gemeente Zaanstad). Deze bijdrage biedt een mooie basis en zorgt ook dat de continuïteit deels is geborgd. Daarnaast geeft de Regiodeal een stevige impuls aan deze opgave. Voor een deel gaat dit om eenmalige investeringen. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de Waterspeelplaats, het Huis van de Wijk en de extra bijdrage aan de nieuw te ontwikkelen schoollocaties. Naast deze eenmalige investeringen wordt ook een deel van het doorlopende programma van Fijn Wonen gedekt uit de Regiodeal II. Omdat de Regiodeal geen vervolg krijgt zal voor deze interventies ná 2027 een nieuwe financieringsbron moeten worden gevonden. Het gaat dan om; Bewoners aan Zet, het Gebiedsteam Openbare Ruimte en een deel van de kosten voor huur en beheer van Spaansgroen.

Afgelopen jaar zijn er daarnaast plannen ontwikkelt voor een Gebiedsgericht Fietsplan in Zaandam-Oost bestaande uit een fysieke locatie en een programma. Middelen uit het Volkshuisvestingsfonds en de Regiodeal geven een impuls aan de realisatie van de fysieke locatie, de Metropool Regio Amsterdam (MRA) heeft middelen beschikbaar gesteld voor de opstart en de gemeente Zaanstad voor een deel van het programma in 2025 en 2026. Voor de continuering van het programma ná 2027 moet nog financiering worden gevonden.

Een van de kansen voor de opgave Fijn Wonen is dat Zaandam-Oost samen met de andere gebieden die onderdeel uitmaken van het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid (NPLV) een voorstel heeft gedaan voor de Woontop. Wat de uitkomst hiervan wordt zal de aankomende maanden duidelijk worden.

OPGAVE VEILIGHEID

De opgave Veiligheid wordt voor het grootste gedeelte gefinancierd uit Preventie met Gezag. Ondertussen is duidelijk dat rijksregeling Preventie met Gezag zal worden voortgezet na 2026. De plus die er vanuit het Pact gezet wordt op de aanpak ondermijning in Zaanstad (Team Wijkgerichte Overlast, Interventieteam en Opkopen malafide kamerverhuur) wordt op dit moment gefinancierd uit de Regiodeal en het Volkshuisvestingsfonds. Voor beide regelingen geldt dat er op dit moment nog geen zicht is op een vervolg. Voor het Interventieteam zijn nog middelen beschikbaar tot halverwege 2028, maar voor het Team Wijkgerichte Overlast loopt de financiering af in 2026. Voor deze laatste moet dus dringend worden gezocht naar een nieuwe financieringsbron.

PACT BREED

De middelen die beschikbaar zijn voor de integrale activiteiten komen voor het grootste gedeelte uit de SPUK Kansrijke Wijk en de partnerbijdrage. Voor deze onderdelen is de financiering de aankomende jaren daarom geborgd. Dat geldt niet voor de bezetting van Spaansgroen (sleutelpersonen) en Pact Academy welke worden gefinancierd uit de Regiodeal. Voor beiden zal worden onderzocht of ze kunnen worden opgenomen in de volgende SPUK Kansrijke Wijk.

Voor 2025 is er een bedrag vrijgemaakt vanuit de aanpak ondermijning (Volkshuisvestingsfonds) voor een projectleider Huiselijk geweld. Om de aanpak op dit onderwerp duurzaam te ondersteunen zal voor de volgende jaren moeten worden gezocht naar een andere financieringsbron.

De begroting is opgenomen in het Uitvoeringsplan 2024-2027. In het Dagelijks Bestuur van het Pact wordt de jaarlijkse begroting vastgesteld op basis van voortgang en de beschikbare middelen. Het programmabureau monitort de uitnutting van de middelen, en legt op basis daarvan vraagstukken voor aan het Dagelijks Bestuur. Keuzes over verwerven, wijzigingen of toekennen van middelen worden daar bekrachtigd. De gemeente Zaanstad heeft als beheerorganisatie de middelen opgenomen in haar jaarrekening. Verantwoording over de Rijksmiddelen geschiedt jaarlijks via SISA verantwoording vanuit de gemeente richting het Rijk.

Voor de volledige begroting zie [uitvoeringsplan Pact Zaandam-Oost](#) op pagina 54 t/m 60.

BIJLAGE 1. IN DE MEDIA

‘Zijn wij nu een achterstandswijk?’: Miljoenen om einde te maken aan troep, woonfraude en drugshandel in Kogerveld

Daan Keijzer
19-11-24, 19:55 | update: 22-11-24, 11:34

Met name bewoners van de Fluiterdweg midden veel vormen van overlast. © Foto: Marjol Mulder

ZAANDAM Meer aandacht, meer geld en meer handhaving. Kogerveld is bijna een jaar onderdeel van Pact Zaandam-Oost, wat betekent dat er miljoenen in de woonwijk worden gestoken om de vele problemen tegen te gaan. Bewoners kregen maandagavond uitleg over het hoe en waarom. „Zijn wij nu ineens een

Pand Grote Belt in Zaandam voor drie maanden gesloten wegens illegale prostitutie

Tjarda Kuyt
06-11-24, 12:16

ZAANDAM Een woning aan de Grote Belt in Zaandam is donderdag op last van burgemeester Jan Hamming voor drie maanden gesloten wegens illegale prostitutiewerkzaamheden.

Op 6 november is melding gedaan bij MeldMisdadAnoniem, waarna de politie een controle heeft uitgevoerd. Bij de controle is een persoon aangetroffen die zich bezighield met prostitutiewerkzaamheden, zonder een vergunning. „Dit is verboden. Er is hulp

Woning in Zaandam drie maanden afgesloten na drugs- en vuurwerkvondst: 25 Cobra's aangetroffen

Van onze verslaggever
02-04-24, 20:07 | update: 02-04-24, 20:08

Gesloten woning aan de Dirk Kleimanstraat. © Foto: Gemeente Zaandam

ZAANDAM De politie en de gemeente Zaandam hebben onder meer 100 XTC-pillen, een kleine hoeveelheid speed en 25 illegale Cobra 6-vuurwerkbommen aangetroffen in een woning aan de Dirk Kleimanstraat in Zaandam. Dat meldt de gemeente. Burgemeester Hamming heeft het pand voor drie maanden

Dagblad Zaanstreek REGIO

Het is hier een stuk leuker dan in Assendelft. Er is meer te doen qua wandelloccaties

JAARWISSELING Zes aanhoudingen tijdens oud en nieuw

Opnieuw arrestaties in Poelenburg, verder rustig

In de Zaanse wijk Poelenburg heeft de ME tijdens oud en nieuw zes aanhoudingen verricht, nadat een groep van enkele tientallen jongeren met zwaar vuurwerk goede en onder meer scooters en fietsen in brand stak. Dat meldt de Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland woensdag. Daarna keerde de rust terug. In totaal werden in Noord-Holland elf aanhoudingen verricht.

Kees Bekkers, burgemeester

Zaandam ■ Bij de speedcontrol op zaterdag van het Eerste Indisch Centrum in Zaandam werden drie vuurwerkstukken gevonden. Het ging daarbij om drie vuurwerkstukken van het merk Cobra in Zaandam een klein brandstofdrukker op die afleverde die voor toezicht naar het Oude Holland Zakenhuis in Pampusdijk, waar een vuurwerkstuk werd gevonden. Het stuk was lichtbruin van kleur, had de vorm van een klein cilindertje, was ongeveer een halve meter lang.

Bevestiging
Bij de speedcontrol op zaterdag van het Eerste Indisch Centrum in Zaandam werden drie vuurwerkstukken gevonden. Het ging daarbij om drie vuurwerkstukken van het merk Cobra in Zaandam een klein brandstofdrukker op die afleverde die voor toezicht naar het Oude Holland Zakenhuis in Pampusdijk, waar een vuurwerkstuk werd gevonden. Het stuk was lichtbruin van kleur, had de vorm van een klein cilindertje, was ongeveer een halve meter lang.

Spierkracht
Zes in Poelenburg was op zaterdagavond een groep van enkele tientallen jongeren met zwaar vuurwerk goede en onder meer scooters en fietsen in brand stak. Dat meldt de Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland woensdag. Daarna keerde de rust terug. In totaal werden in Noord-Holland elf aanhoudingen verricht.

Burgemeester op straat De Veiligheidsregio spreekt van een relatief rustig verlopen jaarwisseling

met alle vier maanden een nieuw stuk vuurwerk. De burgemeester van de Zaanstreek, Kees Bekkers, zegt dat er een groep jongeren uit Poelenburg en een klein aantal jongeren uit Assendelft met zwaar vuurwerk goede en onder meer scooters en fietsen in brand stak. Dat meldt de Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland woensdag. Daarna keerde de rust terug. In totaal werden in Noord-Holland elf aanhoudingen verricht.

Andere plannen
„De tijd van het feest is nu voorbij”, zegt Kees Bekkers, die de maandagochtend meldt dat de vuurwerkgebruikers in de gemeente Zaandam of in de regio Zaanstreek-Waterland niet meer terugkomen. Het feest was rustig verlopen. Het feest was rustig verlopen. Het feest was rustig verlopen.

Spierkracht
Zes in Poelenburg was op zaterdagavond een groep van enkele tientallen jongeren met zwaar vuurwerk goede en onder meer scooters en fietsen in brand stak. Dat meldt de Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland woensdag. Daarna keerde de rust terug. In totaal werden in Noord-Holland elf aanhoudingen verricht.

Spierkracht
Zes in Poelenburg was op zaterdagavond een groep van enkele tientallen jongeren met zwaar vuurwerk goede en onder meer scooters en fietsen in brand stak. Dat meldt de Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland woensdag. Daarna keerde de rust terug. In totaal werden in Noord-Holland elf aanhoudingen verricht.

Spierkracht
Zes in Poelenburg was op zaterdagavond een groep van enkele tientallen jongeren met zwaar vuurwerk goede en onder meer scooters en fietsen in brand stak. Dat meldt de Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland woensdag. Daarna keerde de rust terug. In totaal werden in Noord-Holland elf aanhoudingen verricht.

Spierkracht
Zes in Poelenburg was op zaterdagavond een groep van enkele tientallen jongeren met zwaar vuurwerk goede en onder meer scooters en fietsen in brand stak. Dat meldt de Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland woensdag. Daarna keerde de rust terug. In totaal werden in Noord-Holland elf aanhoudingen verricht.

Spierkracht
Zes in Poelenburg was op zaterdagavond een groep van enkele tientallen jongeren met zwaar vuurwerk goede en onder meer scooters en fietsen in brand stak. Dat meldt de Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland woensdag. Daarna keerde de rust terug. In totaal werden in Noord-Holland elf aanhoudingen verricht.

Drie weken geleden vroegen ze of ik op oudejaarsavond iets kon betekenen

Sjouk Bekkers
Opnemer voorthuis

een probleem die een deel van de week op de achtergrond is. Het is een probleem dat een deel van de week op de achtergrond is. Het is een probleem dat een deel van de week op de achtergrond is.

Koninkrijk
Alderman de spierkracht staat voor een nieuw stuk vuurwerk. De burgemeester van de Zaanstreek, Kees Bekkers, zegt dat er een groep jongeren uit Poelenburg en een klein aantal jongeren uit Assendelft met zwaar vuurwerk goede en onder meer scooters en fietsen in brand stak. Dat meldt de Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland woensdag. Daarna keerde de rust terug. In totaal werden in Noord-Holland elf aanhoudingen verricht.

Koninkrijk
Alderman de spierkracht staat voor een nieuw stuk vuurwerk. De burgemeester van de Zaanstreek, Kees Bekkers, zegt dat er een groep jongeren uit Poelenburg en een klein aantal jongeren uit Assendelft met zwaar vuurwerk goede en onder meer scooters en fietsen in brand stak. Dat meldt de Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland woensdag. Daarna keerde de rust terug. In totaal werden in Noord-Holland elf aanhoudingen verricht.

Koninkrijk
Alderman de spierkracht staat voor een nieuw stuk vuurwerk. De burgemeester van de Zaanstreek, Kees Bekkers, zegt dat er een groep jongeren uit Poelenburg en een klein aantal jongeren uit Assendelft met zwaar vuurwerk goede en onder meer scooters en fietsen in brand stak. Dat meldt de Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland woensdag. Daarna keerde de rust terug. In totaal werden in Noord-Holland elf aanhoudingen verricht.

Koninkrijk
Alderman de spierkracht staat voor een nieuw stuk vuurwerk. De burgemeester van de Zaanstreek, Kees Bekkers, zegt dat er een groep jongeren uit Poelenburg en een klein aantal jongeren uit Assendelft met zwaar vuurwerk goede en onder meer scooters en fietsen in brand stak. Dat meldt de Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland woensdag. Daarna keerde de rust terug. In totaal werden in Noord-Holland elf aanhoudingen verricht.

Koninkrijk
Alderman de spierkracht staat voor een nieuw stuk vuurwerk. De burgemeester van de Zaanstreek, Kees Bekkers, zegt dat er een groep jongeren uit Poelenburg en een klein aantal jongeren uit Assendelft met zwaar vuurwerk goede en onder meer scooters en fietsen in brand stak. Dat meldt de Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland woensdag. Daarna keerde de rust terug. In totaal werden in Noord-Holland elf aanhoudingen verricht.

Koninkrijk
Alderman de spierkracht staat voor een nieuw stuk vuurwerk. De burgemeester van de Zaanstreek, Kees Bekkers, zegt dat er een groep jongeren uit Poelenburg en een klein aantal jongeren uit Assendelft met zwaar vuurwerk goede en onder meer scooters en fietsen in brand stak. Dat meldt de Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland woensdag. Daarna keerde de rust terug. In totaal werden in Noord-Holland elf aanhoudingen verricht.

Koninkrijk
Alderman de spierkracht staat voor een nieuw stuk vuurwerk. De burgemeester van de Zaanstreek, Kees Bekkers, zegt dat er een groep jongeren uit Poelenburg en een klein aantal jongeren uit Assendelft met zwaar vuurwerk goede en onder meer scooters en fietsen in brand stak. Dat meldt de Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland woensdag. Daarna keerde de rust terug. In totaal werden in Noord-Holland elf aanhoudingen verricht.

Glazenwasser Lize Helderink aan het werk. Foto: PACT

**Maatregelen tegen malafide glazenwassers:
‘Wie goedkoop zijn ramen laat wassen
werkt mee aan uitbuiting’**

Zaanse glazenwassers moeten sinds 1 juli verplicht een vergunning hebben om te kunnen werken.
‘Consumenten die voor een paar centjes hun ramen laten lappen werken mee aan uitbuiting’

Zaankanters met migratieachtergrond zien gratis opleiding in de wijk als geschenk: ‘Zo kan ik leren combineren met zorg voor kinderen’

Debbie de Vries
24-11-24, 20:04 | Update: 25-11-24, 13:33

Werkvoet Natasa Groothuis en (mede)leren bij de cursus 'Opleiding in de Wijk'. © Foto: Eero Hartman

ZAANDAM Een gratis mbo-opleiding volgen in je eigen buurthuis, onder schooltijd van de kinderen. Studenten van 'Opleiding in de wijk' in Poelenburg in Zaandam grijpen deze kans met beide handen aan. „Zonder diploma vind ik geen leuke baan.”

Criminaliteit

Eerste glazenwassers krijgen vergunning, burgemeester ziet reactie: ‘We merken dat bedrijven uit Zaandam verhuizen’

Daan Keijzer
17-07-24, 19:57

Foto: Bedrijf Van der Bend uit Zaandam is de eerste glazenwasser van Heideveld met de vergunning, die vooral bedoeld is om criminaliteit aan hals toe te slaan. © Foto: Hans Egan

ZAANDIJK Zaandam heeft de eerste vergunningen uitgedeeld aan glazenwassers. Vier bedrijven uit de gemeente zijn door de strenge controle gekomen en mogen nu legaal ramen lappen. Een topje van de ijsberg,

<https://www.trouw.nl/binnenland/maatregelen-tegen-malafide-glazenwassers-wie-goedkoop-zijn-ramen-laat-wassen-werkt-mee-aan-uitbuiting~b-7c17d72/?referrer=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F>

Maffia-achtige praktijken bij glazenwassers

Radar AVROTROS
42.7K abonnees

1,5K 0 0 0 0

Pact Zaandam Oost steun in de rug voor ruim 47.000 inwoners

12-09-2024, 11:00 ACTUEEL

Meer dan 40 partijen commiteren zich deze week met hun handtekening aan het Pact Zaandam Oost. Ze staan voor een gezamenlijke inspanning in de komende 20 jaar om te komen tot meer kansengelijkheid, leefbaarheid en veiligheid door extra te investeren in onder meer onderwijs, zorg, cultuur, sport en gezondheid.

<https://zaandam.nieuws.nl/actueel/pact-zaandam-oost-steun-in-de-rug-voor-ruim-47-000-inwoners>

<https://www.youtube.com/watch?v=8AZtgM5zRZI>

REPORTAGE Bewoners kiezen hun favoriete ontwerp voor de 'Poort van Zaandam-Oost'

Wat moet er komen op de plek van de Spaghettiflat?

Met een buitententoonstelling tegenover de huidige Spaghettiflat presenteren de projectontwikkelaars Era ConTour/BPD, AM en VORM maandagavond ieder hun eigen plannen voor het complex dat Poelenburg nieuw leven moet gaan inblazen. Buurtbewoners kunnen tot 24 januari stemmen op hun favoriete ontwerp.

Kelijn Brinkman

Zaandam ■ "We hebben de beste namen voorgedragen en bevestigd", vertelde Kees Segers tegen zijn vrouw terwijl hij de voorwerpen van modelbouwprojecten 'Poort van Zaandam-Oost' van voor een zandbadling bedekte. Op kleinschalige informatievelden tegenover de huidige Spaghettiflat kenden de drie kandidaat projectontwikkelaars hun plannen afgebeeld. De 22-jarige Mahan met verstuifde de beton op een van de zandbad voor zijn vrouw. "Ja, ik heb ook mijn plannen met te maken, te spelen of te wandelen". Zeer bij voor. De drie plannen zijn allemaal met wat anders. De ene stelt zich meer op jongeren en een groter omgeving, de ander op eenheid tussen de huizen en de derde op het omarmen van een nieuw plek voor gezinnen.

Groene buurt
Gerrit Vries is er al een, hij komt voor een groenere buurt. "Als je zien hoeveel natuur erbij komen, moet er ook wat groen erbij komen." Boudier van Duyn-Kilburg vindt alle plannen met leuk. "Als je zien hoe het er nu bij staat, kan het misschien ook anders moet beter worden."

Van Duyn-Kilburg wil dat er al snel een verandering in de straat en vindt dat de buurt in de loop van de komende jaren moet in 'groen-

Bewoners bekijken de drie ontwerpen voor het nieuwe complex dat op de plek van de huidige Spaghettiflat moet komen.

Het ontwerp van BPD en Era ConTour, het plan van AM en het idee van VORM, gezien vanuit hetzelfde perspectief.

duidelijk". "Wat ik vooral hoop is dat het nieuwe complex een positieve verandering wordt, die de buurtbewoners aanspoort om beter met elkaar om te gaan. Het zou

moet zijn als er een mix van activiteiten bij elkaar komt worden die gezamenlijk nog de buurt de rijk."

Kelijn er niet zo vaak. "Het is heel belangrijk dat mensen meer verbinding met elkaar en de buurt opbrengen." Ze wil ook dat andere komt van de rijk. "Als je

Flat van gastarbeiders

Woningcorporatie Rijkswijk laat de 6 verdieping Spaghettiflat uit de jaren zestig slopen. De flat had 100 woningen en dankt zijn naam aan de Rijkswijk-gastarbeiders die er woonden. Het gebouw is verouderd en van slechte kwaliteit. In totaal komen er maximaal 200 nieuwe woningen terug, zowel sociale huur als huur en koop in het middensegment. Ook komt er een nieuw multifunctioneel buurtcentrum (het Huis van de Wijk), waarin ook De Biblio, het Sociaal Wijkteam, Jeugdteam en Centrum Jong een plek krijgen.

Nieuw meubilair voor straat zie je hier dicht en vast de buurt gezorgd wordt. Overal ligt alom en er is een grote parkeerplaats. Het zou mooi zijn als daar een wandeling te komen, maar of dat ooit gaat hangen is niet de vraag."

Als het een woonwonder is van de toekomst, zal de buurt van het nieuwe complex het steviger zijn met een positieve toekomst voor Rijkswijk. "Het betekent niet alleen wat anders, maar we verwachten wel dat het een mix van inkomensklassen zal zijn. Een deel van de nieuwere woningen zal middenklasse worden en we hopen dat mensen uit de buurt met een hoger inkomen kunnen doornemen naar deze woningen."

Stemmen

De expo van de ontwerpen is tot en met 24 januari te zien in de Clubstraat. De komende weken kunnen bewoners van Poelenburg hun mening uitbrengen over welke van de drie plannen het meest geschikt is. De voorkeuren worden meegenomen bij het maken van de definitieve keuze.

Zorgen over Bulgaren in Zaandam-Oost: schrijnende omstandigheden

In Zaandam-Oost groeit de bezorgdheid over de leefomstandigheden van Bulgaarse arbeidsmigranten en hun kinderen. Een verkennend onderzoek door Phoenix in opdracht van het PACT Zaandam-Oost onthulde 'schrijnende omstandigheden'.

Veel van het onderzoek worden Bulgaarse arbeidsmigranten geconfronteerd met uitdagingen, variërend van slechte huisvesting en arbeidsomstandigheden tot beperkte toegang tot voorzieningen en sociale uitsluiting. Dit zou onder meer onder andere chronische stress veroorzaken.

In de conclusies van het onderzoek werd de behoefte aan een integrale aanpak benadrukt. Een goede samenwerking tussen verschillende beleidsvelden, zoals arbeidsbescherming, onderwijs en huisvesting, en het prioriteren van inschrijving van arbeidsmigranten in het bereikbaarheidsplan om **andere wijken** te verbeteren aan te pakken, zouden kunnen helpen.

Daarvoor liggen problemen zoals taalbarrières, gebrek aan kennis over de Nederlandse samenleving en wetten naar de autoriteiten. Om dat te tackelen past Phoenix voor investeringen in cultureel taallessen, taallessen en taallessen en multiculturele ontmoetingsmomenten.

Ook wordt gewezen op het feit dat niet iedereen het erin herkennen zelf heeft uit te vinden. Steden zoals Amsterdam, Den Haag, Rotterdam en Utrecht hebben dezelfde problemen, het zou mooi zijn als de oplossingen gedeeld worden.

Hier zien ook, de beleidsplannen liggen er niet om. Er is werk aan de winkel.

<https://www.deorkaan.nl/zorgen-over-bulgaren-in-zaandam-oost-schrijnende-omstandigheden/>

BIJLAGE 2. STOPLICHTRAPPORTAGE 2024

STOPLICHTRAPPORTAGE JEUGD			
PROJECT	STATUS	RESULTATEN & STAND VAN ZAKEN Q1-Q2 2024	PLANNING, AANDACHTSPUNTEN & RISICO'S
Ambitie: vergroten van ouderbetrokkenheid			
<p>Centering Pregnancy Extra medische zorg voor kwetsbare, aanstaande ouders en begeleiding middels groepsbijeenkomsten, waarin informatie en voorlichting wordt gegeven, met en van elkaar wordt geleerd en gelegenheid is om een ondersteunend netwerk op te bouwen.</p>		<p>In 2024 zijn er geen Centering Pregnancy groepen gestart. Er is een overeenkomst gesloten tussen verloskundigenpraktijk Madame en de GGD Centrum Jong, loc. Geuzenpad. Zij kunnen vanaf 1 januari 2025 op vrijdag gebruik maken van een ruimte om de Centering Pregnancy groep(en) te laten plaats vinden. Aanmelding voor de Centering Pregnancy groepen is inmiddels gestart.</p>	<p>De verwachting is dat er rond april 2025 genoeg aanmeldingen zijn om de eerste Centering Pregnancy groep te laten starten. In Q3 is de verwachting dat een tweede groep kan starten.</p> <p>Aandachtspunt: aanstaande ouders die zich bij praktijk Madame aanmelden krijgen de keuze om deel te nemen aan de Centering Pregnancy groep of om een regulier individueel traject te volgen. Dit vrijblijvende karakter heeft effect op de deelnamecijfers.</p> <p>Risico: de afspraak tussen de GGD en de verloskundigenpraktijk om gebruik te maken van de GGD-locatie is voor een jaar. Hierna moeten nieuwe afspraken worden gemaakt. De GGD werkt aan een gebruikersovereenkomst vanaf 2026.</p>
<p>Moeders van Zaandam-Oost Intensieve ondersteuning van aanstaande moeders en moeders met kinderen tot drie jaar op het gebied van hechting, opvoeding, financiën en gezondheid.</p>		<p>Er is veel animo voor Moeders van Zaandam-Oost, inmiddels hebben ruim 40 gezinnen deelgenomen of zijn nog deelnemer. Dit is conform doelstelling. Betrokkenen zijn enthousiast over de aanpak; succesfactoren zijn de laagdrempeligheid en de tijd die stagiaires hebben om in de gezinnen "te doen wat nodig is". Ook de integraliteit van de coördinatie vanuit SWT en GGD is een succesfactor.</p> <p>In oktober is een gesprek gevoerd tussen Moeders van Zaandam-Oost en een aantal beleidsadviseurs van de gemeente om diverse casussen te bespreken waarbij de coördinatoren van Moeders van Zaandam-Oost zien dat juridische procedures en administratieve processen van de gemeente niet altijd aansluiten bij de opdracht van Moeders van Zaandam-Oost om "te doen wat nodig is". Een aantal oplossingsrichtingen is hierbij verkend, zoals het maken een escalatieladder als dit soort casussen zich afspelen. Dit gesprek tussen Moeders van Zaandam-Oost en de gemeente zal worden voortgezet.</p>	<p>Gezien het succes van Moeders van Zaandam-Oost worden er gesprekken gevoerd over mogelijk aanvullende inzet om het bereik en effect nog verder te vergroten, zoals middels aanvullend collectief aanbod voor gezinnen.</p>
<p>Ouder-en-kindclubs Laagdrempelige opvoedondersteuning aan ouders met kinderen van 0 tot 2½ jaar, waarbij in groepsverband de ontwikkeling van kinderen wordt gestimuleerd. Tegelijkertijd krijgen ouders praktische tips over kindontwikkeling en opvoeding. Onderdeel van de Ouder-en-kindclubs is Boekplezier in de wijk; waarbij een leesmediaconsulent aansluit bij de Ouder-en-kindclubs om interactief voor te lezen aan ouders en kinderen en om te laten ervaren hoe eenvoudig en leerzaam voorlezen is. Ook worden ouders geïnformeerd over het belang van een taalrijke interactie met hun kind en meertalig opvoeden.</p>		<p>Inmiddels zijn er 11 Ouder-en-kind-clubs, in alle wijken van Zaandam-Oost. Het bereik van de Ouder-en kindclubs is zo'n 85 à 100 ouders per week. Er is door DOCK gewerkt aan jaarplan voor activiteiten en deskundigheidsbevordering.</p>	<p>Een van de Ouder-en-kind-clubs vindt plaats in Kogerveld onder leiding van DOCK, Inluzio zet zich in om ouders toe te leiden naar deze O&K-clubs.</p>

PROJECT	STATUS	RESULTATEN & STAND VAN ZAKEN Q1-Q2 2024	PLANNING, AANDACHTSPUNTEN & RISICO'S
<p>Dreumesspel aan huis Ouders met kinderen in de leeftijd van 1½ tot 2½ jaar worden gedurende tien weken begeleid door een pedagogisch professional in het spelen met hun kinderen.</p>		In 2024 hebben in totaal 281 huisbezoeken plaatsgevonden, worden 11 gezinnen per week begeleid en staan 8 gezinnen op de wachtlijst.	In verband met personeelstekort wordt de beoogde 60 gezinnen waarschijnlijk niet gehaald. Gesprekken met Consultatiebureau Vurenhout zijn gaande om ook vanuit hen kinderen toegeleid te krijgen.
<p>Spel aan huis Ouders met kinderen in de leeftijd van 2½ tot 7 jaar worden gedurende twintig weken begeleid door een pedagogisch professional in het spelen met hun kinderen.</p>		Conform doelstelling.	Gedurende het spelbegeleidingstraject blijkt soms meer hulp in het gezin nodig. Spelbegeleiders worden geholpen bij hoe zij dit samen met het gezin kunnen aanpakken.
<p>Brugfunctionarissen Brugfunctionarissen ondersteunen ouders c.q. gezinnen op laagdrempelige manier bij dagelijkse (welzijn) gerelateerde vraagstukken, met als doel te voorkomen dat problemen escaleren tot situaties waarbij hulpverlening nodig is.</p>		<p>Elke basisschool in Zaandam-Oost heeft een brugfunctionaris voor 0,6-0,8fte. Zij spelen een cruciale rol in de verbinding tussen school en gezin en halen veel signalen op. De komende periode staat in het teken van het verder inbedden van de rol van de brugfunctionarissen in de organisaties en de het zorgen voor goede ondersteuning van de brugfunctionarissen als het gaat om intensievere zorg/ ondersteuningsbehoefte van kinderen en gezinnen.</p> <p>Zo eens per twee maanden komt een netwerk van brugfunctionarissen uit Zaandam-Oost bijeen. Hier komen thema's en ontwikkelingen aan bod op het gebied van o.a. veiligheid en wonen.</p> <p>In schooljaar 2024-2025 is de eerste brugfunctionaris in het vo op Praktijkschool de Faam gestart.</p>	De komende periode maakt de gemeente nieuwe meerjaren financieringsafspraken met de schoolbesturen om de continuïteit te borgen. We blijven werken aan professionalisering en begeleiding van de brugfunctionarissen.

Legenda

- Energie middelen
- Preventie met Gezag

- Regiodeal ZaanIJ
- Regiodeal ZaanIJ Groen en Meedoen

- SPUK Kansrijke Wijk
- Volkshuisvestingsfonds

PROJECT	STATUS	RESULTATEN & STAND VAN ZAKEN Q1-Q2 2024	PLANNING, AANDACHTSPUNTEN & RISICO'S
Ambitie: Stimuleren taalontwikkeling ieder kind			
<p>Visie op meertaligheid De Zaanse Visie op Meertaligheid gaat voor een omgeving die alle talen waardeert en ouders actief betreft. Zo ondersteunen én stimuleren we de meertalige identiteit van onze kinderen.</p>		<p>De logopedisten van de GGD die werken aan de inzet op meertaligheid op scholen zijn voor het kernteam jeugd uitgenodigd om een presentatie te geven over de huidige stand van zaken. Op basis hiervan, en op basis van gesprekken die gevoerd worden met de scholen, moet gekeken worden naar wat nodig is aan vervolginzet.</p>	
<p>Gerichte taalversterking door de Bieb middels: - BoekStart Thuis Ondersteuning van ouders met kinderen van 0 tot 2 jaar bij een taalrijke interactie met hun kind en meertalig opvoeden. BoekStartcoaches leggen hiervoor vier huisbezoeken af waarin ze ouders informatie en praktische tips geven om het contact tussen het kind en de ouder taalrijker te maken - Voorlezen thuis Getrainde vrijwilligers lezen wekelijks een uur voor aan kinderen van ouders die moeite hebben met voorlezen. Gaandeweg worden ouders aangemoedigd om het voorlezen zelf over te nemen. - Samen digitaal met Bereslim Ouders met kinderen in de leeftijd van 2½ tot 4 jaar die het nog lastig vinden om voor te lezen, worden in groepsverband door leesmediaconsultanten gecoacht om dagelijks digitale prentenboeken van Bereslim te bekijken en te bespreken in hun beste taal.</p>		<p>Boekstart thuis: 18 gezinnen werden in 2024 bereikt met Boekstart Thuis, conform doelstelling. Voorlezen thuis: 71 gezinnen worden/zijn begeleid in Zaanstad, waarvan een groot deel uit Zaandam-Oost. Uit de effectmeting die de Bieb heeft laten uitvoeren blijkt een groot aantal positieve effecten; zo geeft 70% van de gezinnen aan na 4 maanden nog voor te lezen en heeft 40% van de ouders zich aangemeld voor of volgt taallessen. Samen digitaal met Bereslim: 3 oudergroepen van 8 - 10 deelnemers zijn gestart en begeleid, conform doelstelling. Meerwaarde van deze interventie is naast de leesbevordering ook de collectieve aanpak en netwerkvorming.</p> <p>De Bieb is daarnaast betrokken bij het VerhalenTheater in samenwerking met het Zaanse Toneelhuis. Hierbij wordt ingezet op taalontwikkeling van kinderen door interactief voor te lezen in theatervorm. De Bieb informeert over geschikte boeken voor de theatervoorstelling, traint de betrokken medewerkers in interactief voorlezen en nodigt gezinnen van Voorlezen Thuis en BoekStart Thuis uit voor de voorstellingen.</p>	<p>Omdat de meeste gezinnen voor Boekstart Thuis na een traject van Dreumes spel aan huis worden aangemeld, zijn kinderen vaak al twee jaar oud. De Bieb is in gesprek met Centrum Jong om ervoor te zorgen dat de doelgroep tussen de 0 en 1 jaar oud groeit.</p>
Ambitie: Verstevenigen van de toeleiding naar en de kwaliteit van de VVE			
<p>Kwaliteitsverhoging VVE Er wordt een extern bureau aangesteld die op de 14 VVE-locaties een 0-meting doet naar de kwaliteit en op basis daarvan een verbeterplan opstelt, op maat en in nauwe afstemming per locatie.</p>		<p>In 2024 is een werkgroep met vertegenwoordiging vanuit de diverse VVE-organisaties en schoolbesturen gestart om de opdracht specifiek te formuleren en een externe partij hierop in te kunnen zetten. Inmiddels hebben 4 partijen hun plannen ingediend die door de werkgroep worden beoordeeld. Inmiddels is de opdracht gegund en in 2025 kan met de aanpak van start worden gegaan.</p>	<p>Er lopen al verschillende pilots en trajecten op de VVE-locaties in het Pact gebied, o.a. vanuit het Onderwijsachterstandenbeleid van de gemeente. Maatwerk is daarom essentieel, evenals het creëren van draagvlak bij de betreffende professionals op de locaties gezien de belasting die deze extra trajecten soms vragen.</p>
<p>Pilot Cultuur & Bewegen VVE Verrijken van het VVE-aanbod met cultuur- en sportactiviteiten door samen te werken met externe vakdocenten.</p>		<p>Het programma is in 2025 van start gegaan in samenwerking met het Sportbedrijf en Fluxus, de eerste reacties zijn enthousiast.</p>	
<p>Ouderbetrokkenheid bij VVE Het organiseren van inloopochtenden waarbij ouders samen met hun kinderen educatieve activiteiten uitvoeren, evenals het organiseren van workshops voor ouders waarin ze leren hoe ze de ontwikkeling van hun kind thuis kunnen ondersteunen.</p>		<p>Ouderbetrokkenheid op de VVE is een van de speerpunten bij de inzet op kwaliteitsverhoging VVE (zie hierboven). Uit de 0-meting zal meer informatie komen over de huidige ouderbetrokkenheid en zal advies worden gegeven plus professionaliseringsaanbod worden gecreeërd om hier indien nodig nog beter invulling aan te geven.</p>	

PROJECT	STATUS	RESULTATEN & STAND VAN ZAKEN Q1-Q2 2024	PLANNING, AANDACHTSPUNTEN & RISICO'S
Ambitie: Versterken organisatie van ondersteuning van kind en gezin			
<p>Versterken ondersteuning rondom VVE en basisschool Het opbouwen van een sterk professioneel netwerk rondom VVE en basisschool voor vroegsignalering en ondersteuning.</p>		<p>In september 2024 is een kwartiermaker gestart om de stand van zaken per school nog beter inzichtelijk te maken, ervaringen op te halen, te leren van goede voorbeelden elders in het land en om een concrete opdracht voor het Sociaal Wijkteam (SWT) en het Jeugdteam (JT) te formuleren. In november en december 2024 zal een vertegenwoordiging vanuit de school, het SWT en het JT het concrete plan van aanpak per school gaan ontwikkelen. Per januari 2025 zal gestart worden met de aanpak.</p>	<p>Met betrokken bestuurders wordt in 2025 een plan gemaakt voor opschaling, afhankelijk van welke scholen dit zien zitten.</p> <p>De invulling van de benodigde formatie ruimte (SWT en JT) blijft een punt van aandacht en is kwetsbaar. Ook wordt nagedacht over de inzet van extra formatie op de scholen vanuit de middelen voor de pilot, omdat we zien dat de pilot veel extra vraagt van scholen waar al veel speelt.</p>
Ambitie: Perspectief vergroten			
<p>Rijke Schooldag Om de kijk van kinderen op de wereld te verbreden en hun taalontwikkeling te stimuleren, organiseren we educatieve excursies in groep 3, 5 en 7 van het primair onderwijs en klas 1 en 3 van het voortgezet onderwijs.</p>		<p>Doelstelling was dat alle leerlingen in groep 3, 5 en 7 van het primair onderwijs en klas 1 en 3 van het voortgezet onderwijs zijn minimaal 1 keer per jaar op een educatieve excursie geweest. In het basisonderwijs loopt dit, in het voortgezet onderwijs is dit niet op alle scholen uitgevoerd in 2024.</p> <p>Voor 2025 is deze ambitie er wel bij alle scholen voor voortgezet onderwijs. Ook is het aanbod uitgebreid voor schooljaar 2024-2025 zodat praktijkschool De Faam ook Rijke schooldag activiteiten kan doen.</p>	<p>Inmiddels is duidelijk dat de aangekondigde bezuiniging in het hoofdlijnenakkoord geen impact heeft op de SPUK Kansrijke wijk en dat de huidige scholen in de coalitie kunnen doorgaan met de Rijke Schooldag.</p>
<p>Verlengde leertijd Alle leerlingen in het PO krijgen extra les, gericht op het verbreden van het Venster op de wereld en het verhogen van de basisvaardigheden van leerlingen.</p>		<p>Per schooljaar 2024/2025 zouden alle 12 basisscholen in Zaandam-Oost starten met 2,5 uur verlengde leertijd per week. Inmiddels bieden vijf scholen 2,5 uur verlengde leertijd, vijf scholen 5 uur verlengde leertijd, 1 school gaat in het voorjaar van 2025 van start en de laatste school na de zomer in 2025.</p>	<p>Inmiddels is bekend dat de middelen voor de Verlengde Leertijd vanuit het Rijk (door OCW "School & Omgeving" genoemd) worden doorgezet na 2026. Schoolbesturen hebben ervoor gekozen deze middelen wederom via de SPUK Kansrijke Wijk te ontvangen. We zijn nog in afwachting van meer specificaties, bijvoorbeeld over de looptijd van deze SPUK. Aandachtspunt hierbij zijn middelen voor de nieuwe basisschool Elif. Omdat deze school in schooljaar 24/25 is opgericht, kunnen zij, ook voor de nieuwe SPUK-periode na 2026, geen aanspraak maken op de rijksmiddelen. Op dit moment vinden gesprekken plaats naar eventuele andere mogelijkheden.</p> <p>Met de scholen en bestuurders in het primair onderwijs zijn gesprekken gaande over de geformuleerde ambitie bij aanvang van de SPUK, de huidige stand van zaken, de stip op de horizon, en de betekenis hiervan voor de inzet van de middelen.</p>
<p>Digitale weerbaarheid PO & VO Het vergroten van de digitale weerbaarheid van kinderen in groep 7 en 8 van PO en klas 1 van het VO, door middel van workshops waarin de kansen en risico's van de online wereld en mogelijke gevolgen van online gedrag worden behandeld.</p>		<p>Vanaf dit schooljaar wil ook Blaise Pascal College inzetten op de lessen digitale weerbaarheid. Dit betekent dat alle scholen in het voortgezet onderwijs in Zaandam-Oost deelnemen, de lessen starten daar na de voorjaarsvakantie 2025. Van de herfst- tot de voorjaarsvakantie 2025 worden de lessen digitale weerbaarheid gegeven in het basisonderwijs.</p>	<p>Dit (succesvolle) programma wordt door maar één van de jongerenwerkers gegeven. Dit maakt het bij eventuele uitval kwetsbaar, gesprekken hoe dit programma nog steviger neer te zetten zijn gaande.</p>

Legenda

- Energie middelen
- Preventie met Gezag

- Regiodeal ZaanIJ
- Regiodeal ZaanIJ Groen en Meedoen

- SPUK Kansrijke Wijk
- Volkshuisvestingsfonds

PROJECT	STATUS	RESULTATEN & STAND VAN ZAKEN Q1-Q2 2024	PLANNING, AANDACHTSPUNTEN & RISICO'S
Studiezalen Huiswerkbegeleiding en life-coaching 2 middagen per week.		Studiezalen heeft kenbaar gemaakt te gaan werken middels een ander organisatie-model en heeft geen subsidie aangevraagd bij de gemeente voor het aanbod op Zuiderzee College en Pascal Zuid. In februari 2025 heeft een werkbezoek plaatsgevonden aan Studiezalen Amsterdam, waarbij toelichting is gegeven op de mogelijke toekomstplannen van Studiezalen in Zaandam-Oost. Studiezalen wil graag inzetten op de integrale aanpak vanuit de wijk en niet meer enkel focussen op huiswerkbegeleiding en lifecoaching op vmbo-scholen. Hierover moet het gesprek worden gevoerd met de diverse partners binnen het Pact.	Studiezalen wil geen gemeentesubsidie meer aanvragen, maar gaat werken met een nieuw licentiemodel in een andere organisatievorm. De uitwerking en betekenis hiervan moet worden besproken met de partners van het Pact. Op dit moment wordt voor de leerlingen die Studiezalen volgden op Zuiderzee College gezocht naar alternatieven voor o.a. de huiswerkbegeleiding. Op Pascal Zuid loopt Studiezalen wel nog door (middels eigen bekostiging), maar in minder grote omvang.
 Kinderwerk Een breed scala aan activiteiten in de wijk voor kinderen van 2½ tot 12 jaar, waarmee zij sociale vaardigheden en competenties kunnen ontwikkelen, nieuwe ervaringen opdoen en hun talenten ontdekken en ontwikkelen.		Kinderwerk loopt goed en de bezetting van kinderwerkers is rond. DOCK gaat een trekker aanstellen zodat er minder druk komt op de schouders van de coördinator en zodat kinderwerk dit jaar structureel kan worden versterkt. Ook wordt gewerkt aan de werving van stagiaires.	Binnenkort vindt een gesprek plaats met Incluizio over het vervolg van kinderwerk in Kogerveld in 2025.
Huiswerkbegeleiding in de wijk Kinderen uit groep 7 en 8 van de basisschool kunnen twee middagen per week terecht in de Jongerenwinkel Poelenburcht voor hulp bij het maken van hun schoolwerk.		In 2024 zijn zo'n 85 kinderen uit groep 7 en 8 bereikt. We zien dat veel kinderen door de huiswerkbegeleiding groeien en soms wel een schoolniveau hoger uitkomen na een jaar huiswerkbegeleiding. Ouders zijn zeer enthousiast, er worden ouderavonden georganiseerd die goed worden bezocht. Hierin wordt samengewerkt met netwerkpartners, in 2024 bijvoorbeeld met Bureau Halt over vuurwerk.	
 (Uitbreiding) Jongerenwerk op VO Aanbieden van activiteiten door het jongerenwerk in en rond het VO, gericht op gezondheid, participatie en talentontwikkeling.		Een nieuwe werkwijze gaat geïntroduceerd worden om zo nog meer opkomst te krijgen, wekelijks gaat er gezamenlijk met de jongeren van de school toegewerkt worden naar 1 grotere activiteit per week.	De stedelijke financiering voor jongerenwerk op het vo vanuit de gemeente Zaanstad loopt in de zomer van 2025 af. Er wordt naar financieringsmogelijkheden gezocht.
 (Uitbreiding) Jongerenwinkels Aanbieden van activiteiten voor jongeren die talentontplooiing stimuleren, hun horizon verbreden en hun zelfredzaamheid vergroten. Ondersteuning van jongeren door jongerenwerkers bij situaties op school, werk of thuis.		De Jongerenwinkels (Poelenburcht en Kleurrijk) zijn 6 dagen per week geopend, dagelijks komen bij allebei ongeveer 35 jongeren. Komend kalenderjaar gaat het aanbod van de Jongerenwinkels nog meer in samenspraak met de jongeren ingevuld worden. Jongeren kunnen dan zelf ideeën betreft workshops, activiteiten en trainingen indienen aan de hand van een mini projectplan. Vervolgens gaat de Jongerenraad (jongeren uit de wijk) zich daarover buiten en besluiten welke ideeën goedgekeurd worden en verder worden uitgewerkt met de indieners en ondersteuning van de jongerenwerkers.	Er zijn gesprekken gepland tussen het jongerenwerk en het Talland College en de ISK. Hier gaan veel jongeren uit Zaandam-Oost naartoe gaan, maar er is op dit moment nog weinig verbinding met het jongerenwerk in de wijk.
 Meidenwerk Aanbieden van recreatieve en educatieve activiteiten die de zelfstandigheid, weerbaarheid en veerkracht van meisjes versterken en hun sociale vaardigheden verder helpen ontwikkelen.		Opkomst bij de activiteiten lopen nog steeds goed. Ook hier worden de meiden nauw betrokken bij de invulling van het de activiteiten. Thema's rondom versterking van kwetsbare meiden hebben blijvend de aandacht.	Aandachtspunt is de samenwerking tussen het meidenwerk en het jeugdteam wanneer het gaat over informatiedeling en het uitwisselen van zorgelijke signalen. Gesprek hierover en over de voortzetting van het Meidenpactoverleg volgt.

Legenda

- Energie middelen
- Preventie met Gezag

- Regiodeal ZaanIJ
- Regiodeal ZaanIJ Groen en Meedoen

- SPUK Kansrijke Wijk
- Volkshuisvestingsfonds

PROJECT	STATUS	RESULTATEN & STAND VAN ZAKEN 2024	PLANNING, AANDACHTSPUNTEN & RISICO'S
<p>Coaching en begeleiding van jongeren middels sportactiviteiten Het ontwikkelen en versterken van (sociale) vaardigheden, normen en waarden bij jongeren, middels sportactiviteiten in de wijk. Ondersteuning van jongeren door jongerenwerkers bij situaties op school, werk of thuis.</p>		<p>Op verzoek van burgemeester Jan Hamming heeft SK Coaching tijdens de jaarwisseling 2024/2025 in samenwerking met het jongerenwerk een activiteit georganiseerd van 18.00 tot 01.00 uur in de Sporthal Zaanstad-Zuid. Dit met het doel om jongeren een alternatief te bieden voor het hangen op straat en daar mogelijk overlast te veroorzaken. Deze eerste keer was een succes. Ruim 65 jongeren hebben gebruik gemaakt van het aanbod en ook werd de activiteit bezocht door de handhavers en politie, met een sportief potje voetbal tot gevolg wat ook van positieve invloed was op de sfeer en band tussen de jongeren en het uniform.</p>	<p>Naast de bestaande opdracht zet SK coaching zich op vrijwillige basis in voor diverse activiteiten zoals een meidengroep, een jongereninloop, een voetbalteam in de KVN-competitie. Momenteel is er geen ruimte om deze activiteiten te formaliseren in officiële opdrachten.</p> <p>Eind 2025 loopt de opdracht aan SK Coaching af. Gezien de meerwaarde en de waardering in de wijken voor SK Coaching, zijn gesprekken gaande over hoe deze opdracht kan worden voortgezet na 2025.</p>
<p>Gaan voor een baan/Aan de bak Loopbaanoriëntatie voor kansrijke sectoren plus stage-/baangaranties.</p>		<p>Inmiddels is een werkgroep van start gegaan met professionals van vmbo-scholen en een aantal zorginstellingen om Gaan voor een Baan in de zorg- en welzijnsector verder invulling te geven. Ook is in het najaar 2024 een projectleider Gaan voor een Baan gestart. In februari 2025 hebben de betrokken bestuurders positief gereageerd op het plan van aanpak, waar daarna concrete invulling aan gegeven zal worden met de werkgroepleden. Er wordt o.a. ingezet op gastlessen, bedrijfsbezoeken, ouderbetrokkenheid en Aan de bak-garanties.</p>	<p>Belangrijk om goed aan te haken bij bestaande projecten/initiatieven/aanpakken, zoals Sterk Techniek Onderwijs of Sibra, maar ook om vanuit visie duidelijkheid te geven over waar Gaan voor een baan zich onderscheid van alle reeds bestaande initiatieven.</p> <p>In maart 2025 wordt subsidie aangevraagd bij de Gelijke Kansen Alliantie van OCW om Gaan voor een baan komende twee jaar mogelijk te kunnen maken.</p>
<p>Ambitie: Versterken ondersteuning van het netwerk bij kwetsbare arbeidsmigranten</p>			
<p>Versterken ondersteuning van het netwerk bij kwetsbare arbeidsmigranten Ondersteuning van professionals in Zaandam-Oost die te maken hebben met kwetsbare arbeidsmigranten, door de inzet van experts. Zij kunnen als tolk optreden, een bemiddelde rol spelen, informatiebijeenkomsten organiseren en hen naar andere ketenpartners leiden.</p>		<p>In augustus 2024 is het plan van aanpak EU-arbeidsmigranten vastgesteld. Gewerkt wordt aan de oprichting van het informatiepunt: er wordt een locatie gezocht en de werving van meer adviseurs start nog dit kwartaal. Er is extra geld verkregen van het ministerie van SZW. De arbeidsmarktregio wordt gevraagd in te stemmen met de besteding hiervan omdat dit regionale middelen zijn. Het informatiepunt bestaat uit: een fysiek inlooppunt, een mobiel team, informatiebijeenkomsten, informatiemateriaal in eigen taal en ondersteuning van professionals.</p> <p>Met een van de basisscholen is besproken hoe we het hoge verzuim van leerlingen kunnen terugdringen en de onderwijsresultaten van kinderen van kwetsbare arbeidsmigranten kunnen verhogen. We oriënteren ons op een meer preventieve inzet van leerplicht en op meer betrokkenheid van en voorlichting aan ouders, bijvoorbeeld over hoe de gezondheidszorg in Nederland werkt. In december vindt daarom een ouderochtend plaats in samenwerking met leerplicht, in januari wordt een ouderochtend georganiseerd in samenwerking met een huisarts. Ook zijn we in gesprek met scholen op andere plekken in het land die met dezelfde uitdagingen te maken hebben.</p> <p>Ook wordt gewerkt aan/ mogelijkheden verkend voor: versnelde inschrijving in de BRP, inzet van zorg n.a.v. huisbezoeken, tijdelijke opvang voor slachtoffers van arbeidsuitbuiting. Andere onderdelen uit de vastgestelde aanpak volgen op een later moment.</p>	<p>Prioriteit ligt bij het informatiepunt. Hiervoor wordt een geschikte ruimte gezocht in Zaandam-Oost, waar overdag gesprekken kunnen plaatsvinden en in de avond activiteiten. Er zijn locaties in beeld, maar nog niet een optimale plek.</p>

STOPLICHTRAPPORTAGE PARTICIPATIE & ARMOEDE

PROJECT	STATUS	RESULTATEN & STAND VAN ZAKEN 2024	PLANNING, AANDACHTSPUNTEN & RISICO'S
<p>De participatie-aanpak: ondersteunen naar werken of meedoen Er worden mogelijkheden gecreëerd zodat de inwoners naar vermogen kunnen werken. Door te werken voor wie dat kan en andere vormen van meedoen wanneer dat het beste is. Het uitgangspunt is dat iedereen iets kan doen om een stap te zetten in de richting van werk of meedoen.</p>		Alle inwoners uit het zittend bestand zijn gesproken door het wijkteam.	<p>Risico's en aandachtspunten</p> <ul style="list-style-type: none"> - De caseloadgrootte bij de wijkteams, de tijd die nodig is om een inwoner goed te leren kennen (vertrouwensrelatie), de complexe problematiek en de daarbij nodige ondersteuning en intensieve begeleiding leggen een zware druk op de beschikbare formatie voor de opdracht meedoen naar vermogen. - Inwoners die op 'waakvlamcontact' staan raken we kwijt. Wat in deze gevallen opgebouwd is, wordt afgebroken door tekort aan middelen en capaciteit. Er worden momenteel 600 inwoners niet begeleid door het wijkteam. - Het totale budget stedelijk voor opdracht 2025 en 2026 is lager. Ook komt er een ravijnjaar voor de gemeente aan. Participatiemiddelen zijn onvoldoende om de inwoners de aandacht te kunnen geven die we ze willen geven. Om dit te doen zal er verder gekeken moeten worden dan de participatiemiddelen. - Bekend is dat de gemeente het werken in de wijk anders wil vormgeven. Dit zorgt voor onrust bij het personeel bij sociaal wijkteams.
<p>Ontwikkeling van extra Collectief aanbod Uitbreiding van groepsaanbod voor inwoners met een langere afstand tot arbeidsmarkt met als doel ze stappen te laten zetten naar participatie.</p>		<p>In 2024 zijn 46 inwoners gestart met het traject Op weg naar werk. Resultaten hiervan zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Doorgestroomd naar Werkom: 5 - Externe vrijwilligerswerkplek: 7 - Interne vrijwilligerswerkplek: 9 - Gestopt bij Op weg naar werk: 6 <p>19 inwoners zijn in Q1 2025 nog in traject. Er is eind 2024 ook een training voor (toekomstige) vrijwilligers ontwikkeld die vanaf 2025 aangeboden wordt.</p>	
<p>Spaansgroen Een fysieke locatie in de wijk waar inwoners terecht kunnen met alle vragen rondom werken, leren, wonen en de buurt.</p>		<ul style="list-style-type: none"> - De aan Spaansgroen gekoppelde sleutelpersonen zijn weer op volle kracht (3 personen). - Er is een projectleider voor 16 uur in de week aan Spaansgroen gekoppeld. Deze brengt alle processen in kaart. - De 'rust' lijkt na een hectische start steeds meer terug te keren. 	<ul style="list-style-type: none"> - In 2025 worden de dienstverlening en aanbod vanuit Spaansgroen verder geconcretiseerd.
<p>Voorkomen van armoedeval Wij gaan maatregelen nemen om armoedeval te voorkomen en de angst ervoor bij inwoners weg te nemen. Inwoners die uitstromen gaan we goede nazorg bieden, door bijvoorbeeld ervaringsdeskundigen in te zetten. Tot slot gaan we een visie vormen hoe we met armoedeval omgaan.</p>		Deze interventie is nog niet van start gegaan.	<ul style="list-style-type: none"> - Als er een aantal andere projecten verder in het proces zijn wordt deze opgepakt.
<p>Werkbemiddeling We gaan (extra betrokken) werkgevers en werkzoekenden met elkaar in verbinding brengen. Hierbij gaan we samenwerken met betrokken werkgevers. Ook gaan we extra aandacht besteden aan begeleiding van anderstaligen.</p>		<ul style="list-style-type: none"> - Tot Q4 van 2024 was de gedachte om een fte in te zetten om de samenwerking tussen de twee WSP's te bevorderen (Amsterdam en Zaanstad). Echter, bij nader inzien zijn deze middelen beter besteed aan werkbemiddeling van anderstaligen. Daarom is besloten hier een plan voor op te stellen met alle betrokken partijen. - Met Zorggroep Zaanstreek en Taland college wordt een traject ontwikkeld om inwoners via Certificaatleren op te leiden om binnen de zorg aan de slag te gaan. - Sociaal Bureau heeft een nieuwe naam: Kanswerk. 	<ul style="list-style-type: none"> - In mei 2025 zal het plan m.b.t. extra inzet op anderstaligen gereed zijn. - In juni of september 2025 vindt er weer een banenfestival plaats. - Vanaf Q2 2025 zullen er meerdere ontmoetingsmomenten tussen werkzoekenden en werkgevers worden georganiseerd.

PROJECT	STATUS	RESULTATEN & STAND VAN ZAKEN 2024	PLANNING, AANDACHTSPUNTEN & RISICO'S
<p>Opleiding in de wijk Inwoners van 27 jaar en ouder uit Zaandam-Oost kunnen een (pre) entree opleiding in de wijk volgen binnen de schooltijden van de kinderen. Ze lopen stage en krijgen extra persoonlijke begeleiding. Uitbreiding met mbo2 volgt later.</p>		<ul style="list-style-type: none"> - Van de 19 deelnemers die met entree zijn gestart in september 2024 zitten er nog 15 in traject. - In januari 2025 is een pre-entree groep gestart met 11 deelnemers. Verwachting is ook dat er nog deelnemers afvallen. Dit zijn er eigenlijk te weinig, uitgangspunt is 15 deelnemers per klas. Toch is besloten met deze beperkte groep door te gaan. 	<p>Aandachtspunten</p> <ul style="list-style-type: none"> - Er melden zich kandidaten van buiten Zaandam - Oost die deel willen nemen. Dit is niet mogelijk, de SPUK-financiering is specifiek voor Zaandam-Oost bedoeld. <p>Risico</p> <ul style="list-style-type: none"> - Onvoldoende deelnemers door uitval. Dan worden de kosten per deelnemer hoger. - Deelnemers kunnen geen stageplek of opvang vinden waardoor ze niet kunnen deelnemen.
<p>Taal voor volwassenen Er is een goed samenwerkende taalketen van formele en informele aanbieders waardoor taalbehoefte inwoners snel bij gepast aanbod terecht komen.</p>			
<p>Kinderopvang makelaar Kinderopvangmakelaar wordt ingezet om te bemiddelen tussen de ouders, kinderopvangorganisaties en vve locaties. Deze professional geeft ook voorlichting aan ouders, organisaties en werkgevers over de kinderopvang, VVE en toeslag, ondersteunt de ouders bij aanvragen en wijzigingen, bouwt een netwerk binnen de keten van kinderopvang en heeft een signalerende functie binnen de keten.</p>		<ul style="list-style-type: none"> - Er is een functiefrofiel opgesteld en de functie is bij een afdeling belegd. Er wordt naar een kandidaat gezocht. 	<p>Planning</p> <ul style="list-style-type: none"> - Start per april 2025. <p>Risico</p> <ul style="list-style-type: none"> - Onvoldoende uren om de functie goed uit te kunnen oefenen. Indien dit het geval blijkt zal er meer budget nodig zijn voor een volledige fte.
<p>Financiële educatie Wij gaan het aanbod op financiële educatie uitbreiden. Hierbij gaan wij zoveel mogelijk aansluiten bij omstandigheden die een risico vormen voor het ontstaan van armoede en schulden en bij de door inwoners aangegeven behoefte.</p>		<ul style="list-style-type: none"> - Er is een overzicht gemaakt van het beschikbare educatieaanbod in de Zaandam-Oost wijken. Vervolgstep is de behoefte in kaart brengen. 	<p>Planning</p> <ul style="list-style-type: none"> - In Q2 van 2025 zal de behoefte in kaart worden gebracht.
<p>Inzet van ervaringsdeskundigen Wij gaan ervaringsdeskundigen inzetten op het vroeg signaleren van armoede en schulden en het bieden van laagdrempelige ondersteuning en begeleiding. Zij zullen ook ondersteuning bieden bij life-events waarbij schulden vaak ontstaan.</p>		<ul style="list-style-type: none"> - Na sessies met ervaringsdeskundigen en professionals en kennismaking met een aantal partijen die ervaring hebben met ervaringsdeskundigheid is er een projectplan opgesteld. Deze wordt momenteel in een aantal overleggen besproken en gefinetuned. - Projectleider werkt momenteel aan vraagstukken: locatie, waar in dienst en inrichting van opleiding. 	<p>Planning</p> <p>Start met werken met ervaringsdeskundigen staat na de zomer van 2025 op de planning. Denkbaar is dat er een of twee personen al eerder in dienst komen.</p>
<p>Pilot kwijtschelden schulden Wij gaan een pilot doen waarbij we de schulden van 20 gezinnen met (jonge) kinderen volledig en onvoorwaardelijk kwijtschelden.</p>		<ul style="list-style-type: none"> - Er vindt nog een laatste gesprek plaats over het onderzoeksvoorstel voordat deze definitief wordt. Hierna wordt de aanpak gezamenlijk uitgewerkt. 	<ul style="list-style-type: none"> - In Q2 2025 wordt het onderzoek uitgewerkt en uiterlijk in Q3 van 2024 starten we met het onderzoek. <p>Risico</p> <ul style="list-style-type: none"> - Onvoldoende budget beschikbaar.
<p>Voedselinterventies Wij willen aanschuif tafels introduceren in Zaandam- Oost en daar waar mogelijk de koppeling leggen met bestaande voedselinterventies.</p>		Er is afgelopen tijd geen aandacht geschonken aan deze interventie.	<p>Aandachtspunt:</p> <p>Middelen voor deze interventie kunnen niet gelokaliseerd worden.</p>

PROJECT	STATUS	RESULTATEN & STAND VAN ZAKEN 2024	PLANNING, AANDACHTSPUNTEN & RISICO'S
<p> Interventies op energiearmoede Wij gaan een convenant aan met de corporaties gericht op versnelling van verduurzaming van woningen in Zaandam- Oost. Daarnaast zetten we in op versterking van de Fixbrigade, op een aantal kleinere maatregelen, zoals een witgoedregeling en op vergroting van kennis door onder andere een Energyrace op scholen te introduceren.</p>		<p>Verloopt volgens planning</p>	
<p> Pact Academy Aanbod voor sleutelpersonen, inwoners en professionals gericht op netwerk en (kennis) ontwikkeling.</p>		<p>Sleutelpersonen</p> <ul style="list-style-type: none"> - In 2024 is het programma voor Pact Academy voor sleutelpersonen uitgewerkt. - Er is voldoende budget gevonden voor aanbod in 2025 en 2026. - Door de sleutelpersonen is het onderwerp van de eerste sessie bepaald: crisis/nood situaties. Ook is input voor vervolg gedeeld. <p>Professionals</p> <ul style="list-style-type: none"> - We zijn gestart met het traject 'Alledaags Maatwerk' met IPW. 	<p>Planning</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vanaf Q2 van 2025 is er structureel aanbod voor sleutelpersonen vanuit Pact Academy. - In februari 2025 vindt er een startsessie 'Alledaags Maatwerk' plaats. Het hele traject zal tot eind 2025 duren.

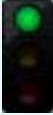

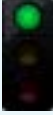

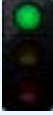

Legenda

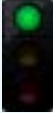

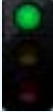

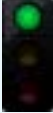

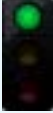

- Energie middelen
- Preventie met Gezag

- Regiodeal ZaanIJ
- Regiodeal ZaanIJ Groen en Meedoen

- SPUK Kansrijke Wijk
- Volkshuisvestingsfonds

STOPLICHTRAPPORTAGE FIJN WONEN

PROJECT	STATUS	RESULTATEN & STAND VAN ZAKEN Q1-Q2 2024	PLANNING, AANDACHTSPUNTEN & RISICO'S
 Poort van Zaandam-Oost Sloop van 117 sociale huurwoningen en nieuwbouw van maximaal 320 woningen (sociale huur, middensegment en koop). Op de begane grond ook het Huis van de Wijk, bestaande uit buurthuis, bibliotheek, sociaal wijkteam, jeugdteam en Centrum Jong.		Op basis van een tender, gepubliceerd op 21 mei 2024, zijn drie marktpartijen geselecteerd. Deze marktpartijen hebben hun visie op de woningbouw, de voorzieningen in de plint en de openbare ruimte uitgewerkt. Begin 2025 worden deze gepresenteerd aan bewoners. Bewoners kunnen dan hun voorkeur kenbaar maken.	Naar verwachting kan de geselecteerde marktpartij in maart 2025 bekend gemaakt worden. Daarna wordt het plan verder uitgewerkt tot een definitief ontwerp (gebouw en openbare ruimte) in samenwerking tussen marktpartij, Rochdale en de gemeente Zaanstad. Onderdeel hiervan is ook de verdere uitwerking van het Huis van de Wijk. Participatie wordt ook in de vervolgfase vervolgd. Start bouw is voorzien in 2026. Oplevering in 2028. Aandachtspunt: participatie.
 Vrije Watering Inbreiding van 35 sociale huurwoningen voor senioren en 65 woningen in mede opdrachtgeverschap.		Stedenbouwkundig plan is gereed. Ontwerp voor 35 sociale huurwoningen met Hoogover (vanuit NH Bouwstroom) is door Rochdale gestart. In voorbereiding genomen: grondreserveringsovereenkomst gemeente - Rochdale voor deze sociale huurwoningen, een gemeenschappelijke ruimte en 17 parkeerplaatsen voor bewoners op eigen terrein. Tevens in voorbereiding: tender en selectieprocedure ten behoeve van de te selecteren marktpartij (voor de 65 medeopdrachtgeverschap-woningen).	Opstellen definitief ontwerp voor de seniorenwoningen (Rochdale in samenspraak met gemeente). Publiceren van tender voor selectie marktpartij voor de resterende 65 woningen. Aandachtspunt: afstemming met voorgenomen nieuwbouw voor basisschool, grenzend aan de woningbouw. Risico: gunning marktpartij, milieueffecten in relatie tot stikstof, voortgang.
Kraakstraat Sloop van 60 sociale huurwoningen en nieuwbouw van zo'n 100 woningen (sociale huur en middensegment).		Startbesluit genomen door Parteon. Stedenbouwkundige scenariostudie is afgerond. Overleggen met bewoners lopen. Tevens lopen de overleggen tussen Parteon en gemeente voor integrale ontwikkeling.	In voorbereiding: haalbaarheidsbesluit Parteon over voorkeusscenario en start/sloopbesluit gemeente in Q4 2024. Participatie in voorbereiding: oprichting bewonerscommissie en opstellen sociaal plan. Aandachtspunten en risico's: voortgang/planning en blijvende participatie (met huidige huurders en omwonenden).
Linnaeusstraat Renovatie of sloop-nieuwbouw van 63 sociale huurwoningen		Startbesluit genomen door Parteon. Stedenbouwkundige studie, woonwensenonderzoek en bouw- en installatietechnisch onderzoek door Parteon.	Keuze voor renovatie of sloop-nieuwbouw maken. Vervolgens ontwerpproces vervolgen, uitmondend in een definitief ontwerp voor woningbouw en openbare ruimte. Aandachtspunt: participatie met huidige bewoners en omwonenden. Risico's: milieueffecten in relatie tot stikstof, voortgang. Capaciteit binnen gemeente nog niet geborgd. Wat dit laatste betreft: verklaring voor kleur 'oranje'.
Sportpark Poelenburg 173 tijdelijke flexwoningen		Voorbereidingen, waaronder nader overleg met sportverenigingen, lopen. Ook overleg met partijen die betrokken zijn bij de aanpak van de herinrichting Thorbeckeweg, mede in verband met bouwlogistiek Sportpark Poelenburg. Overleg met ministerie VRO/BZK over subsidies.	Voortgang bouwrijp maken, kabels en leidingen en bouw. Oplevering voorzien in Q2 2026. Aandachtspunt: overleg sportverenigingen en sociaal beheer na oplevering. Risico's: voortgang.
 Zuivere koffie & Fiets Fietshub (reparatie, lessen, verhuur) in combinatie met maatschappelijke onderneming.		Het concept dat aanvankelijk voor de locatie Zaanse Hoekje was ontwikkeld, is benut voor een nieuwe, nog strategisch liggende locatie aan de Zuidervaart. Voor een belangrijk onderdeel van dit concept, de fietsclub (reparatie, lessen, verhuur) is een subsidieverzoek ingediend bij de Metropoolregio Amsterdam (projectmanagement, maatschappelijke participatie, stimuleren fietsen). Dit verzoek is gehonoreerd. Een ontwerper maakt een schetsontwerp.	Verder uitwerken van concept tot ontwerp en business plan. Mogelijk voorafgaand aan de definitieve voorziening als starten in de tijdelijkheid. Eerder betrokken partijen ondersteunen de nieuwe beoogde locatie. Deze moet nog wel verworven worden. Aandachtspunt: streven naar tijdelijkheid. Risico's: aankoop.
Galjoenstraat e.o./Middellandse Zee e.o Verduurzaming en renovatie van 246 sociale huurwoningen.		Voorkeursscenario door Rochdale uitgewerkt. Nog nader toetsen op haalbaarheid. Overleg met bewonerscommissie.	Aandachtspunten en risico's: haalbaarheid voorkeursscenario, draagvlak onder bewoners en gemeentelijke capaciteit.

PROJECT	STATUS	RESULTATEN & STAND VAN ZAKEN Q1-Q2 2024	PLANNING, AANDACHTSPUNTEN & RISICO'S
Woontop Versnelling woningbouw (en andere voorzieningen).		Op 11 december 2024 zijn tussen het ministerie van VRO/BZK en de 20 NPLV-gebieden afspraken gemaakt in het kader van de Woontop. Vanuit Zaanstad is voorgesteld om de start bouw van maximaal 2.500 woningen in Zaandam-Oost te versnellen. Als tegenprestatie is een bod gedaan voor financiële bijdragen aan deze woningbouwprojecten (Poort van Zaandam-Oost, Vrije Watering, Linnaeusstraat, Kraakstraat, Sportpark Poelenburg, HILKO, Kleurenbuurt, Hofwijk Noord fase 1 en twee vrijkomende schoollocaties), gebouwde parkeervoorzieningen, openbare ruimte, minnelijke verwervingen, Zaans Stadsgoed i.o. en tijdelijke huisvesting ter versnelling nieuwbouw onderwijs.	Bod is door gemeente, Parteon, Rochdale en ZVH geformuleerd. Dit bod wordt nu verder uitgewerkt. Aandachtspunten: voortgang. Risico's: aanbod van Zaandam-Oost (tbv versnelling woningbouw rijksmiddelen voor randvoorwaarden en procescapaciteit) vs. voorwaarden/garanties VRO/BZK.
 Spaansgroen Informatiepunt in de wijk die bewoners verder helpt met vragen, initiatieven en problemen op het gebied van werk, participatie en woonomgeving.		Partners voeren regulier casuïstiek overleg om ervaringen te delen. Een projectleider is aangetrokken die, samen met de coördinator, de werkprocessen verder uitlijnt en nadere afspraken maakt met de partners. Overleg met werkgever sleutelpersonen gestart over contract. Vanaf januari 2025 start en tweede sleutelpersoon	Plan van aanpak opgesteld over doorgroei Spaansgroen. Dit via bilaterale gesprekken met partners in gesprek. Op basis daarvan de werkprocessen nader specificeren. Aandachtspunten: onderlinge samenwerking, mogelijke verbreding partnerschap, contract met werkgever sleutelpersonen.
 Vier basisscholen Nieuwbouw voor de Kernschool + De Gouw, nieuwbouw voor Kleurenpracht + De Windroos, nieuwbouw/verbouw voor de Vrije School en nieuwbouw/verbouw voor De Horizon.		Op 16 juli 2024 heeft het college van B&W de locaties voor de vernieuwing van de scholen vastgesteld. Samen met de schoolbesturen rondt de gemeente Zaanstad het uitvoeringsplan af. Parallel daaraan is de voorbereiding gestart voor de eerste twee projecten: De Gouw en De Kernschool op een nieuwe locatie in de Watering, tussen nieuwbouw De Vrije Watering en kanovereniging. De Kleurenpracht en De Windroos komen op de huidige locatie van De Windroos. Daarvoor worden Ruimtelijke Programma's van Eisen (RpvE's) opgesteld.	Plan- en besluitvorming vervolgen. Aandachtspunten en risico's Voortgang/planning en participatie (met scholen/docenten, ouders, omwonenden).
 Waterspeelplaats Darwinpark In samenhang met herinrichting omringende openbare ruimte en nieuwbouw Zaans Natuur en Milieu Centrum.		Geopend in augustus 2024 in tijdelijke vorm. Afbouw vindt verder plaats. Voor herinrichting openbare ruimte zijn moeders geconsulteerd. Definitieve opening, samen met nieuwbouw Zaans Natuur en Milieu Centrum, in Q2 2025.	Aandachtspunten en risico's Voortgang/planning.
 Buurtmakers en buurtdraggers Actieonderzoek naar wat bewoners gebruiken en waarderen aan hun directe woonomgeving. Uitkomsten vertalen naar herinrichting voor: (1) Linnaeusstraat, (2) Brandaris/Galjoenstraat en (3) L-flats Heinsius en Lobelius.		Onderzoek op drie locaties afgerond, mede in afstemming met gemeente en drie corporaties. Afstemming met andere leefbaarheidsinitiatieven. Tevens vertaling van uitkomsten naar pve's herinrichting openbare ruimte.	Aandachtspunten: Benutten van uitkomsten ruimtelijk onderzoek (buurtdraggers) in herinrichtingsplannen openbare ruimte.
Wijkeconomie Onderzoek gemeente Zaanstad - Pact Zaandam-Oost naar stimuleren werkgelegenheid en ondernemerschap.		Op basis van een selectie hebben gemeente Zaanstad (Economische Zaken) en Pact Zaandam-Oost (Fijn Wonen) een bureau de opdracht gegeven om onderzoek te doen naar wijkeconomie. In dit onderzoek staan centraal: het verhaal de woonwerkstad, het opbouwen van een netwerk, inzicht in de behoefte (ruimte, ondersteuning, netwerken) en het opstellen van een uitvoeringsprogramma. Bureau houdt gesprekken (interviews, rondetafelgesprekken, peer-to-peer, straatgesprekken). Focus op: behoefte en netwerkversterking.	Insteek is het opstellen van een praktisch uitvoeringsprogramma, gericht op behoefte en netwerkversterking. Aandachtspunten: voldoende draagvlak voor uitvoering onder ondernemers, gemeente en Pact-partners. Risico: voldoende capaciteit voor uitvoering.
 Beweegplekken en -behoeften Actieonderzoek naar sport- en beweegkeuzes en passende voorzieningen.		Gemeente Zaanstad (Sport) en Pact Zaandam-Oost (Fijn Wonen) hebben het Lectoraat Kracht van sport en bewegen van Hogeschool Inholland opdracht gegeven voor het inventariseren van beweegbehoeften onder jongeren en jongvolwassenen in Poelenburg-Peldersveld en welke voorzieningen (in- en outdoor) sport en beweging kunnen stimuleren. onderzoeksplan is opgesteld.	Uitvoering onderzoek gestart.

PROJECT	STATUS	RESULTATEN & STAND VAN ZAKEN Q1-Q2 2024	PLANNING, AANDACHTSPUNTEN & RISICO'S
Complexgerichte aanpak Huis-aan-aanpak contact met bewoners in de eerste drie complexen.		De gezamenlijke samenwerking tussen corporaties en gemeente rondom een gerichte benadering van bewoners in complexen loopt goed. In Q2 hieruit onder meer voortgekomen extra ophaaldagen afval. Tegelijkertijd wordt nu ook duidelijk wat een workload hieruit komt. Rochdale voert een andere complexgerichte aanpak uit in een vierde complex. Op basis van eerste half jaar al eerste lessen te trekken.	Aandachtspunten en risico's: door persoonlijke contacten veel informatie en vragen. Dit doet een intensief beroep op capaciteit corporaties. Duidelijk wordt welke andere lokale partners nodig zijn om van deze aanpak een duurzaam succes te maken.
 Bewoner aan Zet Honoreren en ondersteunen van bewonersinitiatieven die gericht zijn op openbare ruimte en sociale cohesie.		Gehonoreerde projecten uit ronde 1 (2022) uitgevoerd. Gehonoreerde projecten uit ronde 2 (2023) in uitvoering of in beeld waar en waarom uitvoering stopt. Hieruit lessen getrokken voor ronde 3 (2024). Ronde 3 is anders voorbereid: intensiever contacten gelegd in alle wijken, begeleiding bij indiening. Uiteindelijk zijn er 12 initiatieven ingediend. Op basis van ruim 2.400 stemmen van bewoners zijn begin 2025 6 initiatieven gehonoreerd.	Aandachtspunten en risico's: doorbraken in gehonoreerde projecten van ronde 2, voldoende gemeentelijke capaciteit om stagnaties in ronde 3 te voorkomen. Voor de blijvende ondersteuning van gehonoreerde initiatieven is projectleiderschap beschikbaar vanuit Fijn Wonen. Inspanning wordt gedaan om de niet gehonoreerde initiatieven uit ronde 3 toch (deels) te ondersteunen via andere trajecten.
 Bewonersteams Actieve bewoners die zich inzetten voor hun eigen complex.		De bewonersteams lopen goed. Een samenwerking met Strategische WijkAanpak wordt voortgezet en aangescherpt, met kansen om bewoners ook deel te laten nemen aan de PactAcademy. Tevens inzet om bewonersteams ook nadrukkelijk buiten Poelenburg-Peldersveld op te gaan zetten.	Aandachtspunten en risico's: nieuwe bewonersteams in andere buurten van Zaandam-Oost.
Plekken van ontmoeting Plekken, in- en outdoor, die door bewoners als dierbaar ervaren worden en zorgen voor (nieuwe) ontmoetingen.		In Zaandam-Oost zijn er diverse plekken van ontmoeting. Toegevoegde waarde vanuit de leefbaarheidsaanpak Fijn Wonen is dat er overzicht is op een actuele, passende en deels op elkaar afgestemde/aanvullende programmering (inhoud), de basis op orde is (financiën, capaciteit, vergoedingen), en waar mogelijk aanvullend aanbod (in openbare ruimte en/of gebouwen) gecreëerd wordt als hier een grote maatschappelijke behoefte aan is. De Bubbels loopt goed. Buurthuis De Groene Oase loopt onvoldoende: hierover nader contact met bestuur. Ook andere buurt- en huiskamers lopen goed. In Pact Post alle activiteiten op een rij.	Aandachtspunten en risico's: ondersteuning doet, naast de andere leefbaarheidsprojecten, een groot beroep op capaciteit. Om lopende plekken van ontmoeting te borgen en nieuwe op te starten is meer samenwerking met lokale partners en capaciteit nodig.
Communicatie en participatie Strategische ondersteuning fysieke projecten en leefbaarheidsprojecten Fijn Wonen.		In september vond opnieuw het Darwinparkfestival plaats, met een vertegenwoordiging van Pact Zaandam-Oost en focus op Fijn Wonen (waaronder: aanpak schimmelproblematiek en Spaansgroen). In juni was het Slackline Event, met sportactiviteiten voor kinderen een groot succes. De signing is gestart, onder meer bij waterspeelplaats en bij De Vrije Watering. Participatie over Uitwerking Visie Fijn Wonen is in voorbereiding. Ten behoeve van herinrichting openbare ruimte rondom waterspeelplaats geparticipeerd met moeders.	Aandachtspunten en risico's: blijvend communiceren en participeren om 'de logica van de wijk' te blijven volgen.
Communicatie en participatie Leefbaarheidsprojecten gericht op informatieuitwisseling: (1) Darwinparkfestival, (2) Slackline event, (3) Signing over Uitwerking Visie Fijn Wonen en (4) Participatie over Uitwerking Visie Fijn Wonen		Slackline event gehouden. Opening Spaansgroen. Reguliere communicatie (waaronder: Pact Post). Specifieke communicatie rondom publicatie tender Poort van Zaandam-Oost. Ophalen wensen rondom waterspeelplaats.	Aandachtspunten en risico's Capaciteit (toenemende behoefte aan communicatie).

STOPLICHTRAPPORTAGE VEILIGHEID

PROJECT	STATUS	RESULTATEN & STAND VAN ZAKEN Q1-Q2 2024	PLANNING, AANDACHTSPUNTEN & RISICO'S
Versterken aanpak risicjongeren Verbreden en intensiveren huidige aanpak van risicjongeren (12 tot 16 jaar) naar de doelgroepen 12- en 18+: jonge aanwas en doorgroeiërs binnen criminele netwerken.		In de contourennota Preventie met Gezag zijn afspraken opgenomen om de samenwerking in te richten voor de proeftuin aanpak risicjongeren Zaandam-Oost. Het informatiebeeld voor Zaandam-Oost is afgerond. Consultatie van partners voor vroegsignaleringstafel. DOCK en SK-coaching verzocht om te offrenen voor individuele begeleiding c.q. 2% jongerenwerk. 1 fte PGA-regisseur vanuit J&V toegewezen aan Zaandam-Oost. Werving 1fte informatie-analist/coordinator middels tijdelijke inhuur.	Aandachtspunten/risico's: Dit vraagt om andere (maatwerk) processen en andere kijk op huidige methodiek die de logica volgt van de specifieke problematiek in Zaandam-Oost. Daar is ruimte voor nodig. Momenteel learning by doing met 5 verdachten jaarwisseling; laagdrempeling informatieuitwisseling, regie en inzet vanuit lokale veld. De informatie-uitwisseling tussen de partijen is essentieel. Scholen mogen momenteel niet aanmelden voor de reguliere PGA. Dit heeft enige onrust opgeleverd. Informatieuitwisseling voor de proeftuin is nu gebaseerd op het convenant School en Veiligheid.
School en veiligheid Vergroten kennis en vaardigheden professionals rondom vroegsignalering. Vergroten weerbaarheid van jongeren. Versterken gezond pedagogisch klimaat waarin jongeren verblijven na schooltijd.		Op de VO-scholen in Zaandam-Oost zijn er School Veiligheidskernteams opgezet. Verder geen bijzonderheden op dit moment.	Aandachtspunten/risico's: Zie opmerking m.b.t. de proeftuin. VO-scholen hebben ook behoefte om in kernteamoverleggen te spreken over concrete casustiek. Vanuit Pact hierover ook in gesprek met J&V om te zoeken naar mogelijkheid om hierin te voorzien.
Veilige wijk en digitale leefomgeving Coachen van risicjongeren in Zaandam-Oost, waarbij sport en rolmodellen worden ingezet als middel om laagdrempelig in contact te komen. Weerbaar maken kwetsbare doelgroep tegen risico's (digitale) leefwereld.		Zaanstad is geselecteerd met het ingediende wicked problem jonge aanwas, als een van de gemeente die mee mocht doen aan de Fieldlab Preventie met gezag. Team Zaandam-Oost heeft in een week een interventie, voor, door en met jongeren ontwikkeld die we in de 100 dagen challenge gaan uitvoeren. 20 jongeren in Zaandam-Oost worden geselecteerd die een week lang aan hun eigen ontwikkeling en talenten mogen werken daarnaast leveren ze 4 plannen op voor de wijk voor jongeren zoals zij, die ze zelf zullen uitvoeren onder begeleiding van professionals uit de wijk. Het Futurelab heeft eind januari 2025 succesvol plaatsgevonden. Onder begeleiding van jongerenwerk en de projectgroep geven de jongeren uitvoering aan gepresenteerde voorstellen.	Risico's/aandachtspunten: Digitale weerbaarheid is programma dat begonnen is met een idee op een A4 zonder een gestructureerde werkwijze met een onderliggende methodiek. Dit is nogal een groot risico gezien de slotwet en het kwaliteitskader dat nu als richtlijn worden ingezet binnen pmg en waar dus onze financiering van afhangt. Goed om dit door te ontwikkelen.
Rechtspraak in de wijk We onderzoeken hoe de justitiële functie een grotere en zichtbaardere rol kan krijgen in de wijk.		Rechtbank is nog bezig met haar orientatie. Hierbinnen wordt een bredere scope gehanteerd, waarbij niet alleen wordt onderzocht om strafzaken maar ook civiele zaken in de wijk af te doen.	De planning loopt uit. Naar verwachting zal het adviesrapport in april 2025 worden opgeleverd.

Legenda

- Energie middelen
- Preventie met Gezag

- Regiodeal ZaanIJ
- Regiodeal ZaanIJ Groen en Meedoen

- SPUK Kansrijke Wijk
- Volkshuisvestingsfonds

PROJECT	STATUS	RESULTATEN & STAND VAN ZAKEN Q1-Q2 2024	PLANNING, AANDACHTSPUNTEN & RISICO'S
<p>Aanpak maffiapraktijken in de glazenwassersbranche, uitbuiting arbeidsmigranten en woonfraude</p> <p>We werpen drempels op in het criminele verdienmodel in de malafide glazenwassersbranche, uitbuiting kwetsbare arbeidsmigranten en woonfraude. We voeren een vergunningplicht in. We versterken handhaving, toezicht en opsporing. We ondersteunen bewoners en bonafide ondernemers om weerbaarder te zijn tegen criminelen.</p>		<ul style="list-style-type: none"> - Van de 1.100 bij de KvK ingeschreven glazenwassersbedrijven heeft slechts 105 een vergunning aangevraagd. 40 aanvragen zijn via de BIBOB-toets buiten behandeling gesteld, 29 vergunningen zijn toegekend en 36 aanvragen zijn nog in behandeling. - De handhaving van de vergunningsplicht is in volle gang conform het gepubliceerde handhavingsarrangement. Er zijn inmiddels 26 voornemens voor het opleggen van een Last Onder Dwangsom (LOD) van 20.000 euro uitgereikt. 4 LOD's zijn verbeurd (dus de daadwerkelijke oplegging van de boete) - In 95% van de controles worden diverse onrechtmatigheden geconstateerd. Er zijn concrete afspraken gemaakt met de Belastingdienst en NLA over handhaving. - Er wordt door de NLA gewerkt aan een intelligencebeeld met de info van de andere partners. Dit moet leiden tot afgestemde keuzes in de strafrechtelijke aanpak. - In het 4e kwartaal 2024 zijn 2 sprintweken georganiseerd (controle van 05.00 uur tot 23.00 uur) door combiteam van TWO, Interventieteam, Politie, tolk en Sociaal Wijkteam. Er zijn 110 adressen bezocht, oa vanuit RNI of leegstand op papier. Resultaat: huurontbindingen, bewoners malafide makelaar aangetroffen, zicht op meerdere facilitators en inzicht in hypotheekfraude. Afgesproken is maandelijks sprintdagen in te zetten. - Vanuit de banken komen signalen van grootschalige hypotheekfraude. Er wordt gewerkt aan een gezamenlijke aanpak. Er is aangifte gedaan. - Er is een website ontwikkeld wielapterinmijnwijk.nl voor bewoners in het hele land om weerbaarder te kunnen zijn tegen malafide glazenwassers en vaker te melden. Release staat gepland eind 1e kwartaal. - Er wordt een voorstel uitgewerkt om de inschrijving in de BRP sneller en met maatwerk te laten verlopen. Implementatie gepland in april. - Er wordt gewerkt aan een informatiepunt en tijdelijke huisvesting voor kwetsbare arbeidsmigranten om uit de handen van criminele netwerken te komen en te blijven. Financiering is nog een probleem. - Er is inmiddels onrust in de criminele markt. Een afname van de problematiek van overbewoning, woon- en hypotheekfraude wordt nog niet gesignaleerd. 	<p>Onrust is niet genoeg om de te komen tot een schone branche, een einde aan de uitbuiting van arbeidsmigranten en maffiapraktijken in Zaandam-Oost. We hebben nu momentum en dus ook door te pakken. Essentieel is prioriteit bij de (landelijke, regionale en lokale) partners. Voor capaciteit en (landelijke) regie. Dat blijft een zorgpunt. De volgende concrete zaken zijn nodig:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Commitment van (strafrechtelijke) partners om op basis van het intelligencebeeld in actie te komen; - Intensivering op de aanpak woon- en hypotheekfraude in samenwerking met banken, TWO/IT en strafrechtpartners; - Instellen handhaving op zelfbewoningsplicht en urgentie bij de implementatie op maat van de wet goed verhuurderschap; - Tijdelijke opvang voor arbeidsmigranten om uit de klauwen te komen van de criminele netwerken. - Intensieve landelijke betrokkenheid, bijvoorbeeld door het instellen van een Landelijke fenomeentafel tbv criminele machtsstructuren in wijken en branches met als eerste prioriteit de situatie in Zaanstad.
<p>Aanpak handel, opslag en productie van drugs</p> <p>We treden zichtbaar op tegen de handel, opslag en productie van drugs en ontregelen en verstoren die door informatiegestuurde toezicht en handhaving.</p>		<p>In 2024 zijn door het Interventieteam integrale controles uitgevoerd op drugs met diverse resultaten: intrekkingen exploitatievergunning, illegale werknemers, drugs en hennepkwekerijen aangetroffen, Kraakpand en 8 woningen gesloten ivm drugshandel, 1.480 kg hennep in beslag genomen in opslagbox, 3x LOD ivm dealen op straat. XTC, MDMA, cocaïne, ketamine, amphetamine, heroïne, lachgas, hennepmaterialen, ruim €10.000,- aan drugsgeld in beslag genomen.</p>	<p>Aandachtspunten: Prioriteit bij de partners.</p>

Legenda

- Energie middelen
- Preventie met Gezag

- Regiodeal ZaanIJ
- Regiodeal ZaanIJ Groen en Meedoen

- SPUK Kansrijke Wijk
- Volkshuisvestingsfonds

PROJECT	STATUS	RESULTATEN & STAND VAN ZAKEN Q1-Q2 2024	PLANNING, AANDACHTSPUNTEN & RISICO'S
<p>Tegengaan onveilig en asociaal verkeersgedrag Focus op problemen piekomenten bij scholen en supermarkten en asociaal rij- en parkeergedrag in de wijken. We stellen een handhavingsschema op waarbij gemeente en politie samenwerken.</p>		<p>De meldingen over de parkeeroverlast rondom scholen worden via de reguliere wegen opgepakt. Handhaven en zichtbaar aanwezig leveren succes op, maar we merken dat het effect daarvan vervolgens ook wegzakt. Klachten over fout parkeren en asociaal gedrag staan voor bewoners hoog op de agenda.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Voorstel is om voor de 5 wijken van Zaandam-Oost regulier (bijvoorbeeld iedere 6 weken) met de betrokken professionals uit de wijk de trends en ontwikkelingen in de wijk te bespreken en de inzet onderling af te stemmen. Denk aan wijkmanager, OOV, wijkagent, wijkboa's, IT, woningbouwcorporatie, etc. Wie neemt hierbij het voortouw? - Met de invoering van het uitvoeringsprogramma VTH 2025-2026 zet de gemeente Zaanstad minder integrale handhavers in Zaandam-Oost in. Wel is afgesproken dat bij de inzet van het stedelijke flexteam Zaandam-Oost prioriteit krijgt. Deze prioriteit moet nog worden ingevuld.
<p>Aanpak zorg- en uitkeringsfraude Onze geïntensiverde aanpak in de wijken Poelenburg en Peldersveld heeft de afgelopen jaren succes opgeleverd. Dat breiden we nu uit naar heel Zaandam-Oost.</p>		<p>Uitkeringsfraude: In 2024 zijn door naleving in nauwe samenwerking met het Interventieteam in Zaandam-Oost 46 uitkeringen beëindigd en 29 niet toegekend. Kostenbesparing: ongeveer €1,2 miljoen euro per jaar.</p>	<p>Prioriteit heeft momenteel de uitvoering handhavingstrategie malafide glazenwassers-branche en uitbuiting arbeidsmigranten. Een pro-actieve aanpak van zorgfraude is nog niet van de grond gekomen.</p>
<p>Aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling We zetten in op bewustwording rondom dit onderwerp. We vragen en faciliteren de (in)formele netwerken in de wijken om dit onderwerp bespreekbaar te maken. We zorgen daarnaast dat de hulpverlening beter aansluit op de behoefte die wijkbewoners specifiek in Zaandam-Oost hebben en wat hier werkt.</p>		<p>Onderzoeksrapport fase 1 is opgeleverd, waarbij er in totaal 46 (individuele) interviews zijn afgenomen met buurtbewoners in Zaandam-Oost en ruim 30 uitvoerende professionals, zoals maatschappelijk werkers, politieagenten en medewerkers van lokale hulporganisaties. Dit onderzoek laat een verontrustend beeld zien van de omvang en ernst van geweld in afhankelijkheidsituaties in Zaandam-Oost. De huidige aanpak mist volgens veel professionals en bewoners handelingsperspectief dat passend is bij de vraag en behoefte van de bewoners. Bewoners haken af door te lange wachtrijen of niet doorpakken na gesprek met overheidsprofessionals. Cultureel sensitiviteit is ook een belangrijk aandachtspunt.</p>	<p>Doel van fase 2 is samen versterken van de aanpak. Onder andere door een nieuwe benadering, namelijk het beter inzetten van de krachten en talenten die al binnen gemeenschappen aanwezig zijn via de zogenoemde ABCD-methode.</p> <p>Aandachtspunten:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Aanvraag subsidie in gang: zicht op 35K voor 2025 en voor 2026 voor de opbouw van community circels. Ook mogelijkheden voor gebruik maken opleidingen die zijn ontwikkeld. - Belangrijk om in de innovaties samen op te trekken met Sociaal Wijkteam en Veilig thuis. Er is een kernteam ingericht voor gezamenlijke sturing van het project. - Er wordt een proeftuin huiselijk geweld ingericht voor Zaanstad/Noord. Dit is op korte termijn niet van toegevoegde waarde in Oost.

Legenda

- Energie middelen
- Preventie met Gezag

- Regiodeal ZaanIJ
- Regiodeal ZaanIJ Groen en Meedoen

- SPUK Kansrijke Wijk
- Volkshuisvestingsfonds

STOPLICHTRAPPORTAGE GEZONDHEID

PROJECT	STATUS	RESULTATEN & STAND VAN ZAKEN Q1-Q2 2024	PLANNING, AANDACHTSPUNTEN & RISICO'S
<p>Tijdige mondzorg Interventies ontwikkelen om de mondzorg aan kinderen te verbeteren in samenwerking met de gemeente Zaanstad, VVE's, basisscholen, Acta en de GGD.</p>		<ul style="list-style-type: none"> - Contact met scholen over aanbod mondzorg. Op 2 a 3 scholen en twee VVE 's wordt mondzorg aangeboden. - Studenten Acta zijn gekoppeld aan scholen om stage te lopen en in gesprek te gaan met ouders over mondzorg. 	<p>Planning: Q1 2025 VVE's benaderen over uitbreiden en voorlichting over mondzorg. Scholen benaderen (waar nog geen mondzorg is) en 2 VVE's. GGD laat mondzorg prominenter terugkomen tijdens de contactmomenten met de kinderen en ouders op het consultatiebureau. Acta studenten lopen stage en geven voorlichting aan basisschool de kleurenpracht en bij de ouder en kind club. Risico is de werkdruk en overvragen van professionals in het onderwijs.</p> <p>Aandachtspunt: Ligt bij de samenwerking met de GGD, VVE's en scholen, doel is ouders beter bereiken en bewustwording van mondzorg te bevorderen.</p>
<p>Netwerkgorg inwoners psychiatrische kwetsbare bewoners / bewoners met verward/onbegrepen gedrag Voor goede zorg en behandeling van mensen met (ernstige) psychische aandoeningen is domein overstijgend samenwerken van belang en zijn meerdere disciplines nodig die effectief met de cliënt, zijn naasten en met elkaar samenwerken (netwerkgorg). In verkenningsfase.</p>		<p>Werkgroep samengesteld. Organiseren van netwerkconferentie in december in samenwerking met ZMC, Politie, Rochdale, Parnassia, Leviaan en HZW.</p> <p>Resultaat: Best practices verzameld, kennis gedeeld en relaties met stakeholders opgebouwd en verder versterkt. Focus op op versterken van netwerkgorg Zorg en Veiligheid en inzet op versterken GGZ en sociale wijkteams.</p>	<p>Planning: Q1: met werkgroep verder concretiseren versterking netwerkgorg. PvA wordt met hen opgesteld Q2: verdere uitwerking.</p> <p>Risico's: Werkdruk bij professionals.</p> <p>Aandachtspunten: Veel stakeholders, veel verschillende vormen van hulp (ook in één gezin), waardoor het lastig is om iedereen dezelfde kant op te laten werken.</p>
<p>Welzijn op Recept Welzijn op Recept is een alternatief voor mensen met psychosociale klachten die door de huisarts worden doorverwezen naar welzijnsinstellingen en sociale wijkteams.</p>		<ul style="list-style-type: none"> - Werkgroep WoR samengesteld en plan van aanpak geschreven in samenwerking met HZW. - Start met 4 huisartsenpraktijken en Dock en Inclusio gefinancierd uit GALA 	<p>Planning:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oktober 2024 starten met de implementatie van VIP life bij sociale wijkteams Inclusio en Dock. - 8 huisartsenpraktijken en SWT s aansluiten op VIP Life - medewerkers swt's voorlichten over de WOR. - Aanbod sporten, bewegen en welzijn in kaart brengen. - 28-01 Lancering Welzijn op Recept en website gezondinzzaamdoost.nl <p>Aandachtspunt: Monitoring samenwerking en resultaten.</p> <p>Risico: Geen doorverwijzing naar sociaal domein</p>

Legenda

- Energie middelen
- Preventie met Gezag

- Regiodeal ZaanIJ
- Regiodeal ZaanIJ Groen en Meedoen

- SPUK Kansrijke Wijk
- Volkshuisvestingsfonds

PROJECT	STATUS	RESULTATEN & STAND VAN ZAKEN Q1-Q2 2024	PLANNING, AANDACHTSPUNTEN & RISICO'S
<p>Gezondheidscoaches Gezondheidscoaches versterken gemeenschappen om de beweging te maken van zorg naar gezondheid. Ze richten zich op leefstijl en positieve gezondheid. De rol van gezondheidscoaches is afhankelijk van hun achtergrond en werkomgeving. In hun dagelijkse praktijk kunnen ze onder andere werken als opbouwwerker, sleutelpersoon, vrijwilliger in een moskee, buurthuis of binnen een zelforganisatie. Of werkzaam in een sociaal wijkteam of als brugfunctionaris.</p>		<ul style="list-style-type: none"> - Werkgroep gezondheidscoaches samengesteld met Sportbedrijf Zaanstad, Zorggroep Zaanstreek.HZW, GGD, InHolland en JOGG. - Projectplan en profiel van de gezondheidscoaches opgesteld. - Ontwikkelen opleiding gezondheidscoaches en werven 25 gezondheidscoaches. - Gefinancierd uit GALA. 	<p>Planning: Q1: ontwikkelen training gezondheidscoaches Q2 start training en activeren gezondheidscoaches binnen zelforganisaties en sociale wijkteams.</p> <p>Risico's: Gezondheidscoaches overvragen</p> <p>Aandachtspunten:</p>
<p>Wijkcentrum/poli gezond en vitaal 40% van de top 100 patiënten met multimorbiditeit (wat betreft zorggebruik) in het Zaans Medisch Centrum komt uit Zaandam-Oost. Onderzocht wordt hoe de zorg voor kwetsbare bewoners die vastlopen in zorg- en hulpverleningstrajecten door de complexe combinatie van sociale, financiële, maatschappelijke, fysieke en psychische problemen, verbeterd kan worden. Door een samenwerking in de wijk dmv wijpoli/ centrum met medische zorg (ZMC), eerstelijnszorg (huisartsen), de sociale basis en informele zorg kan de druk op de zorg verlaagd worden. Is in verkenningfase.</p>		<ul style="list-style-type: none"> - Werkgroep met stakeholders ZK, ZMC, HZW, Dock, gemeente Zaanstad, Rochdale, GGZ en GGD samengesteld. - Projectplan op hoofdlijnen in concept gereed. 	<p>Planning: Q1 en Q2: werkgroep werkt plan verder uit in Plan van Aanpak, met aandacht voor inbedding in geheel, afstemming met IZA-regietafel.</p> <p>Aandachtspunt: Is de financiering. Verkenning van mogelijkheden voor een aanvraag vanuit IZA transformatiebudget. Partners willen nadrukkelijk de optie openhouden om klein te beginnen en van daaruit te ontwikkelen vanuit bestaande beschikbare budgetten.</p> <p>Risico: Teveel verschillende overlegtafels waardoor pas op een langer termijn concrete stappen kunnen worden gezet.</p>
<p>Onderzoek Lectoraat InHolland en Kenniscentrum Ongelijkheid</p>		<p>Vanwege een vergrijzing en een krappe arbeidsmarkt wordt in zorg en welzijn meer ingezet op samenwerking van professionals met mantelzorgers, informele zorg en bewonersinitiatieven. Vraag is of professionals en instanties voldoende in staat zijn om aansluiting te vinden bij de diverse hulpbronnen van burgers, en of de nadruk op samenwerking voor iedereen hetzelfde uitpakt. We onderzoeken hoe de nadruk op samenwerking tussen informele en formele zorg bestaande ongelijkheden kan versterken of juist kan tegengaan. Het onderzoek richt zich op wat voor bewoners zelf een goed en gezond leven is en wat ze daarvoor nodig hebben. En hoe professionals en de gemeente daar het beste op kunnen aansluiten zodat het bewoners versterkt. Het project is een programma dat betaald wordt door het Kenniscentrum Ongelijkheid in Amsterdam.</p>	
<p>Onderzoek Gezondheidscoaches door Centre of Expertise/Preventie in Zorg en Welzijn</p>		<p>Onderzoek naar de impact die de training aan de gezondheidscoaches teweeg brengt bij de deelnemende vrijwilligers en professionals en naar wat de bewoners van Zaandam-Oost merken van het vrijwilligerswerk van de gezondheidscoaches.</p>	

Legenda

- Energie middelen
- Preventie met Gezag

- Regiodeal ZaanIJ
- Regiodeal ZaanIJ Groen en Meedoen

- SPUK Kansrijke Wijk
- Volkshuisvestingsfonds

PACT
ZAANDAM
OOST
2024-2044

